

Razkrili mednarodno mrežo
tihotapcev
z ljudmi

Slovenski in
italijanski
zgodovinarji
razpravljali
o iredentizmu
na Jadranu

Med večerjo sta se sprla,
Krminčana zabodel z nožem

V doberdopski občini zbirajo
podpise za postavljanje mlajev

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 26. APRILA 2012

Št. 98 (20.421) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Jolanda in Manuel skupaj v Rižarni

POLJANKA DOLHAR

Prišla sta nekajmesečna Nina in Manuel, v naročjih svojih mladih očetov. In prišla sta Jolanda in Riccardo, nekdanja deportiranca, ki sta kot mlada antifašista okusila grozote koncentracijskih taborišč. Prišlo je na stotine ljudi vseh starosti, med katerimi je bilo res veliko mladih Slovencev in Italijanov. Zanje je bil včeraj prazničen dan, dan zmage nad nacifašizmom, osemindesetdeset po vrsti.

»25. april je za vse nas opomin, naj ne pozabimo, kako in kdo je zmož v 20. stoletju izpostaviti tako hudi nevarnosti osnovna načela človeškega sožitja,« je med drugim dejal tržaški župan Roberto Cosolini. Množico je nagovoril v italijanski, tolmačica pa je v slovenščini prebrala daljši povzetek. Če nas spomin ne vara, se je to zgodilo prvič. Prvič smo na dan osvoboditve ob dvojezičnem govoru okoliškega upravitelja (včeraj je čast pripadla županji Fulvii Premolin) prisluhnili tudi dvojezičnemu govoru tržaškega župana.

Seveda, če ne bi Trsta ves po vojni čas vodila kratkovidna politika, bi njegovi prebivalci obvladali oba jezika tega teritorija. Prevajanje bi bilo nepotrebno, naše proslave in prireditve bi bile krajše. Zaradi tiste kratkovidnosti pa je danes dvojezičen samo slovenski del prebivalstva, zato je Cosolinijeva gesta predvsem znak spoštovanja do slovenskega jezika.

Včeraj je bil 25. april, praznik osvoboditve. Za skupino obrto-glavcev je bil dan žalovanja, ki ga je obeležila s protestnim shodom na bazovskem šohtu. Ampak Tržačani so bili včeraj v Rižarni z Nino, Riccardom in ostalimi. Morda so bili na pikniku ali prazničnem kosilu, na šohtu pa zagotovo ne.

ITALIJA - Včeraj po vsej državi počastili dan zmage nad nacifašizmom

Vrednote 25. aprila tudi spodbuda v nelahkih časih

Na množični proslavi v tržaški Rižarni spregovorila Cosolini in Fulvia Premolin

TRST - V Rižarni je včeraj potekala tradicionalna svečanost ob dnevu osvoboditve. Tudi letos je bila udeležba množična, med zbranimi je bilo posebno veliko mladih. Prisotne sta nagovorila dolinska županja Fulvia Premolin in tržaški župan Roberto Cosolini; prvič je na proslavi 25. aprila njegov govor izzvenel tudi v slovenščini.

Sicer pa so dan zmage nad nacifašizmom proslavili tudi v številnih vaseh po Goriškem in Tržaškem ter seveda ostalih italijanskih pokrajinah. Osrednja spreveda sta bila v Milanu in Rimu.

Na 2., 3. in 5. strani

Fašistični skrajneži na fojbi pri Bazovici

Na 7. strani

Trst: pretepen, ker je trgal fašistični plakat

Na 7. strani

V števerjanski občini čistili naravno okolje

Na 14. strani

Pipistrel obiskala evropska komisarka

Na 15. strani

Povodni mož uresničuje hotenja Glasbene matice

Na 16. strani

V Rupi rafal vprašanj o uveljavljanju pravic

Na 16. strani

kakšna usoda
nas čaka

PIVO, PRIPRAVLJENO V NAŠI PIVOVARNI.

PIVSKI GOLAZ V LONČKU, PIVSKA PLOŠČA, PIVSKE KLOBASE,
ODOJEK, TARTUFI, ROASTBEEF, KALAMARI IN DRUGE JEDI PO NAROČILU.

IDEALEN PROSTOR ZA VEČJE DOGODKE IN POROKE

PIVOVARNA IN PIVNICA FLORA
Batič d.o.o.
Krvavi potok 19
6240 Kozina - Slovenija
Tel.: 00386 5 680 20 09

<http://www.pivnica-flora.si>
E-mail: info@pivnica-flora.si

GORIŠKA - Komemoracije ob dnevu zmage nad nacifašizmom

S konstruktivnim uporom in jezo stopimo v nov dan

Iz Štandreža poziv, naj bomo vsaj malo partizani - V Pevmi in Podgori odmevala tudi ukinitev rajonov

Vili Prinčič in Mirko Primožič na glavnem goriškem pokopališču (levo); Lovrenc Persoglia nagovarja prisotne v Pevmi in prihod udeležencev k spomeniku v Podgori (desno)

BUMBACA

»25. april je simbol zmage nad naci-fašizmom, je dan, ki zaobjame vse vrednote, ki predstavljajo temelj italijanske demokracije ustave in vsake demokratične družbe. Svoboda v vseh svojih oblikah in izrazih, mir, solidarnost, strpnost, enakopravnost so vrednote, ki nam olepšajo in osmišljajo vsakdan,« je ob včerajšnjem prazniku osvoboditve pred štandreškim spomenikom padlim poudarila Živka Persi, predsednica ZSKD za Tržaško, ki je opozorila, da ima vsak posameznik tudi danes odgovornost za splošni družbeni napredek. »Vsi imamo možnost, pravico in dolžnost, da nase prevzamemo del odgovornosti v neprofitnih organizacijah, društvih, združenjih doma in v službi, saj današnja družba, zapletena in nemirna, zahteva jasne odgovore, da ne bo spet tarča tistih, ki svojo uspešnost gradijo na avtoritarnosti, nestrpnosti, odklonu in izolaciji drugačnih in šibkih,« je poudarila Persijeva, ki je prepričana, da bomo pri svojih naporih za pravičnejšo družbo uspešni, če bomo v nov dan stopili »s konstruktivnim kančkom upora in jeze. In če bomo vsaj malo... partizani«. Ob častni straži tabornikov je pred štandreškim spomenikom zapela vokalna skupina Sraka, za prisotnost se je v imenu krajevnih sekcije VZPI-ANPI zahvalila Vilma Braini.

Padlim so se poklonili tudi v drugih slovenskih vaseh, medtem ko so na Travniku priredili slovesnost, med katero so dvignili italijansko trobojnico ob prisotnosti prefektinje Marie Auguste Marrozu, krajevnih oblasti, borbarskih in vojaških organizacij. Na pobudo mestne sekcije VZPI-ANPI so položili venca pred spomenikom padlim partizanom na glavnem pokopališču in pred grobnico vojakov jugoslovanske armade. Spregovorila sta predsednik mestne sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič in kulturni delavec Vili Prinčič; slednji je izpostavil velik doprinos, ki so ga v skupni boji proti nacifašizmu zagotovili borce italijanske in furlanske narodnosti, vključeni v garibaldinske enote. »Večnacionalno bojno tovarištvo predstavlja temelje današnjega sodelovanja med Slovenci, Italijani in Furlani,« je poudaril Prinčič.

Pred pevskim spomenikom, kjer sta svečanost priredila krajevni svet in VZPI-ANPI, sta po pozdravu rajonskega predsednika Lovrenca Persoglie prisotne nagovorila predsednica društva Naš Prapor Savina Radikon in predstavnik VZPI-ANPI iz Gorice Pino leusig. Radikonova je v slovenskem jeziku spregovorila o pomenu 25. aprila in o ukinitvi rajonskih svetov, ki so v vseh teh letih bili sredstvo participacije in so veliko prispevali k poživitvi kulturnega in družbenega življenja v treh vaseh, leusig pa je opozoril na uveljavljanje skrajnih desničarskih gibanj v Evropi in nevarnost, ki jo le-ta predstavljajo. Ob polaganju vencev sta bila na programu tudi nastop učenecv šole Josip Abram, ki so recitali nekaj Gregorčičevih pesmi, in nastop moškega zbora Štmaver po vodstvom Nadje Kovic.

»Ponovno se je treba upreti. Postati moramo partizani današnjega časa,« je pred spomenikom padlih v Podgori povedal Franc Fabec, ki se je v svojem slavnostnem govoru osredotočil na slabosti današnje družbe - od brezbriznosti ljudi in institucij do umazane politike in zlorabljanja socialne države -, katerim se je treba odločno upreti. »Spet moramo zbrati pogum, s katerim bomo lahko sprejeli pravilne odločitve. Oni so verjeli v pravičen svet in mir: zanj so bili pripravljeni tudi streljati,« je o vrednotah, za katere so se borili partizani in ki so se jim mnogi v sodobnem svetu izneverili, povedal Fabec. Svečanosti v Podgori, ki sta jo priredila krajevna sekcija VZPI-ANPI in društvo Paglavcev s pokroviteljstvom rajonskega sveta, sta se udeležila tudi pevski zbor Podgora pod vodstvom Petra Piriha in moški zbor iz Šempetra, ob pokrajinskem odborniku Federicu Portelliju pa je v imenu novogoriške delegacije Zveze borcev in pobratene sekcije Rastislav Delpin pozdravil Anton Velikonja. Za mikrofon sta stopila tudi predsednik in podpredsednica rajonskega veta Walter Bandelj in Caterina Ambrosi, ki sta spregovorila o 25. aprilu kot »skupni vrednoti«, ter o ukinitvi rajonskih svetov, ki je »občanom odvzela možnost, da se poslužujejo neposredne

Častna straža tabornikov rodu Modrega vala pred štandreškim spomenikom, ob katerem je zbrane ljudi včeraj nagovorila Živka Persi

BUMBACA

oblike udeležbe v javnem življenju.« Prireditelji so pogošali prisotnost občinske uprave, proslave pa so se udeležili nekateri levosredinski občinski svetniki.

Osrednja proslava v doberdobski občini je potekala na Poljanah, kjer so kulturni program oblikovali ženski pevski zbor Jezero, pihalni orkester Kras in recitatorji kulturnega društva Kremenjak. Prisotne je uvodoma nagovoril pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Mario Lavrenčič, za njim je spregovoril doberdobski župan Paolo Vizintin in poudaril, da se je treba ob 25. aprilu spomniti tako mučeniških smrti par-

tizanov kot tudi milijonov civilnih žrtev. Vizintin je še zlasti opozoril, da je med vojno umrlo preko 1.500.000 otrok, med katerimi so bili predvsem Judje in pripadniki raznih slovanskih narodov. Po županih besedah se je treba zamisliti ob grozotah, ki so jih doživeli otroci in civilisti nasploh, spomin na njihovo smrt pa mora biti v opomin vsem današnjim mladim rodovom. Na svečanosti na Poljanah so bili prisotni tudi predstavniki borčevske zveze iz Prvačine in z Bleda.

O vrednotah odpornosti, žrtvovanja za demokracijo in miru ter težavah delav-

cev je tekla beseda tudi v Trziču, kjer se je svečanost ob 25. aprilu začela s polaganjem vencev na Trgu Unità d'Italia ter pri spominskih tablah v rajonih Aris in San Polo, zaključila pa se je na pokopališču v Ulici XXIV Maggio. Spreved, ki sta ga spremljala godba iz Trziča in doberdobski zbor Jezero, se je ustavil pred spomenikom padlim, kjer je spregovorila predsednica VZPI-ANPI iz Trziča Licia Morsolin. Prisotni so bili predstavniki območnega združenja borcev za vrednote NOB iz Nove Gorice, zaključni poseg pa je imela tržiška županja Silvia Altran.

GABRJE - Ob spomeniku padlih

»Bili so nekoč mladi, ki so se uprli potrošništvu in socialnim razlikam«

»Križa, v katero je zabredla zahodna družba, bega in straši. Kronika zadnjih mesecev je posuta s tragičnimi primeri samomorov kot neizbežna posledica hudega finančnega poloma. Mladim je hudo, ker se jim vedno bolj oddaljuje perspektiva zanesljivega delovnega mesta, ki je pogoj za mirno in dostojno življenje. V tem sta 25. april in prvi maj vsebinsko vedno bolj povezana. Svobodno lahko zaživimo le, če imamo možnost preživljati same sebe in lastne otroke. Tej svobodi se ne smemo izneveriti, napeti moramo vse sile, da s pogumom in dokončno držo sooblikujemo ter osmislimo našo vlogo v družbi za dobrobit vseh.« S temi besedami je Alenka Florenin, županja

občine Sovodnje, nagovorila udeležence tokrove svečanosti pred spomenikom v Gabrju. Polaganje vencev v spomin na žrtve nacifašizma in upor, ki je pripeljal do osvoboditve, so skupaj priredili društvo Skala, krajevna sekcija VZPI-ANPI in občinska uprava, sodelovala pa sta tudi dva zbora. Zapela sta moški pevski zbor Skala in mešani pevski zbor Rupa-Peč, ki ju vodi Zulejka Devetak. Nagovor so zaupali županji, ki je spregovorila o aktualnosti vrednot, ki se jim poklanjamo ob prazniku zmage nad nacifašizmom. »V času, ko vse kliče k opuščanju aktivnega sooblikovanja dogodkov, ko se vse bolj uveljavlja težnja po neizpolnjevanju civilnih in državljskih pravic - do-

volj, da pomislimo, kako nizke so udeležbe na volitvah - si prizadevamo, da naš glas ne zamre v močvirju korupcije, nespoštovanja drugega in sovraštva. Pomagajmo novim generacijam do ponovnega odkrivanja vrednot, ki so prevevale takratno mladino in jo vodile do upora proti nasilju in krivicam 20. stoletja. Le tako bodo čez desetletja ob tem in drugih spomenikih odmevale besede: bili so nekoč mladi, ki so se uprli nadvladi denarja, socialnega razlikovanja in potrošništva in zaživel po vzoru tistih, ki so z bojem, predanostjo domovini in narodu, a tudi miroljubnostjo in solidarnostjo med vsemi narodi postavili temelje pravičnejšemu svetu.« (Ale)

Pred gabrskim spomenikom

BUMBACA

25. APRIL - Osrednja slovesnost v nekdanjem nacističnem taborišču pri Sv. Soboti

Trst je simbolno objel žive priče gorja, ki se je dogajalo v Rižarni

Nagovor županje Premolin in župana Cosolinija; njegov govor prvič prevedli tudi v slovenščino - Uspešen nastop TPPZ

več fotografij
in govori na
www.primorski.eu

Fulvia Premolin in
Roberto Cosolini
med včerajšnjim
nagovorom,
desno polaganje
vencev,
spodaj najmlajši,
ki so prisluhnili
koncertu TPPZ

KROMA

Najlepši utrinek letošnjega tržaškega 25. aprila so mladi obrazi, ki so napolnili dvorišče Rižarne. Osrednja slovesnost ob dnevu osvoboditve je sicer že več let občuten dogodek tudi med mlajšimi generacijami, včeraj pa je imel marsikdo vtis, da se je pod visokimi zidovi nekdanjega taborišča smrti zbralo res veliko mladih, otrok in celo dojenčkov. 25. april je očitno priložnost za druženje z enako čutečimi, predvsem pa praznik, praznik zmage nad nacifašizmom.

Še živim pričam druge svetovne vojne so šle uvodne misli tržaškega župana Roberta Cosolinija, ki je tisto skupnico žensk in moških z rdečo ali belo-modro ruto okrog vratu simbolno objel v imenu celnega mesta in jim izrekel posebno zahvalo za vse, kar so pretrpeli, ker so verjeli v pravičnejšo in svobodnejšo družbo.

»25. april je za vse nas opomin, naj ne pozabimo, kako in kdo je zmožni v 20. stoletju izpostaviti tako hudi nevarnosti osnovna načela človeškega sožitja,« je med drugim dejal tržaški župan. Spomnil je, da je protifašistični odpor sestavljalo več odpor-

niških gibanj, predvsem pa množičen odpor civilnega prebivalstva, ki se ni pokorilo ukazom, ampak je dan za dnem tvegalo svoja življenja in tista svojih najdražjih. Ta množičnost se je 25. aprila zmagoslavno zgrnila na ulice, v naslednjih mesecih pa postala sinonim za novo republiko in ustavo.

Danes, ko oblast, ki navidezno nima imena, večkrat ogroža pravičnost, enakopravnost in solidarnost med ljudmi, nas 25. april svari, naj se še dalje borimo za iste ideale. Visok državljanski čut očetov italijanske republike pa je, ko je brezno med politiki in volivci vse globlje, lahko za zgled vsem javnim upraviteljem.

Rižarna je hkrati simbol smrti in pričevanje o neizbrisni rani, »ki jo je nacifašizem zadal v obličje razsvetljenega in liberalnega Trsta, mesta, ki so ga v 18. stoletju zgradili na vrednotah enakopravnosti vseh ljudi, neodtujljivosti posameznikove svobode, bratstva in strpnosti, ki je bilo in je še vedno sposobno integracije,« je med drugim prebrala tolmačica Laura Sgubin; županov govor je namreč letos prvič izzvenel tudi v slovenskem prevodu.

Dolinska županja Fulvia Premolin je v obeh jezikih pozvala prisotne, naj danes, ko smo priča razmahu tolikih različnosti, vedno znova gojijo svojo gostoljubnost, naj se prepoznajo v drugih, naj se kot močne značajске osebnosti z njimi istovetijo in tudi tako omogočajo utrditev mirnega sožitja. »Vrednote je treba gojiti, uresničevati, prenašati novim rodovom. V družinah, kot tudi v šolah in v celotni družbi, naj vladajo spoštovanje do drugih, strpnost, solidarnost, ljubezen do svobode. Vse te so vrednote, ki jim moramo živeti s tisto prepričanostjo, ki je razvnela enega izmed najsvetlejših trenutkov naše zgodovine, to je dobo odporništva. Ponavljati si jih moramo stalno in jih ponavljati našim potomcem; živeti jih moramo dosledno, v vsakem trenutku. Vedno.«

Javne uprave celotne tržaške pokrajine so se žrtvam Rižarne, med katerimi so bili predvsem hrvaški, italijanski in slovenski partizani ter sploh antifašisti, poklonili tudi s svojimi prapori in venci. S svetjem so padle za svobodo počastili tudi predstavniki raznih ustanov in organizacij, med katerimi so bile tudi Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij in Slovenska zamejska skavtska organizacija.

Množica je nato prisluhnila številnim verskim obredom v različnih jezikih, ki so jih vodili predstavniki tržaške katoliške, judovske, anglikanske in pravoslavne skupnosti. Na nekaterih delih prostranega dvorišča je bilo ozvočenje resnici na ljubo nekoliko nezadostno, tako da je bilo skoraj nemogoče slediti molitvam v grščini, hebrejščini, italijanščini, slovenščini, srbsčini. Občasno pa je človek kljub temu imel občutek, da so nekateri Rižarno zamenjali za vaški praznik ...

Po koncu uradne slovesnosti je na dvorišču zadonela uporniška pesem Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič. Med žalostinko Žrtvam se veliko ljudi stopilo do kraja, kjer je nekoč stala krematorijska peč, in ob njo položilo rdeč nagelj. Recitacije so se prepletale s petjem, marsikdo med občinstvom se je, zdaj tiše zdaj glasneje, pridružil petju. Himna italijanskega odporništva Bella ciao je tako »rasla« iz kitice v kitico; končni bučni aplavz pa se je kot val dvignil tudi čez visoke zidove Rižarne. Čas je bil samo še za primorsko himno Vstajenje Primorske in misel, ki jo je izrekel italijanski partizan Arigo Boldrini: »Skupaj smo se borili zato, da bi ponovno pridobili svobodo: za tiste, ki so bili zraven, za tiste, ki jih ni bilo ...in tudi za tiste, ki so se borili proti.«

Po zaslugi Boldrinija in tovarišev je bil včeraj za številne med nami prazničen dan.

Poljanka Dolhar

SV. ANA - Proslava ob spomeniku žrtvam iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca

Naše trpljenje postaja bolj vidno

Prisotne je v slovenščini in italijanščini nagovoril Ivo Jevnikar - Nastop MoPZ Vodnik - Odbor nujno potrebuje pomoč novih članov

Letos, ko mineva 70 let od odprtja fašističnih taborišč na Rabu, v Monigu, Gonarsu in še kje, postaja trpljenje Slovencev in antifašistov iz Julijske krajine vse bolj vidno. Za to ima izjemne zasluge pisatelj Boris Pahor, ki neutrudno spominja na trpljenje političnih internirancev, a tudi bogata produkcija zadnjih let: vse več je namreč zgodovinskih študij, filmov in celo stripov, ki lahko italijanski in slovenski javnosti približajo to bolečo poglavje zgodovine.

Tako je med drugim razmišljal novinar Ivo Jevnikar, govornik na včerajšnji spominski svečanosti, ki je potekala pred spomenikom na Istrski ulici. Pozval je, naj se kraji spomina (razna taborišča, a tudi stavba v Ulici Cologne in celice »pri jezuitih«) ohranijo kot opozorilo bodočim rodovom.

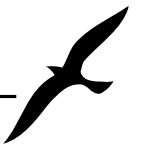
Uvodni del razmišljanja pa je Jevnikar posvetil aktualnemu položaju v naši skupnosti: obsodil je krčenje javnih prispevkov za medije, šolstvo, kulturne ustanove, a pozval, naj kljub temu skrbimo predvsem za kvaliteto in dialog. Slednji pa po njegovi oceni ne napreduje, saj so glavni nasprotniki enih Slovencev ...še vedno drugi Slovenci.

Proslavo je s svojo partizansko pesmijo obogatil Moški pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline pod vodstvom Anastazije Purič. Sandi Volk pa je v imenu odbora, ki skrbi za spomenik, pozval ljudi, v prvi vrsti mlajše, naj se udeležijo izrednega občnega zbora, ki bo 10. maja ob 19.30 v škedenjskem društvu Grbec. Odbor potrebuje pomoč novih sil. (pd)

Utrinek z včerajšnje proslave na Istrski ulici

KROMA

ČEZMEJNE TOMIZZEVE POTI - Celodnevna ekskurzija Skupine 85

Tržaški, koprski in istrski izseki iz pisateljevega življenja in opusa

Pobuda je s podporo teritorialnega urada ministrstva za kulturo sodila v okvir tedna kulture

TRST - Tomizzevi itinerarji se prepletajo po ozemlju, po katerem se je vila njegova življenjska pot in iz katerega so se rojevali junaki njegovih romanov. Zato se vijejo po Tržaškem, Kopru in območju Buj z Umagom v ospredju, tam, kjer od leta 2000 potekajo tudi srečanja, poimenovana Forum Tomizza. Organizatorji teh srečanj, osnovanih leto po pisateljevi smrti, so na krajevni ravni tudi pripravili posebne itinerarje, ki potekajo v treh državah, Italiji, Sloveniji in Hrvaški. Te literarno-biografske poti postajajo čezmejne, v nedeljo jih je namreč Skupina 85, ki že od začetka sodeluje pri Forumu Tomizza, povezala v enodnevni izlet. Tokratni projekt je širšega pomena, saj je sodil v teden kulture, v katerega ga je pravzaprav vključila deželna superintendenca za zgodovinske, umetnostne in etno-antropološke dobrine. Gre za teritorialni urad ministrstva za kulturo, ki se sicer tradicionalno posveča predvsem zaščiti materialne dediščine, vendar sta ovrednotenje kulturnih značilnosti ozemlja, kjer je nameščen urad, in prenos tega poznavanja na naslednje generacije dejanje velikega pomena. Kot je še povedal superintendant Luca Caburlotto, ki se je z nekaterimi sodelavci udeležil nedeljskega izleta, vodi medsebojno soočanje v premoščanje konfliktov, ki je zaznamovalo naše širše območje, in zato je tovrstna pobuda velikega kulturnega pomena in kot taka zasluži vso podporo.

Enodnevno ekskurzijo, ki je bila za udeležence brezplačna, je pripravila Skupina 85, vodila pa jo je predsednica Patrizia Vascotto.

Odkrivanje Tomizzevih literarnih in biografskih poti se je začelo na tržaškem Oberdanovem trgu. Izbran ni bil samo za to, ker se tam tradicionalno začnejo avtobusni izleti. Trg sodi v novejši del mesta, ki ni bilo več vezano na avstro-ogrsko veličino, temveč se je risalo v novih italijanskih okvirih, državnih, arhitektonskih, literarnih. Od tam po glavnih ulicah do Sv. Ivana se je odvijalo tudi večdesetletno tržaško življenje Fulvia Tomizze. Novinarsko službo je dobil na deželnem sedežu RAI, ki je nedaleč stran od trga, v njegovi neposredni bližini je stal Narodni dom, ki je ob slovenski opozarjal še na splošno slovanstvo prisotnost v mestu. Od trga proti Ljudskemu vrtu, ki je v pisateljevem življenju odigral pomembno vlogo, naletimo na veliko sinagogo, pričo o židovski skupnosti, s katero se je Tomizza povezal zaradi žene Laure Levi. In potem so tu še Tomizzevi romani, kot so Mladoporočnica iz ulice

Na posnetku udeleženci ekskurzije pred spomenikom Fulviu Tomizzi v Umagu

Rossetti, Franciška, Prijateljstvo, Miriamino mesto ...

Tržaško poglavje je udeležencem, ki so zasedli naročeni avtobus, razkrila Patrizia Vascotto, ki je s Stello Rasman tudi pripravila »tržaške poti« (izšli so v publikaciji in videh Skupine 85).

Kronološko bi sodil na začetek. Koper, namreč. Tam se je namreč »kmečki fant« Fulvio, kot takega so ga namreč doživljali njegovi mestni sovrstniki, šolal. Tam je bil po drugi svetovni vojni tudi prrt njegov oče, ki mu je najstniški sin nosil hrano. To poglavje, vezano na šolanje na italijanski gimnaziji in na romana Zlo prihaja s severa in Beneška dedinja, je udeležencem osvetlila Jasna Čebren. V Kopru se je začela tudi Tomizzeva novinarska pot, saj je bil zaposlen na italijanski radijski postaji.

Za konec še Umag, Buje in Matera, nad vse ljubljene Tomizzeve istrski kot. Dejavnostna knjižnica v Umagu, ki je tudi izdala »hrvaške« Tomizzeve itinerarje, je z Ivano Martinčič izrekla dobrodošlico izletnikom, ki so si nato ogledali bližnje prostore krajevnih italijanskih skupnosti, poimenovane po pisatelju. Po ozkih ulicah Buj, upravnega centra ožje Tomizzeve domovine, je tržaške goste pospremil Dimitrij Sušan, v spremstvu katerega so se tudi na pokopališču v Materadi poslovlili od pisatelja, ki je želel v literarnih delih izraziti in potrditi multikulturni značaj prostora, kateremu je pripadal. (bip)

25. APRIL - Menia popravil »napako«

Kdaj so v Trst v resnici prišli Titovi partizani?

RIM - »Dogajanja okrog 25. aprila so bila v Italiji precej raznolika. Prihajam iz Trsta, kjer so 25. aprila prišli Titovi partizani,« je v včerajšnji televizijski oddaji Omnibus na La7 dejal tržaški poslanec Roberto Menia. Ta njegova izjava je očitno začudila marsikaterega gledalca, tako da se je Menia pozneje »popravil« in tiskovni agenciji ANSA pojasnil, da Trst ni doživel 25. aprila, temveč prvi maj, ko so v mesto dospeli Titovi partizani. Poslanec stranke FLI ni pojasnil, če so partizani osvobodili ali okupirali Trst. V preteklosti je Menia - kot vemo - vedno govoril o prvomajski okupaciji mesta, tokrat pa je zadeva ostala nedorečena...

Poslanec je pred televizijskimi kamerami povedal, da glede 25. aprila soglaša z besedami predsednika republike Giorgia Napolitana, ki vidi ta praznik predvsem v luči

POSLANEC
ROBERTO
MENIA

nacionalne enotnosti ter dialoga o zgodovini. Italija po mnenju tržaškega parlamentarca potrebuje odgovorno sodelovanje. Družbeni in politični razvoj Italije mora sloneti na premoščanju razkolov, ki ne koristijo zgodovinskemu spominu, je še dejal Menia. Prepričan je tudi, da vsi ljudje poznajo združevalne vrednote, o katerih se ne moreš pogajati. Omenil je svobodo, obrambo človekovih pravic in spoštovanje domovine.

RIM

Solidarnost Zveze ARCI s Primorskim dnevnikom

RIM - V italijanski prestolnici je bila včeraj seja državne vodstva ARCI, ki se je udeležil tudi predsednik Zveze slovenskih društev Igor Tutra. ZSKD je namreč članica te organizacije in njen predsednik ima zato tudi mesto v njenem državnem svetu. Tutra je predlagal sprejem posebne solidarnostne izjave za Primorski dnevnik, ki so jo soglasno sprejeli.

V izjavi je zapisano, da Državni svet Federacije ARCI »izraža solidarnost in podporo dnevniku slovenske narodnostne skupnosti v Italiji Primorskemu dnevniku, ki se zaradi retroaktivnega zmanjšanja državnih prispevkov in njihove negotovosti ter stalnih zamud z izplačevanjem sooča z hudo krizo. Vodstvo časopisa je zaradi tega moralo že v preteklosti močno zmanjšati število zaposlenih in omejiti stroške, da bi preprečilo rdeče številke v bilanci. Na ta način je bil že dosežen zgodovinski minimum, pod katerim je lahko samo še drastično obubožanje vsebine časopisa, zmanjšanje števila strani in števila zaposlenih novinarjev in drugega osebja. Obstaja tudi realna nevarnost, da bi bila uprava zaradi tega prisiljena prekiniti izdajanje časopisa.

Federacija ARCI je prepričana, da mora časopis, ki je bistven za obstoj in nadaljnji razvoj slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, kljub splošni gospodarski krizi še naprej opravljati svoje poslanstvo. Zato ARCI poziva vladno in parlament, da sprejmeta specifične zakonske ukrepe za zaščito časopisov jezikovnih manjšin v Italiji in na ta način strukturno rešita vprašanje njihovega kontinuiranega izhajanja.«

ZGODOVINA - V Lipi v Istri nacifašisti porušili vas, pobili in zažagali 269 ljudi, od tega 121 otrok

Obisk v kraju nezaslišanega nasilja

Štiri openske družine na ogledu krajevnega muzeja, ki priča o neverjetnem nasilju s konca aprila 1944, o katerem se pri nas skoraj nič ne ve

RUPA - Na velikonočni ponedeljek so se štiri openske prijateljske družine s svojimi otroki podale na neobičajni izlet v malo hrvaško vasico po imenu Lipa, ki je oddaljena dva kilometra od Rupe na severu hrvaške Istre. Danes prijazna in urejena vasica tik za slovensko - hrvaško mejo je bila v drugi svetovni vojni kraj nezaslišanega nasilja: nemški nacisti in italijanski fašisti, ki so imeli v Lipi svojo postojanko, so 30. aprila 1944, med 15. in 18. uro, do tal porušili in požgali vas ter krvoločno umorili 269 ljudi, med njimi 121 otrok, starih od 9 mesecev do 15 let.

Ogled je bil ganljiv in pretresljiv. Predvsem so bile pretresljive slike, ki so razstavljene v notranjosti muzeja v Lipi. Le-te so krvniki posneli kot nekakšne trofeje, ko so krvoločno morili nedolžne ljudi in otroke ter požgali vas. Pripoved domačinke, gospe Danice Maljavac - o dogodku ji je večkrat pripovedovala njena preživela stara mati, sama pa je veliko časa posvetila iskanju dokumentacije grozljivega dejanja in postavitvi muzeja v Lipi - in gospe Marice Gaberšnik, je bila zelo ganljiva. Opisali sta ta tragični dogodek in kako so kasneje ugo-

tavljali, koliko ljudi je bilo umorjenih. Krvniki so namreč vsa trupla ubitih in mnogo še živih stlačili v hišo, ki je stala v začetku vasi, jo polili z bencinom in zažgali, ne glede na to, ali so bili ljudje še živi. Tako je od 269 umorjenih ostalo le nekaj nezgorelih kosti. Povedali sta tudi, da so se ti fotografski posnetki ohranili po zaslugi fotografkinje Maraževe iz Ilirske Bistrice, kamor je neki nemški podoficir prinesel razvit fotografije. Ko je fotografinja videla, za kaj gre, je na skrivaj naredila duplikate in jih skrila, ter jih šele po končani vojni dala v javnost. Tako so se posnetki nekaznovanega zločina sploh ohranili. Danes je muzej v Lipi zaprt, razveseljivo pa je, da ga bodo znova obnovili in morebiti tudi dopolnili.

Po tem pretresljivem in zelo zanimivem obisku pa so se tudi vprašali, kako je mogoče, da se pri nas o tem tragičnem dogodku, ki je terjal tako veliko število človeških žrtev, večinoma starejših in otrok, nič ne govori in malo ali pravzaprav nič ne ve, saj je vasica Lipa oddaljena le nekaj deset kilometrov od Trsta.

Zoran Sosič

Skupinski posnetek openskih izletnikov pred muzejem v Lipi

POLITIKA - Državni poglavar proti predčasnim volitvam in za volilno reformo

Napolitano poziva stranke k prenovi in svari pred demagogi

Monti za oživitev gospodarske rasti, vendar ne na račun javnofinančne stabilizacije

PESARO, RIM - Iz političnih strank je treba takoj odstraniti gnolbo, ki se je nabrala v zadnjih letih, a po drugi strani ne smemo nasedati demagogom, ki napadajo vseprek sistem političnih strank, saj so te slej ko prej nujne za polnokrvno demokracijo. Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko se je včeraj v Pesaru udeležil proslavljanja 25. aprila, državnega praznika osvoboditve izpod nacifašizma.

Državni poglavar je stranke pozval, naj se prenovijo, da se ne bi širilo nezaupanje v politiko, kakršno propagirajo tudi trenutni demagogi. Verjetno je Napolitano pri tem imel na muhi tudi voditelja gibanja 5 zvezd Beppeja Grilla. V tem sklopu se je posebno zavzel za reformo javnega financiranja strank, ki mora biti transparentno, pa tudi za spremembo sedanjega volilnega zakona. »Volivcem je treba zagotoviti pravico, da izvolijo svoje predstavnike, in da slednih ne imenujejo šefi političnih strank,« je dejal Napolitano.

Za izpeljavo teh in drugih reform se mora sedanja zakonodajna doba po oceni državnega poglavarja nadaljevati do naravnega izteka spomladi prihodnjega leta. »Predčasne volitve ne pridejo v poštev,« je pribil Napolitano in s tem posredno ošvrknil bivšega premierja Silvia Berlusconija, ki je v torek na zasedanju svoje stranke Ljudstvo svobode govoril o možnosti, da bi bile volitve že letošnjega oktobra.

Na podobni valovni dolžini se je včeraj oglašil predsednik vlade Mario Monti, ki je ob 25. aprilu obiskal Zgodovinski muzej osvoboditve v Ul. Tasso Rimu. V priložnostnem govoru je dejal, da Italija tudi danes potrebuje osvoboditev, pa čeprav manj dramatično kot pred 67 leti. »Osvoboditi se moramo nekaterih načinov mišljenja in življenja, na katere smo se navadili in ki državi preprečujejo, da bi se projicirala v prihodnost,« je dejal. Poudaril je, da je treba napeti vse sile, da bi oživili gospodarsko rast, vendar ne na račun javnofinančne stabilizacije. »Ni lahkih poti iz krize, pa tudi ne bližnjic. Javnofinančna strogost bo postopoma pripeljala do vzdržne rasti in dela. Sedanje gospodarske in socialne težave bomo prebrodili, če bomo vsi delali za skupno dobro,« je zaključil Monti.

Italijanski premier je prepričan, da bodo oživitev rasti po eni strani omogočile reforme, ki jih sprejema vlada, po drugi strani pa tudi razvojni ukrepi, ki naj bi jih sprejela Evropska unija. Kaže, da je v tem smislu vzpostavil posebno tesno sodelovanje z nemško kanclerko Angela Merkel.

Predsednik republike Giorgio Napolitano govori na proslavi ob 67. obletnici osvoboditve v Pesaru

ANSA

25. APRIL - Slovesnosti vzdolž italijanskega škornja

Kdor ne verjame v antifašistične vrednote, ni bil dobrodošel ...

RIM - Po vsej Italiji so včeraj v režiji antifašističnih združenj in krajevnih uprav potekale spominske svečanosti ob 25. aprilu, prazniku osvoboditve izpod nacifašističnega jarma.

Sicer je ponekod praznični dan skalilo nelagodje. V Milanu so na primer udeleženci spominskega shoda izžvižgali pokrajinskega predsednika iz desnosredinskih vrst Guida Podestaja, ko je stopil na govorniški oder, medtem ko si je župan Giuliano Pisapia, ki se je prvič udeležil svečanosti ob 25. aprilu v vlogi župana, zaslužil podporne aplavze.

Rimski dan osvoboditve je minil v znamenju mirovniškega shoda od koloseja do Porte San Paolo, ki ga je priredilo združenje partizanov. Velika množica udeležencev, nekdanjih partizanov in krajevnih politikov, je stopala za transparentom, na katerem je pisalo preprosto: »Partizani«. Nobenih polemik ali kontestacij ni bilo, morda tudi zato, ker se predstavnika krajevnih uprav oz. predsednica Dežele Lacij Renata Polverini in rimski župan Giovanni Alemanno povorke naposled nista udeležila. Uradnega povabila sicer sploh nista prejela, saj nista bila predstavnika desne sredine zaželeni, v kolikor ne verjamejo v antifašistične vrednote. Alemanno je včeraj dejal, da lahko 25. april praznujemo na marsikateri način, sam pa se je udeležil uradne svečanosti pri spomeniku neznanemu vojaku. Polverinijeva pa se je članom VZPI-ANPI opravičila, češ, da je zasedena drugje, v zameno pa od predstavnikov združenja partizanov zahtevala zahvalno pismo. Seveda ga včeraj ni dočakala.

25. april pred milansko stolnico

ANSA

Po oceni Camussove Monti zna biti le strog

MILAN, RIM - »Monti ne dela dobro. Nastopil je s programom, ki je obljubljal javnofinančno strogost, pravičnost in rast, a vidimo samo strogost.« Tako je povedala generalna sekretarka sindikalne zveze CGIL Susanna Comusso ob robu včerajšnje proslave ob 25. aprilu v Milanu. Camussova je še zlasti opozorila na recesijo, ki jo pogloblja vladna politika. Po njenem tudi reforma trga dela ne bo pomagala ustvariti novih delovnih mest. Kar se te reforme tiče, naj omenimo, da je Ljudstvo svobode na pobudo Confindustrie predložilo v parlamentu nekaj popravkov k reviziji 18. člena delavskega statuta. Popravki naj bi omejili pristojnosti delovnega sodnika v sporih zaradi odpustov iz službe, pa tudi zmanjšali zaščito delavcev v pritožbah.

V Kalabriji in Kampaniji aretacije zaradi mafije

NEAPELJ - Policija je na jugu Italije prišla šefa kalabrijske mafije Rocca Trimbolija, ki je bil na seznamu najbolj iskanih članov mafije. V ločeni operaciji so prijeli več kot 40 domnevnih članov mafijskega klana iz okolice Neaplja. 45-letnega Trimbolija, ki so ga leta 2010 v odsotnosti obsodili na 11 mesecev zapora zaradi tihotapljenja mamil, so prijeli v kalabrijskem mestecu Casignana. Trimboli je med drugim tudi obtožen članstva v kalabrijski mafijski združbi 'Ndrangheta. V ločeni operaciji je policija prijela tudi 44 domnevnih članov vplivnega klana neapeljske mafijske združbe Camorra, družine Belforte. Med prijetiimi je bilo več partnerk in soprogram mafijskih šefov, ki so v zaporu. Ženske so osumljene, da so odtele, ko so njihovi možje za zapahi, vodile mafijske dejavnosti, vključno s trgovino z mamilami in izsiljevanjem. Policija je med drugim tudi zasegla za okoli deset milijonov evrov premoženja klana Belforte.

Premiki glede smrti Italijana v francoskem zaporu

GRASSE - 25. avgusta 2010 je v zaporu v mestu Grasse v južni Franciji v nejasnih okoliščinah umrl 36-letni italijanski delavec Daniele Franceschi. Odtlej se je peščica ljudi s Franceschijevo mamo Ciro Antignano na čelu borila za uveljavitev resnice. No, v teh dneh je končno prišlo do pomembnega premika. Javni tožilec iz Grasse je namreč uradno zahteval sojenje zdravniku in dvema bolničarjema tamkajšnjega zapora zaradi nenaklepne umora.

OECD - Medtem ko je po davčni obremenitvi plač med prvimi

Italija po višini plač krepko zaostaja za večjimi evropskimi državami, pa tudi za Irsko in Španijo

RIM - Italija po višini plač ostaja med zadnjimi državami članicami Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Po najnovšem poročilu Taxin wages Italija namreč zaseda 23. mesto na lestvici, ki obsega 34 držav članic. V primerjavi z letom poprej je Italija nazadovala za eno mesto.

Kot izhaja iz poročila, je bila leta 2011 letna povprečna neto plača Italijana brez otrok 25.160 dolarjev, medtem ko je povprečje držav OECD znašalo 27.111 dolarjev. Pred Italijo so vse največje članice povezave, in sicer Velika Britanija (38.952 dolarjev), Nemčija (33.019 dolarjev) ter Francija (29.798 dolarjev). Toda pred Italijo so tudi nekatere države, ki se prav tako soočajo z gospodarsko krizo, še zlasti Irska (31.810 dolarjev) in Španija (27.741 dolarjev).

Zanimivo pa je, da je bila leta 2011 povprečna bruto plača Italijana brez otrok le rahlo pod povprečjem OECD. Znašala je namreč 36.361 dolarjev, medtem ko je povprečje OECD znašalo 36.396 dolarjev. Seveda je treba vzrok za to iskati v sorazmerno visoki davčni obremenitvi italijanskih plač. Ta znaša 47,6 odstotka, Italija pa s tega vidika na lestvici OECD zaseda šesto mesto (leto poprej je bila na petem mestu). Najhujšo davčno obremenitev plač beležijo v Belgiji (55,5 odstotka). Sledijo Nemčija (49,8 odstotka), Madžarska (49,4 odstotka), Francija (49,4 odstotka) in Avstrija (48,4 odstotka).

POKOJNINE - Podatki INPS-a Upokojitvena starost se je v zadnjem letu zvišala za eno leto

RIM - Srednja upokojitvena starost v prvih treh mesecih letos je bila v zasebnem sektorju 61,4 leta, se pravi za celo leto višja kot v letu 2011, ko je znašala 60,4 leta. Tako izhaja iz podatkov pokojninskega zavoda INPS, ki jih je včeraj objavila tiskovna agencija ANSA. Podobno je bilo tudi v javnem sektorju, kjer je v zadnjem letu povprečna upokojitvena starost poskočila iz 60 na 61,4 leta, število upokojitev pa se je znižalo za 32,1 odstotka.

Znižanje števila upokojitev in zvišanje povprečne upokojitvene starosti je posledica reform, ki sta ju uvedla še minister Damiani v Prodijevi vladi in minister Sacconi v Berlusconijevi. Damiani je namreč poostрил pogoje za upokojitev na osnovi delovne dobe, pa tudi pogoje za upokojitev žensk na osnovi starosti. Sacconi pa je uvedel t. i. »premično okno« (it. »finestra mobile«) za upokojitev, kar je dejansko za eno leto zakasnilo upokojitev. Ko se bodo začeli poznati učinki pokojninske reforme ministrice Fornero v sedanji Montijevi vladi, se bo upokojitvena starost še občutno zvišala.

Kot rečeno, govorimo o povprečni upokojitveni starosti. V resnici tudi pri njej je mogoče beležiti velike razlike. Tako je v javnem sektorju upokojitvena starost uslužbencev krajevnih uprav 62 let, upokojitvena starost državnih uslužbencev pa 59,8 leta.

VOLITVE V DEVINU-NABREŽINI - Zastopniki kmetov z županskim kandidatom Kukanjo

»Birokracija zelo negativno pogojuje razvoj kmetijstva«

Retova lista zadovoljna z delom, ki ga je opravila občinska uprava

Specifična promocija krajevnih kmetijskih pridelkov, poenostavitve birokracije, podpora ureditvi »pašt-nov« v nabrežinskem bregu in pozornost evropskim projektom ter revizija regulacijskega načrta, ki naj omogoča usklajen gospodarski razvoj teritorija. To so nekateri od predlogov oziroma zahtev, ki so jih predstavniki kmetijskih organizacij - Franc Fabec (Kmečka zveza), Nevo Radovič (Confagricoltura) in Dimitrij Žbogar (Zveza neposrednih obdelovalcev-Coldiretti) - iznesli Vladimirju Kukanji. Levosredinski županski kandidat, ki ga je na sestanku spremljal deželni svetnik Igor Gabrovec, je sproščen in temeljit pogovor s predstavniki kmetovalcev ocenil kot »zanimivo soočanje, na katerem je padlo veliko predlogov za nadaljnje konkretno sodelovanje v korist izboljšanja razmer in razvoja primarnega sektorja v devinsko-nabrežinski občini in na Krasu sploh.«

Kmetijstvo je zaradi pretirane birokracije, davka IMU, gospodarske krize, raznih omejitev, evropskih in drugih visokih restriktivnih norm ter obstoječih neustreznih pravilnikov v precejšnjih težavah. Potrebne so poenostavitve in odprava nepotrebnih

(od leve) Nevo Radovič, Franc Fabec, Vladimir Kukanja in Dimitrij Žbogar

ovir, ki dejansko onemogočajo normalno obdelovanje redkih zemljiških površin in primerno skrb za okolje in teritorij. Kukanji so predstavniki kmetov obrazložili specifične probleme, s

katerimi se morajo vsakodnevno soočati ter mu nakazali možne rešitve letih. Potrebno bi bilo sestaviti tak regulacijski načrt občine, so dejali, ki bi omogočil razvoj in ne zaviral na

ozemlju tradicionalno prisotnih gospodarskih panog. Tudi občinski pravilnik, ki urejuje odprtje osmic in agriturizmov naj bo tako napisan, da ne ustvarja negotovanj in trenj med soudeleženi.

Retova lista, ki podpira župansko kandidato Massima Romite, je na srečanjih v Devinu in v Mavhinjah zelo pozitivno ocenila dejavnost občinske uprave. Med drugim so izrazili zadovoljstvo, da bo nekdanja vojašnica v Mavhinjah na razpolago krajevnim skupnosti ter domačim društvom.

Kandidati in kandidatke Retove liste (med njimi Walter Pertot, Tjaša Švara in David Pizziga) so posebej izpostavili, da Občina ni uvedla nobenega dodatka k davku IRPEF in se obenem odločila za najnižjo stopnjo novega davka IMU na prvo hišo ali stanovanje. Enako pozitivno so ocenili občinske ukrepe na področju ločenega zbiranja odpadkov ter dejstvo, da je Retova uprava sklenila finančno poslovanje s proračunskim presežkom 200 tisoč evrov, ki so tako na voljo novemu županu in novim upraviteljem.

Kandidati in kandidatke Liste Ret za devinsko-nabrežinski občinski svet

ESTGAS - Vprašanje odborniku Omeru

Dolgo čakanje: poseg Igorja Švaba

Občinski svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab je vložil vprašanje občinskemu odborniku Fabiu Omeru o dolgih vrstah in o zamudnem čakanju strank pred okenci podjetja EstEnergy v Ul. dei Rettori. Povod za vprašanje je bil dogodek iz srede marca, ko se je eden od čakajočih znesel uslužbenko, ker se podjetje, ki bi moralo opraviti nekatera dela na njegovem domu, ni predstavilo.

Sindikalni predstavniki javnih uslužbencev so protestirali, Švab je hotel od odbornika, odgovornega za stike s podjetji, v katerih je soudeležena tržaška občina izvedeti, kaj namerava mestna uprava storiti, da se podobni dogodki ne bi ponovili.

Omero je v odgovoru obžaloval dogodek. Pojasnil je, da občinska uprava ni pristojna za ureditev delovanja in poslovanja podjetij, pri katerih je soudeležena. Dodal pa je, da je posegel pri upraviteljih podjetja EstEnergy in jih opozoril na nevspešnosti, ki jih povzročajo strankam dolge vrste in za-

IGOR ŠVAB

KROMA

mudno čakanje (zavleče se lahko tudi za dve uri ...) pred okenci. Upravitelj je pozval, naj povečajo število osebja po okencih, da bi tako delo steklo hitreje. Obenem je tudi omenil možnost drugačne ureditve te službe, saj bi lahko nekatere storitve, kot so na primer napotki strankam nudili neposredno po telefonu. Tako bi se znatno zmanjšalo število strank pred okenci in delo bi steklo hitreje.

Švab se je odborniku zahvalil za odgovor in za posredovanje pri odgovornih podjetja Estenergy.

OPČINE - Danes ob 17. uri Sindikati iz FJK in Slovenije o petem koridorju

Sedanje gospodarske krize ni mogoče premagati le s strogim varčevanjem, ampak tudi s spodbujanjem politik, ki stremijo k gospodarski rasti in zaposlovanju, medtem ko na obsejnih območju med Slovenijo in Italijo prihaja do umika pomembnih projektov čezmejnega sodelovanja, s čimer se tvega, da bodo v nič šla leta dela in načrtovanja. To velja predvsem za peti evropski koridor, ki dvajset let po prvem predlogu ostaja neuresničen, pri čemer se je treba vprašati, kdo je za to odgovoren in katere so dejanske možnosti za uresničitev projekta upoštevajoč dejstvo, da rok za predložitev načrtov zapade 30. junija.

O tem bo govor na današnjem srečanju, ki ga ob bližnjem prazniku dela ob 17. uri na železniški postaji na Opčinah prireja čezmejni sindikalni svet Furlanija Julijska krajina-Slovenija, ki ga sestavljajo na italijanski strani sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, na slovenski strani pa Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacija sindikatov 90. Na srečanju, na katerem bo uvodoma posegel predsednik združenja Dialoghi europei Giorgio Rossetti, bodo ob predsedniku čezmejnega sindikalnega sveta Roberta Treua prisotni predsednika ZSSS in KS 90, Dušan Semolič in Peter Majcen ter deželni tajniki CGIL, CISL in UIL Franco Belci, Giovanni Fania in Giacinto Menis, ob njih pa predstavniki institucij, krajevnih uprav, gospodarskih organizacij in civilne družbe iz Slovenije in Italije, pri čemer so pobudniki zagotovili simultano prevajanje. Po srečanju bodo udeleženci nazdravili prvemu maju.

OBČINA TRST - Projekt Sonce v šoli: fotovoltaične naprave na trinajstih šolah

Tržaški občinski odbor je v ponedeljek sklenil, da bo italijansko ministrstvo za okolje zaprosil za finančno podporo v okviru razpisa Sonce v šoli (Il sole a scuola) za postavitev fotovoltaičnih naprav na strehah stavb trinajstih krajevnih šol, med katerimi je tudi poslopje, v katerem domuje Nižja srednja šola Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu.

Kot piše v sporočilu, je cilj občinskega sklepa dvojen: po eni strani se želi pridobiti sredstva iz sredstev programa za spodbujanje koriščenja sončne energije, po drugi strani pa se želi spodbujati in izvajati primerne didaktične dejavnosti, med katerimi bi učenci poglabljali okoljska vprašanja ter tudi prispevali k »energetski analizi« svojih šol in k načrtom za posege, ki bi šli v smer racionalizacije in varčevanja z energijo. Vse to seveda v dogovoru z ravnatelji zainteresiranih šol: poleg šole Cankar so to še italijanske šole Brunner, Morpurgo, Stuparich-Giotti, Marin, Svevo, Lona, De Tommasini, Venezian, Ruggero Manna, Longo, Caprin in Duca d'Aosta.

S koriščenjem sončne energije bo prišlo do znižanja škodljivih izpustov, prihranek električne energije pa bo koriščen takole: trideset odstotkov bo namenjenih drugim potrebam šol, prav toliko bo šlo za krčenje stroškov lastnika stavb, se pravi Občine Trst, preostalih štirideset odstotkov pa bo namenjenih dodatnim pobudam na področju varčevanja z energijo.

Volitve 2012

DEVIN-NABREŽINA

V Devinu soočenje županskih kandidatov

V konferenčni dvorani Zavoda združenega sveta v Devinu bo jutri ob 18. uri javno soočenje županskih kandidatov, ki ga prireja dnevnik Il Piccolo. Razpravo bo vodil novinar Livio Missio. Županskih kandidatov je šest in sicer Vladimir Kukanja (leva sredina), Massimo Romita (desna sredina), Fabio Urlini (Severna liga), Simone Napolitano (Nova generacija za DN), Dino Norbedo (Forza nuova) in Alessandro Longo Elia (občanska lista Državljanska svoboda).

Retova lista danes v Kamnarski hiši

Kandidatke in kandidati Retove liste bodo danes svoj volilni program predstavili v Nabrežini in sicer v Kamnarski hiši Iga Grudna. Začetek ob 19. uri. V soboto ob isti uri bo podobno srečanje na sedežu družbe Portopiccio v Sesljanu-Naselje S. Mauro.

Leva sredina drevi v Prečniku

Levosredinska koalicija bo svoj program predstavila drevi ob 20.30 v restavraciji Sarđoc v Prečniku. Navzoč bo Vladimir Kukanja.

Roberto Maroni jutri v Nabrežini

Jutri bo obiskal Nabrežino nekdanji notranji minister iz vrst Severne lige Roberto Maroni. Ob 11. uri bo v Kamnarski hiši Iga Grudna podprl župansko kandidato Fabia Urlinija. Navzoči bodo krajevni in deželni zastopniki Severne lige.

Kukanja z zastopniki delavcev papirnice

Vladimir Kukanja se je sestal s sindikalnimi predstavniki zaposlenih v štivanski papirnici, ki so mu podrobno obrazložili kakšne so trenutne delovne razmere v obratu. Delavci so zaskrbljeni zaradi negotovosti, ki jo povzroča gospodarska kriza in uvedbe t.i. solidarnostnih pogodb. Županski kandidat je sogovornikom zagotovil, da si bo prizadeval za iskanje primerne ureditve sedeža krožka zaposlenih v papirnici, ki ga je poškodovalo neurje.

25. APRIL - Občuteni slovesnosti

Dan osvoboditve počastili tudi v Nabrežini in Dolini

V Nabrežini govornik Ivan Vogrič, v Dolini pa Anton Vratuša in Marina Rossi

S proslave pred spomenikom v Nabrežini

Partizan Drago Slavec pred spomenikom na Taborju

Še nekaj napovedi slovesnosti ob 25. aprilu

Zgodišča občinska uprava bo ob 67. obletnici osvoboditve v **ponedeljek, 30. aprila**, polagala vence k domačim spomenikom in obeležjem: ob 12. uri Proseško pokopališče (pokopališče), ob 12.20 Proseška postaja (spomenik). Ob 18. uri bo zbirališče v Zgoniku, sledilo bo polaganje ob 18.15 v Repniču (spominska plošča), ob 18.30 v Briščkih (hiša spomenik), ob 18.45 v Gabrovcu (vaški spomenik), ob 19. uri v Samatorci (vaški spomenik), ob 19.15 v Saležu (vaški spomenik) in ob 19.30 spet v Zgoniku (vaški in občinski spomenik). Pri spomenikih bo nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda

SKD Vesna in VZPI Evald Antonič Stojan vabita v **ponedeljek, 30. aprila**, ob 20.30 na proslavo ob dnevu osvoboditve. Sodelujejo učenci osnovne šole Alberta Sirka, MPZ Vesna, pevka Irena Tratnik, priložnostna govornica pa bo Stanika Hrovatin. Proslava bo pri spomeniku padlim v Križu, v primeru slabega vremena pa v domu Alberta Sirka. Sledila bosta tradicionalna baklada in prvomajski kres. **Odbor Sv. Ivan - Kolonja za počastitev padlih v osvobodilnem boju**, **SKD Slavko Škamperle**, **sindikat upokojujencev CGIL od Sv. Ivana**, **društvo Zvezda Podlonjer**, **združenje Union**, **SZ Bor in združenje Proloco** vabijo občane, da se udeležijo svečanosti ob 67. letnici osvoboditve. V **ponedeljek, 30. aprila**, bodo vence položili pri Kolonji - ob 17. uri pri nekdanjem krožku Hass v Ul. dello Scoglio 197, ob 17.15 pri nekdanjem krožku Zeffirino Pisoni v Ul. Orsenigo 7, ob 17.30 pri obeležju v spomin na Azzara Franca, ob 18. uri pa pri krožku Pečar v Ul. Fleming. Svečanosti bodo tudi v primeru slabega vremena, udeležence pa vabijo, naj s seboj prinesejo cvetje.

Izohipse duše v Minervi

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo danes ob 18. uri gostja Cristina Benussi predsednica tržaške leposlovne in filozofske fakultete, ki bo predstavila knjigo mladega Marca Zamprogne *Isoipse dell'anima*. Nekaj odlomkov bo prebral igralec Andrea Neami.

Kolesarska nesreča

Na Miramarskem drevoredu se je včeraj ob 14. uri sam ponesrečil kolesar. Padel je približno pri barkovlanskem nadvozu ter se lažje poškodoval, reševalci službe 118 so ga prepeljali v bolnišnico na Katinaro. Na prizorišču nesreče je bila tudi tržaška občinska policija.

25. APRIL IN 1. MAJ - Praznično delo razburilo sindikate

Praznik dela in nakupi

V Trstu včeraj različne izbire trgovcev: odprte, zaprte in »polodprte« trgovine

Mnogo trgovin je bilo ob včerajšnjem prazniku odprtih, sindikatom pa se s tem nočejo sprijazniti. Nekatere trgovine - čeprav v bistveno manjšem številu - bodo odprte celo v torek, 1. maja. Sindikati so na bojni nogi, saj naj bi praznično odprtje trgovin kršilo pravice delavcev, ki po njihovi oceni enostavno nimajo izbire. Nekaj dni v letu pa res ne bo spremenilo gospodarske slike, trdijo. Združenje Confcommercio po drugi strani poudarja, da lahko vsak trgovec odloča, svojim članom združenje ne daje navodil. Predvsem nekatere večje trgovine z živili bodo 1. maja odprte cel dan. Najdejo se tudi lastniki manjših trgovin, ki so ubrali srednjo pot: svojih uslužbencev ne bodo gnali v službo, trgovino pa bodo sami vseeno odprli, ker je to znak pozornosti do turistov, ki bi drugače naleteli na »mesto duhov«. Tretji so se odločili za dopoldansko odprtje in popoldansko zaprtje, večina trgovin pa bo vsekakor zaprta. Seznan odprtih trgovin bodo objavili na spletni strani www.triesteshop.it.

25. APRIL - Običajna pobuda skrajnežev Gruppo unione e difesa

Fašisti so tudi letos oskrunili fojbo pri Bazovici Mladenič strgal fašistični plakat in bil surovo pretepen

Tudi ob tokratnem 25. aprilu se je skupina fašističnih skrajnežev gibanja Unione e difesa (Univija in obramba) zbrala na fojbi pri Bazovici in tam počastila padle fašiste, ki so bili za zgodovino poraženci, zanje pa očitno zmagovalci. Čudi, da je pobuda tudi ob tem prazniku italijanskega odporniškega gibanja potekala ob molku odbora, ki skrbi za vzdrževanje bazovskega šohta in za tamkajšnji

didaktični center. Črne srjace in fašistični simboli nikakor ne sodijo na fojbo, ki je italijanski nacionalni spomenik. Skupina Unione e difesa je v središču Trsta (območje Stare Mitnice in Drevoreda XX. Septembra) nalepila plakate, ki žalijo partizane in odporniško gibanje. Fašisti so označeni kot heroji, partizani ter borci za svobodo pa kot strahopetneži.

Zaradi strganega fašističnega plakata sta očitno desno usmerjena nasilneža preteklo noč sredi Trsta surovo pretepla 22-letnega Patricka Dorella iz Krmina, ki je sin Alessandra Dorelle, načelnika karabinjerjev iz sosednjih Dolenj. Kot poroča spletni Messaggero Veneto je do pretepa prišlo v Ul. Ginastica, ko je mladenič (bil je v družbi prijateljice) začel trgati fašistični plakat, nakar sta ga naenkrat napadla moška (na glavi sta imeli motorni čeladi) ter ga začela zmerjati in pretepati s pasovima. Med pretepanjem sta ga zmerjala za strahopetneža (iste besede beremo tudi v plakatu...), nesrečni Krminčan je večkrat udaril z glavno na asfalt in na

Fašistični skrajneži včeraj na fojbi pri Bazovici in levo mladi Patrick Dorella, ki so ga surovo pretepli sredi Trsta

železni zabojnik za smeti. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut, a žal dovolj, da je nesrečni Dorella zadobil hude udarce v glavo, trebuh in v nogi. Do urgence v glavni bolnišnici ga je pospremila

prijateljica, nakar so ga z rešilcem pripeljali v Katinaro, kjer so ga včeraj zjutraj odslovili. Dežurna zdravnica je povedala, da bi lahko Dorella umrl pod silovitimi udarci nasilnežev.

Patrick Dorella izhaja iz partizanske družine. Njegov pred kratkim umrl dedek Gastone je bil partizan, njegovega pradedca Benedetta Giovannija pa so leta 1937 do smrti pretepli fašisti.

KONFERENCA - Na pobudo študentov zgodovine v Trstu in Kopru

Soočenje zgodovinarjev o iredentizmu na Jadranu

Slovenski in italijanski izvedenci o stoletnici še aktualne Vivantejeve knjige *Irredentismo adriatico*

Skupina študentov zgodovine v Trstu in Kopru (ISHA) je v petek priredila konferenco z naslovom Aktualnost dela *Irredentismo adriatico* ob stoletnici izida. Na konferenci, ki jo je vodil Štefan Čok (ISHA), so o delu Angela Vivanteja spregovorili Antonio Trampus (Univerza Ca' Foscari v Benetkah), Anna Millo (Univ. A. Moro v Bariju in dež. Inštitut za zgodovino odporiškega gibanja v FJK), Fulvio Senardi (Ist. giuliano di storia, cultura e documentazione), Bortu Klabjan (Univ. na Primorskem), Marta Verginella (Univ. v Ljubljani) in Maura Hametz (Old Dominion University – Norfolk, Virginia, ZDA).

Konferenca je vrtela okrog odnosa jadranskih mest z zaledjem skozi stoletja. Zgodovinarji so se dotikali predvsem treh aspektov - Vivanteja kot človeka, knjige kot take in okolja, v katerem je knjiga nastala – iz treh različnih vidikov – s strokovnega, italijanskega in slovenskega ter širšega okolja. Profesor Trampus je spregovoril o obdobju, o katerem je pisal Vivante. Obdoje se začne z letom 1799, ko je tekla dolga in zahtevna razprava o politiki za teritorialno ureditev na italijanskem polotoku, ko bi se znebili tujih nad-

vlad. Profesorica Millo je orisala Vivantejev lik, svet v katerem je živel in njegov odnos z italijansko socialistično stranko v Avstriji. Življenjske dogodivščine Vivanteja in njegov opus so povezani s Trstom in je takrat veljal za osrednjega intelektualca in enega glavnih zgodovinarjev.

Profesorica Verginella je svoj poseg oblikovala v dveh delih: opisala je Vivantejevo delo kot tako in sprejem dela v slovenskem prostoru ter izpostavila pomen tega dela. Vivantejeva knjiga mogoče velja za prvo delo, ki govori o pomenu Slovencev v Trstu in Julijski kra-

jini ter s težavo lahko dobimo tako obsežne podatke o tem v kaki drugi knjigi o prvi polovici 20. stoletja. Delo je osrednjega pomena pri razumevanju težav na tem območju pred 1. svetovno vojno. Avtor si je zaželel, da bi bilo delo prevedeno v slovenščino, to pa se ni zgodilo. Nekatera poglavja so bila pred časom objavljena ravno v našem dnevniku. Delo je zanimivo tudi z metodološkega vidika, ker so slovenski in italijanski politični akterji navedeni z imenom in priimkom. Zanimivo je, da Vivante navaja, da mu je žal, da ne pozna slovenskega jezika.

Profesor Klabjan se ni podrobneje dotikal dela, je pa spregovoril o širšem okviru, o razvoju nacionalne ideje in spora v Severnem Jadranu. Profesor Senardi se je povezal na književnost, in sicer na Slataperjevo delo *Moj Kras*, ki je povezan z Irredentismo adriatico tako s kronološkega kot z vsebinskega vidika. Letos je namreč stota obletnica tudi knjige *Moj Kras*. Konferenco je zaključil poseg profesorice Hametz o tem, kako gledajo v tujini na delo *Irredentismo adriatico* in njegov učinek. Delo v tujini namreč ni tako znano.

Andreja Farneti

Srečanje o evropski prostovoljni službi

V uradu Europe Direct, informativnem centru Evropske unije v Ul. Procureria 2 (za županstvom), bo danes ob 15. uri informativno srečanje posvečeno evropski prostovoljni službi (European Voluntary Service - EVS). Slednja omogoča mladim od 18-30 leta starosti, da izvajajo prostovoljno službo, ki traja največ 12 mesecev in poteka v državi, ki ni država njihovega stalnega prebivališča. Sami prostovoljci bodo predstavili vse najbolj koristne informacije o njej in delili svoje izkušnje.

Italia Illyrica

V dvorani Muzeja istrske, reške in dalmatinske kulture v Ul. Torino 8 bodo danes ob 17.30 predstavili slovar krajevnih imen Vzhodnega Jadrana *Italia Illyrica* sive *Glossarium Italicorum Exonymorum Illyriae, Moesiae Traciaeque*. Avtor, slavist in prevajalec Natale Vadori, je zbral kakih 40 tisoč krajevnih imen v italijanščini in krajevnih jezikih. Z njim se bo pogovarjal Luciano Rocchi.

Odprtje razstave Rosalbe Ruzzier

Danes bodo ob 18. uri v občinski dvorani Negrinis (Trg Marconi 1) v Miljah odprli likovno razstavo *Come un'onda* Rosalbe Ruzzier, ki jo je uredila Isabella Bembo. V svojih delih se avtorica poglablja v huda vojna leta, zlasti v bolečino, trpljenje in spomin.

MILJE - Na koncertu v okviru 43. revije Primorska poje

Osmerica ubranih sestavov

V miljskem občinskem gledališču Verdi so postavili tudi spominsko razstavo o Ignaciju Oti

Občinstvo je nagovoril predsednik ZSKD Igor Tuta

KROMA

Zborovska glasba in revija Primorska poje sta zadonela tudi v Miljah. Preteklo soboto je namreč v miljskem občinskem gledališču Giuseppe Verdi potekal koncert v sklopu 43. izvedbe priljubljene zborovske revije. Večer je nastal v režiji Zveze slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z Društvom Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga in pod pokroviteljstvom Občine Milje.

Koncert je bil posvečen Ignaciju Oti. V gledališču je bila ob priložnosti na ogled tudi razstava, ki je nastala oktobra lanskega leta ob osemdeseti obletnici rojstva in deseti obletnici smrti dolinskega skladatelja in enega od pobudnikov revije Primorska poje.

Na odru se je vrstilo kar osem pevskih zborov, ki so prisotnim poklonili v skupnem seštevku 25 pesmi. Zapeli so moški pevski zbor Fantje spod Karlovice iz Brkinov (dir. Aleš Bernetič), mešani zbor Faros Piran (dir. Jerica Filli), ženski zbor Ivan Grbec in Škednja (dir. Silvana Dobrila), moški zbor Kromberški Vodopivci (dir. Vojko Pavlin), ki je poimenovan po Vinku Vodopivcu, kateremu je posvečena letošnja revija ob šestdeseti obletnici njegove smrti. Ob priložnosti so Vodopivcu eno pesem posvetili tudi pevci mešanega pevskega zbora Pivka (dir. Marcel Štefančič). Nastopili so še mešani zbor Ciril Silič – Vrtojba (dir. Milena Prinčič), dekliški pevski zbor Mavrica iz Postojne (dir. Jelka Bajec) in mešani zbor Obalca iz Kopra (dir. Valentina Vočanec).

Na začetku koncerta je nagovoril občinstvo odbornik miljske občine za promocijo mesta Stefano Decolle, ki je v italijanščini poudaril pomen glasbe kot sredstvo združevanja. Prisotne je nagovoril tudi predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Igor Tuta, ki je poudaril priljubljenost in razsežnost zborovske revije Primorske poje.

Naslednji in zadnji koncert revije bo potekal naslednjo nedeljo v režiji Zveze slovenskih kulturnih društev v Terskih dolinah, in sicer v cerkvi svetega Florijana v Zavarhu ob 15.30. (mlis)

NŠK - Vabilo k branju slovenskih knjig

Primorci beremo

Sodelujoči naj bi do novembra prebrali po vsaj 5 leposlovnih del

Od začetka tedna so v primorskih knjižnicah ponovno na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude Primorci beremo, h kateri sta se že tretjič zapored pristopili tudi Narodna in študijska knjižnica iz Trsta ter njena podružnica, Knjižnica D. Feigla iz Gorice. Namen pobude je nagovarjati čim širši krog bralcev k branju izvirnega slovenskega leposlovja predvsem sodobnih avtorjev.

Bralci bodo letos lahko izbirali med 57 proznimi deli in 11 pesniškimi zbirkami slovenskih ustvarjalcev, do 10. novembra pa bodo morali prebrati vsaj pet knjig proze in eno pesniško zbirko. Seznam obsega knjige z najrazličnejšo vsebino, od kriminalke, potopisa, ljubezenskega romana do zgodb iz planinskega sveta, romanov s socialno tematiko, biografij in knjig z zgodovinskim ozadjem. Izbor je primeren za vsa starostna obdobja. V njem prevladujejo sodobni, še živeči avtorji, vsako leto pa so prisotni tudi pisatelji in pesniki starejše generacije (letos Ferdo Godina, Danilo Lokar, Mira Mihelič, Alojz Gradnik in Dragotin Kette). Dobro so zastopani ustvarjalci iz našega prostora, saj sta na seznamu tudi knjiga Borisa Pangerca o Ignaciju Oti in najnovejši roman Alojza Rebule *Četverorečje* ter najnovejša pesniška zbirka Brune Pertot. Celoten seznam je dosegljiv tudi na spletni strani www.tol.sik.si/primorci-beremo.

Pri pobudi lahko sodelujejo člani knjižnice, starejši od 15 let, pravila za sodelovanje pa so zelo enostavna: ob izposoji bo član prejel bralno znamenje, na katerega bo napisal svoje ime in morebiti tudi mnenje o prebrani knjigi; vrnil ga bo skupaj s knjigo. Vsak bralec si bo lahko vsakič izposodil največ dve knjigi s seznama, roka izposoje pa ne bo mogoče podaljšati.

Decembra bo na sporedu zaključno srečanje z enim izmed upoštevanih avtorjev, na katerem bodo zvesti bralci prejeli priznanje in knjižno nagrado.

PROSEK - Občni zbor gospodarskega društva

Pomlajena Društvena gostilna

Šest novih članov, tako šteje društvo skupno 103 člane - Poročilo predsednika Claudia Černjave - Srečanje o proseccu DOC

Društvena gostilna na Proseku je v zadnjem letu pomladila svoje vrste. V društvo se je vpisalo šest novih članov, dva sta prevzela delež staršev. Tako je število članov dneva prvič po dolgih letih preseglo mejo sto: društvo šteje letos 103 člane.

Te za društvo spodbudne številke je na nedavnem občnem zboru v svojem poročilu posredoval predsednik upravnega odbora Društvene gostilne Claudio Černjava. Povečanje članstva pa je tudi odvisno od dejstva, da ni lani - prvič po številnih letih - preminil noben član društva.

Predsednik je podrobno poročal o vzdrževalnih in drugih delih, ki so bila opravljena v domačem »društvu«. »Kljub gospodarski krizi naše društvo še kar dobro shaja. Tako kar se tiče obiska v Društveni gostilni, kot tudi kar se tiče prodaje vina. Ob tem moram tudi letos izpostaviti zelo dober odnos z upraviteljem gostilne, Aleksijem Križmanomin njegovo uigrano gostinsko ekipo, in upam, da se bo to sodelovanje še dolgo nadaljevalo v dobrobit obeh, društva in upravitelja,« je zaželel Černjava.

Na občnem zboru in med družabnostjo po njem je bil govor tudi o zaščitni vinski znamki Prosecco DOC. O njej so pred nekaj meseci skupno razpravljali vodstvi proseškega in kontovel-

skega gospodarskega društva. Černjava je spomnil, da so se z uradnim priznanjem penine prosecco okoristili le proizvajalci iz Veneta in Furlanije-Juljske krajine, kraški vinogradniki in predvsem vas Prosek pa niso imeli nič od tega, je opozoril predsednik, ki se je obregnil tudi ob tako imenovano Hišo prosecca. »Mi menimo, da bi

lahko bil sedež prosecca v prenovljeni stavbi ob naši Društveni gostilni, saj je prav Društvena gostila tista, kise je zgodovinsko ukvarjala z vinom na Proseku in ima zato moralno pravico, da pridobi v lastno upravo Hišo prosecca,« je poudaril Černjava.

M.K.

POMORSKI MUZEJ - Izhodišče nesreča ladje Costa Concordia

Izvedenci razpravljali o ladjah in križarjenju

Trst se pripravlja na novo, bogatejšo sezono pomorskega turizma

Aktualnost teme je v pomorski muzej privabila kar številne poslušalce

KROMA

Pomorski muzej je v ponedeljek popoldne gostil zanimivo srečanje, na katerem se je med drugim govorilo o nalogah in dolžnostih kapitanov luksuznih križark. Zaradi aktualnosti teme, za katero je brzkone zaslužna nedavna nesreča velike potniške ladje Costa Concordia, se je predavanja udeležilo zelo številno občestvo, ki je prisluhnilo kapitanu Tulliu Baiciju, pomorskemu izvedencu Mauriziu Eliseu in predsedniku tržaškega pomorskega potniškega terminala (Trieste Terminal Passeggeri) Liviu Ungaru. Govorniki so spregovorili o postopanju kapitana luksuzne križarke Costa Concordia Francescu Schettinu, o evakuaciji potnikov v tako zahtevnih okoliščinah ter o potencialu tržaškega potniškega terminala.

Kapitan Baici je odgovarjal na vprašanja direktorja tržaških znanstvenih muzejev Nicole Bressija, ki je gosta uvodoma vprašal, kaj si je mislil, ko je slišal, kaj je storil njegov kolega Schettino. Kapitan je odgovoril, da je šlo za hudo človeško napako, v globlji analizi neustreznega postopanja kapitana pa se ni hotel spuščati. »Če bi se jaz znašel v takšni situaciji, vsekakor ne bi zapustil ladje, bi pa vzel malo pomirjevalnih sredstev in se tako bolj trezno soočil z nesrečo,« je dejal govornik. Izvedli smo tudi, da na ladji odlo-

čajo o čisto vseh zadevah kapitani, zato ne razume, zakaj se je Schettino najprej obrnil na ladjarja in ga spraševal za mnenje. Kapitan lahko tudi spremeni kurz vožnje, zato kapitanova odločitev, da se približa otoku Giglio, nikakor ni sporna, je še pojasnil kapitan Baici.

Več o tehnološkem vidiku nesreče pa je povedal navtični izvedenec Maurizio Eliseo, ki je poudaril, da so današnje potniške ladje izredno varne in tehnološko dovršene ladje, ki se težko potopijo. V primeru Coste Concordie pa je šlo za zalitje kar petih ali šestih oddelkov, ladje pa so sprojektirane tako, da sta brez posledic lahko poplavljeni le dva oddelka, je pojasnjeval Eliseo. Zaupal nam je tudi, da v navtičnem žargonu ne obstaja nikakršen poklon otoku, ampak gre za turistično plovbo, ki je nekaj popolnoma običajnega. Na Bressijevo vprašanje, ali bi posebni senzori lahko opozorili na nevarno približevanje čerem, pa je izvedenec odgovoril, da so ladje narejene tako, da zadnje odločitve tako ali tako sprejme kapitan.

Kaj pa očitki na račun kapitanaovega zavlačevanja; očitki, češ da je kapitan s svojim ravnanjem povzročil veliko zamude pri evakuaciji? Maurizio Eliseo nam je razložil, da obstaja pravilo, po katerem se ladje ne sme zapu-

stiti, dokler ni čisto pri miru, je pa pri tem dodal, da bi bilo v prihodnje morda potrebno izvajati simulacijo evakuacije pri vsakem novem vkrcanju potnikov. Čisto ob koncu smo tudi slišali, da se je nesreča kljub tridesetim žrtvam, končala srečno, saj bi posledice lahko bile mnogo hujše.

O čisto drugem vidiku potniškega prometa pa je spregovoril Livio Ungaro s podjetja Trieste Terminal Passeggeri, ki je pohvalil nedavno zahtevno logistično turistično operacijo, ko so v Trst čisto nenadejano zaradi megle v Benetkah priplule kar štiri velike potniške križarke. »To operacijo smo izpeljali uspešno zlasti po zaslugi dobre infrastrukture in potrpežljivosti Tržačanov,« je poudaril Ungaro in dodal, da se bo letošnja sezona potniških ladij v Trstu začela 19. maja, ko bo v naše mesto priplula ladja La Costa, ki se bo do srede novembra pri nas ustavila kar 27 krat. V Trst se bo vrnila tudi La Favolosa, dvakrat pa se bo v našem mestu ustavila tudi potniška ladja družbe MSC. Govornik je še dejal, da ima tržaški potniški terminal visoke ambicije, njihova vizija pa je postati atraktivno in varno pristanišče za velike ladjarje. Trst se bo tako ponovno vpisal na svetovni zemljevid križarjenja, to pa bo ugodno vplivalo na celotno mesto, je bil optimističen govornik ... (sč)

PROSEK - V nedeljo v Kulturnem domu

Beneško gledališče gostovalo z igro Samice

Prizor iz zabavne nedeljske predstave

KROMA

Beneško gledališče je v nedeljo popoldne gostovalo na odru proseško-kontovelskega kulturnega doma. Beneška ljubiteljska skupina redkeje nastopa na Tržaškem. Priložnost se je ponudila na povabilo SDD Jaka Štoka in Zadruga Kulturni dom pa tudi zato, ker

je režiser njihove najnovejše postavitve - igre Samice - Gregor Geč, ki že več let vodi gledališke skupine tudi na Proseku. V igri v priredbi Anne Jussa je zaživel zabavna pripoved o dveh samskih ženskah, ki skušata podreti zid samote okoli sebe.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 26. aprila 2012

MARCELIN

Sonce vzide ob 6.00 in zatone ob 20.06
- Dolžina dneva 14.06 - Luna vzide ob 9.17 in zatone ob 24.48

Jutri, PETEK, 27. aprila 2012

JAROSLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1009,6 mb ustaljen, vlaga 61-odstotna, veter 8 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,6 stopinje C.

Izleti

DRUŠTVENA GOSTILNA V GABROVCU organizira ob priliki 110-letnice izlet od 15. do 17. junija: uživanje lepot Švicarskih Alp s panoramskim vlakom in narodnega parka Val Camonica. Vpisovanja in informacije v društveni gostilni ali na tel. št.: 340-2741920 (Mirela) do konca aprila.

SKD TABOR Z OPČIN organizira v ponedeljek, 14. maja, izlet v slovensko Istro. Pot nas bo vodila v Hrastovlje, Piran, v Sečoveljske soline in v vasico Krkavče. Vpis najkasneje do 1. maja. Informacije na tel. št. 040-211936 (Nori).

AŠD SK BRDINA organizira 10. junija enodnevni izlet v Gardaland. Vpisovanje do 30. maja. Informacije na 335-5476663 (Vanja).

Šolske vesti

AD FORMANDUM - novi tečajji namenjeni aktivnemu prebivalstvu z dopolnjenim 18. letom in z bivališčem v FJK iz Kataloga permanentnega izobraževanja. Od danes, 26. aprila, vpisovanja na večerne tečaje: uspešna in poslovna komunikacija, splošno računovodstvo, uporaba elektronskih preglednic (Excel), priprava multimedialnih predstavitev, osnove Unixa in Linuxa, orodja za pridobivanje in oblikovanje digitalnih slik (photoshop). S kmetijskega področja so predvideni tečajji oljkarstva in tipičnih menujev. Vpisnina znaša 1 evro na uro tečaja, brezplačno pa za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju. Informacije na tel. 040-566360, ts@adformandum.org, www.adformandum.org.

Prireditve

FANTOVSKA BOLJUNEC vabi na otvoritev razstave: »Spomini na 1. maj«, ki bo v soboto, 28. aprila, ob 19. uri v prostorih društvenega bara v Boljuncu. **MILJUEM BOJNICE:** fotografije slovenske umetnice iz Italije - otvoritev razstave Mirne Viola bo v soboto, 28. aprila, ob 18.30 v Bojnica na Slovenskem. Zapel bo mešani pevski zbor Slovenec-Slavec. Fotografije bodo na ogled do 20. maja. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v soboto, 28. aprila, z začetkom ob 20. uri »Praznik pokušnje domačega kruha, vina in ekstredeviškega olja«. Prisotni bodo pokušali prve štiri uvrščene sorte vina, ki bodo prejela nagrado občinstva. Ker so mesta omejena je vpisovanje nujno. Tel. št.: 040-411635 ali 328-9190089.

CENTER ZA KULTURNE RAZISKAVE BARDO IN ZSKD vabita na koncert v sklopu 43. revije Primorska poje v nedeljo, 29. aprila, ob 15.30 v Cerkev sv. Florijana v Zavarhu. Nastopajo Vokalna skupina Pobegi, MePZ Igo Gruden-Nabrežina, ŽePZ Rože-Nova Gorica, MoPZ Kazimir Nanut-Kanal, MoPZ Izola, DePZ Kraški slavček-Nabrežina.

ODBOR SV. IVAN-KOLONJA za počastitev padlih v osvobodilnem boju, SKD Slavko Škamperle, Sindikat upokojencev CGIL Sv. Ivan, Društvo Zvezda Podlonjer, Združenje Union, SZ Bor in združenje Proloco vabijo občane, da se udeležijo svečanosti ob 67. obletnici osvoboditve. V ponedeljek, 30. aprila, polaganje vencev pri Kolonji: ob 17. uri pri bivšem krožku Hass v Ul. dello Scoglio 197, ob 17.15 pri bivšem krožku Zeffirino Pisoni v Ul. Orsenigo 7, ob 17.30 pri obeležju v spomin na Azzara Franca, ob 18. uri pa pri krožku Pečar v Ul. Fleming. Svečanosti bodo potekale tudi v slu-

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Claudio Magris

SAJ RAZUMETE

režija: Igor Pison

DANES, 26. aprila ob 19.30
(drugi četrtek)

petek, 27. aprila ob 20.30

(tretji petek)

sobota, 28. aprila ob 20.30

(tretja sobota)

nedelja, 29. aprila ob 16.00

(druga nedelja)

OSNOVNI ABONMA(v Mali dvorani)

Prosimo cenjene abonente, da nas pravočasno obvestijo o morebitni odsotnosti.

vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave. Tel. št.800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

čaju slabega vremena, občani pa so vabljeni, da prinesejo cvetje.

SKD VOSTAN IN VZPI EVALD ANTONČIČ STOJAN vabita v ponedeljek, 30. aprila, ob 20.00 na proslavo ob »Dnevu osvoboditve«. Sodelujejo: učenci osnovne šole Alberta Sirkca, MPZ Vesna, pevka Irena Tratnik, priložnostni govor Stanka Hrovatin. Proslava bo pri spomeniku padlim v Križu, v primeru slabega vremena v domu Alberta Sirkca. Sledita baklada in prvo-majski kres. Topla vabljeni!

SLOVENSKI KLUB IN SKUPINA 85 pod pokroviteljstvom Hiše književnosti prirejata v ponedeljek, 30. aprila, predstavitev zbornika esejev Iva Andrića »Sul fascismo«. O delu bodo spregovorili urednik Božidar Stanišić, pisatelj Boris Pahor in zgodovinarica Anna Maria Vinci. Predstavitev, ki je namenjena tudi italijanskemu občinstvu, bo potekala v mali dvorani Narodnega doma, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 18. uri. Vabljeni!

GLAS HARMONIKE - KD FRAN VENTURINI vabi godce in ljubitelje domače glasbe na tradicionalno revijo diatonične harmonike v torek, 1. maja, ob 15. uri v centru Anton Ukmar - Miro pri Domju.

UMETNIŠKI IN KULTURNI CENTER ŠKERK v Trnovci 15, vabi na ogled razstave »Igra barv med Krasom in morjem« z nad dvesto deli ilustratorjev: Adriana Gon, Ane Košir, Žive Pahor, Katerine Kalc in Liviane Poropat. Odprta za publiko in družine do 15. junija. Urnik: sobote, nedelje in prazniki od 10.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00.

Matejka Peterlin Maver

26. 4. 2008

...časar ne zamete zimski čas,
kar sije venomer kot draga ruda,
je luč srca.

Cene Vipotnik

Čestitke

Dragi ANKI za okrogli rojstni dan iz srca želimo cel kup samo lepih stvari in čim manj skrbi!!!! Bivši kolegi in kolegice s PD.

V Barkovljah danes slavi ANKA svoj okrogli jubilej. Da bi še naprej tako veselo pela in delila prijaznost prijateljem, ji želita Bruna in Stojan z družino.

*Kdor poje rad,
ostaja mlad.
Vse najboljše, draga*

Anka

Pevke, plesalci, godci in vsi
od TFS Stu ledi

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.30, 22.00 »The Avengers«.

ARISTON - 17.00, 18.45 »Cesare deve morire«.

CINECITY - 16.30, 19.10, 21.50 »Battleship«; 22.10 »Bel Ami - Storia di un seduttore«; 16.10 »Biancaneve«; 18.20 »Titanic 3D«; 18.25, 22.15 »Street dance 2«; 16.30, 19.00, 21.30 »To Rome with love«; 17.15, 20.30 »The Avengers 3D«; 16.10, 19.00, 21.50 »The Avengers«; 16.40, 19.00, 21.20 »Ho cercato il tuo nome«; 16.10 »Pirati! Briganti da strapazzo«; 22.20 »The space extra Project Nim«.

FELLINI - 16.50, 20.10 »Marigold Hotel«; 18.45, 22.15 »Ciliegie«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Il primo uomo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quasi amici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »To Rome with love«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.50 »Vse za denar«; 20.30 »Masaker«; 18.30, 20.50 »Parada«; 18.00 »Pisma Sv. Nikolaju«; 20.40 »V deželi krvi in medu«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.50 »Vse za denar«; 15.20, 17.20 »Lorax 3D - sinhro.«; 16.50 »Lorax - sinhro.«; 19.30 »Titanik 3D«; 19.00, 21.20, 23.40 »Ameriška pita: Obletnica«; 19.00, 21.10 »Talismán«; 18.50, 20.50, 22.50 »Project X«; 15.45, 18.25, 21.05, 23.45 »Bojna ladja«; 15.00, 17.00 »Delfin - sinhro.«; 16.15, 18.35 »Zrcalce, zrcalce - sinhro.«; 21.00, 23.35 »Ekstotični hotel Marigold«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »The Rum Story«; 22.15 »Battleship«; Dvorana 2: 16.15, 20.15 »Ho cercato il tuo nome«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.00 »Il castello nel cielo«; Dvorana 4: 16.00, 18.30, 21.15 »The Avengers 3D«; 18.00, 22.15 »Diaz«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.15 »To Rome with love«; Dvorana 2: 18.15, 21.00 »The Avengers 3D«; Dvorana 3: 17.00 »The Avengers 3D«; 20.00, 22.00 »Ho cercato il tuo nome«; Dvorana 4: 17.15, 19.50, 22.10 »Battleship«; Dvorana 5: 20.15 »Street dance 2 - 3D«; 17.15 »Il castello nel cielo«.

Lekarne

Ponedeljek, 23., in torek, 24., ter od četrta, 26., do sobote, 28. aprila 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavljè - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nužnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavljè - Ul. Flavia 39/C.
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nužnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Goldoni 8 (040 634144).

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in v sobotah od 10. do 12. ure. Manipulativne delavnice v aprilu: »Moja tipalna knjiga« in »Uokvirimo se«. Informacije na tel. št.: 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure (Igralni kotiček Palček).

ZDRUŽENJE SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da potekajo vpisovanja otrok v poletne centre, ki se bodo odvijali na sedežu v Ul. Ginnastica 72 v Trstu. Namenjeni so otrokom, ki obiskujejo jasli, otroške vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom, in sicer od 1. do 3. leta (ki že obiskujejo jasli), otrokom od 3. do 6. in od 6. do 12. leta. Informacije in vpisi v pisarni Dijaškega doma, pon.-pet., 8.00-16.00. Tel. št.: 040-573142.

GLASBENA MATICA vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 26. aprila, ob 8.00 v prvem in v petek, 27. aprila, ob 19.00 v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2. Dnevni red: Uvodni pozdrav; Poročila (predsedniško, tajniško, blagajniško in nadzorna odbora); Razprava; Odobritev obračuna 2011 in proračuna 2012; razno.

ASD CHERDANCE MILLENIUM sklicuje redni občni zbor v petek, 27. aprila, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicanju v prostorih telovadnice F. Bevk na Opčinah.

GOŠPOMARSKO DRUŠTVO KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v petek, 27. aprila, ob 20.30 v prostorih društvene gostilne. Vabljeni.

PRI SKLADU MITJA ČUK Repentabska cesta 66, bosta v petek, 27. in v soboto, 28. aprila, potekala dva večera strokovno vodene meditacije s pričetkom ob 20. uri. Info 340-4835610 (Anica).

SDGZ prireja 4. maja seminar »Kako spodbuditi trženjski način razmišljanja in internacionalizirati podjetje v 21. stoletju« namenjen malim in srednjim podjetjem. Prijavnica in program sta na www.sdgz.it. Prijave zbira tajništvo do 27. aprila na info@sdgz.it oz. faks 040-6724850.

SKD BARKOVLE IN OŠ FINŽGAR javljata, da bo počastitev padlim na domačem pokopališču v petek, 27. aprila, ob 11.30. Spored: polaganje vencev, priložnostna misel, petje, recitacije.

SKD TABOR ZA OTROKE - Ura pravljič: v knjižnici se skriva miška. Ulovimo jo! V petek, 27. aprila, ob 16. uri. Pripoveduje Jasmina Smotlak. Vabljeni!

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na občni zbor, ki bo v prvem sklicanju v petek, 27. aprila, ob 18. uri na sedežu. O drugem sklicanju bodo člani obveščeni z vabilom.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da se bo spomladanski tečaj baby bazena odvijal: 28. aprila, 5., 12. in 26. maja, 2. junija. Za otroke od 0 do 12. mesecev so na razpolago termini od 10.00 do 10.45 ali od 10.45 do 11.30 v bazenu hotela Kariš na Pesku. Za otroke od 12. meseca do 4. leta pa od 17.00 do 17.45 v hotelu Danev na Opčinah. Info in prijave: urad v Ul. Cicerone 8 (ob ponedeljkih in petkih 9.00-13.00 in ob sredah 16.00-18.00). Tel. št.: 345-7733569.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL ima za upokojence organizirano posebno službo, kjer dobijo informacije o njihovih pravicah in potrebnih postopkih, da lahko tudi na starost ostanejo doma (storitve za dostojno bivanje na domu; svetovanje za prejem prispevkov in predvidenih odtegljajev; pripravi pogodbe o zaposlitvi za osebo, ki upokojenca oskrbuje). Urniki: vsak torek od 10.00-12.00 na naših sedežih: Barriera - Stara Mitnica 15, 040-767548; Sv. Ivan - Ul. S. Cilino 44/A, 040-577062; Sv. Jakob - Ul. Frausin 17, 040-3474609; Sv. Ana - Ul. Zandonai 12, 040-823388; Rojan - Ul. Stok 9/A, 040-420622; Devin Nabrežina - Trg Sv. Roka 103, 040-2024053.

TRADICIONALNI PRVOMAJSKI PRAZNIK na Opčinah - pod Štorom: nedelja, 29. april, ob 16. uri odprtje kioskov, ob 17. uri koncert »Le Mondine di Novi« glasbena skupina iz ri-

ževih polj... glas žensk, ki so si skupaj delile težak vsakdan, sledi ples s skupinami U'penska mularija, Hackers in Kraški ovčarji; ponedeljek, 30. april, ob 18. uri razprava »Delo danes«; torek, 1. maj, odprtje kioskov ob 14. uri, ob 17. uri prvomajski pozdrav in koncert TPPZ Pinko Tomažič, sledi ples z ansamblom Alter Ego.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 30. aprila, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predavanje Janeza Bizjaka na temo Odmevi megalitske kulture v slovenski krajini in v njenem kulturnem izročilu. Začetek ob 20.30.

KD SLOVAN s Padrič, KD Skala iz Gropade in VZPI sekcija Padriče-Gropada vabita Padričarje in Gropajce, da se v ponedeljek, 30. aprila, ob 20. uri poklonijo padlim v NOB pri vaškem spomeniku na Padričah in ob 20.15 v Gropadi. Zbirališče Padričarjev na vaškem trgu »na v'se« ob 19.45. Nastopa domači MePZ Skala/Slovan. V torek, 1. maja, ob 6. uri budnica na Padričah, ob 6.30 v Gropadi.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, ki so v letu 2011 oddali nevarne odpadke, da v ponedeljek, 30. aprila, zapade rok za predstavitev posebnega obrazca MUD na Trgovinsko zbornico.

PRVOMAJSKI PRAZNIK v Ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24), v ponedeljek, 30. aprila, ob 18. uri odprtje kioskov in razprava »Omsa, delo, pravice« ter projekcija dokumentarca »Odpuščene«, ob 20. uri koncert skupine Wonder Noise; nedelja, 1. maja, ob 13. uri odprtje kioskov, prvomajski pozdrav: Antonio Saulle, pok. tajnik SKP - ZL in Bruna Zorzini, pok. tajnica SIK - ZL, ob 20. uri koncert skupine Max Maber.

VASHE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE vabijo v ponedeljek, 30. aprila, na prvomajski nočni pohod na Kokoš. Ob 20.30 poklon pred vaškim spomenikom padlim partizanom s krajšim govorom in z zborovskim petjem; ob 21.00 prižig tabornega ognja »pri kalu« in zbiranje prijav z izdano izkaznico z žigom; ob 22.00 start pohoda pod vodstvom vodiča (primeren je za vse, prib. ura nezahtevne hoje). Priporočljiva je primerna obutev in obvezna svetilka; ko pridemo na vrh dvig prvomajske zastave s pogostitvijo toplega napitka in prigrizka; 1. Maja ob 7.00 budnica, sledi poklon padlim na pokopališču.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi zaprti v ponedeljek, 30. aprila. V sredo, 2. maja, bo tržaški urad deloval samo do 13. ure.

ŠC MELANIE KLEIN prireja poletni center Pikapolonica za otroke od 3. do 10. leta, ki bo od 2. julija do 24. avgusta. Predvidenih je 7 programskotematiskih sklopov po pet dni. Otroci bodo razdeljeni po starostnih skupinah. Sprejemanje otrok od 7.30 do 8.30. Starši bodo otroke lahko odpeljali med 16. in 17. uro. Vpisovanja od 2. maja. Info: www.melanieklein.org, tel.: 345-7733569 (pon in pet 9-13, sre 16-18).

AD FORMANDUM prireja 15-urni tečaj: z zelenjavo zdrava kuhinja - od aperitiva do sladice z uporabo zelenjave, sadja in povrtnin (slane pite, enolončnice, solate, sladice). Še dve prosti mesti. Prvo srečanje bo 7. maja. Informacije na ts@adformandum.org, tel. 040-566360.

OBČINA REPENTABOR sporoča družinam z bivališčem v občini, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnin stanovanj javne ali zasebne lasti, z izjemo subvencioniranih stanovanj za l. 2011, da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti na samo za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu in bo na razpolago na www.comune.monrupino.ts.it - albo pretorio ter v Tajništvu občine Repentabor-Col 37, od pon. do petka od 9. do 12. ure, samo ob pon. in sredah od 15. do 17. ure. Rok za vložitev prošnje zapade 7. maja ob 17. uri.

OBČINA REPENTABOR sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine, ki se nahaja v občini, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon. Predstaviti je treba prošnjo na za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu in bo na razpolago na www.comune.monrupino.ts.it - albo pretorio comunale in v Tajništvu ob-

ZAMENJALI SMO ŠTEVILKO FAKSA TRŽAŠKE REDAKCIJE

NOVA ŠTEVILKA FAKSA

0039 040 7786339

čine, od pon. do petka od 9. do 12. ure, samo ob pon. in sredah od 15. do 17. ure. Rok za vložitev prošnje zapade 7. maja ob 17. uri.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Zadnje novosti v raziskavi proti raku« v ponedeljek, 7. maja, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8 v Trstu. Predaval bo dr. Simon Spazzapan, onkolog v CRO-ju iz Aviana.

SKD PRIMOREC vabi cenjene člane in vaščane na srečanje »Preprečevanje prevar zoper starejše osebe« v sredo, 9. maja, ob 19.30 v Ljudskem domu v Trebčah na pobudo orožniške postaje z Opčin.

30-LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 26. maja, v društveni gostilni v Gabrovcu ob 18.30. Rezervacije zbira Monika in Jagoda do 20. maja vključno. Informacije na tel. št.: 333-8442509.

ZDRUŽENJE STARŠEV N.S.Š. SV. CIRILA IN METODA organizira poletne taborne in delavnice: naravoslovni Živijo Kecek v Kranjski Gori, 10.-15. junij (do 5. razreda); jahalni Krpanova kobila v Sevnem, 17.-22. junij (od 4. raz. dalje); kulinarčni Mizica, pogrni se! v Sevnem, 17. junij-22. julij (od 4. raz. dalje); raziskovalni Naš Trst v Trstu, 24.-29. junij (od 4. raz. dalje); angleški Jezikajte! v Postojni, 19.-24. avgust (od 2. raz. dalje); delavnico Mišk@ (računalnik, šah) v Trstu, 27.-31. avgust (od 2. raz. dalje); delavnico Poglej ptička! (biologija in fotografija) v Trstu, 3.-7. september (od 2. raz. dalje). Informacije in prijave: 320-2717508 (Tanja) ali zscirilmeto@gmail.com. Število mest je omejeno. Prijave do 31. maja.

Mali oglasi

DAJEMO V NAJEM samostojno hišo na Proseku. Pokličite po 16. uri tel. št. 347-7126974.

DVOSOBNO STANOVANJE v Štivanu blizu Devina dajem v najem za 450,00 evrov na mesec, katerim je treba dodati stroške za ogrevanje. Tel. št. 348-4462664.

OPEL CORSA 1.3 CDTI, 90 cv, letnik 2007, 59.000 km, 6 prestav, prodam za 7.900 evrov. Kontakt: b.borut@gmail.com ali 349-3843155 ali 040-213518.

PRODAM lupinico chicco avto-fix, s podnožjem za pritrditev na sedež, snemljivo strehico in podlogo; voziček, 4-kolesni, velika napihljiva kolesa, s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM moped (scooter) kymco people 200s, črne barve, letnik 2010, 9.900 km, 1.500,00 evrov. Tel. št.: 347-0466075.

PRODAM praktično nov, par ur rabljen električni mlin za sadje za 430,00 evrov. Tel. št.: 329-7260688.

PRODAM profesionalno bočno kosilnico in frezico stihl 280 za 350,00 evrov. Tel. št.: 329-7260688.

PRODAM stanovanje pri Domju: dve sobi, dnevna soba s kuhinjo, kopalnica, garaža. Tel. št.: 040-280910.

PROFESIONALNI STROJ ZA REZANJE suhomesnatih izdelkov prodam po ugodni ceni. Tel. št. 335-6322701.
STANOVANJE V CENTRU OPČIN dajemo v najem za urad ali ambulantno. Tel. št.: 040-420604 v večernih urah.
TOYOTA COROLLA 1.6 sol, letnik 2003, edini lastnik, srebrne barve, euro4, klima, ABS, alu. platišča, prevoženih 100.000 km prodam, 2.900,00 evrov. Tel. 347-1574160.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pomaga dijakom pri študiju angleščine, slovenščine in italijanščine. Tel. št. 328-0704565.

ZA 1.300 EVROV prodam kombinirano frezo - kosilnico Goldoni Uno 6 z novim dizelskim motorjem. Samo zainteresirani naj pokličejo tel. št. 329-7260688.

Poslovni oglasi

RIBJA RESTAVRACIJA IŠČE kuhinjskega pomočnika/pomočnico.

Tel.: 040-224194

Osmice

BERTO ŠKERK je v Trnovci št. 4 odprl somico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek.

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA KOMAR ima v Logu osmico. Poleg vina nudi domač prašičji prigrizek in oljčno olje. Tel. št.: 040-380749. Vabljeni!

DRUŽINA LAURICA je odprla osmico v Dolini 445. Tel. št. 040-228511. Vljudo vabljeni!

IVAN PERNARČIČ ima odprto osmico v Vižovljah. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-291498.

NA KONTOVELU »KAMENCE« je Andrej odprl osmico. Tel. št.: 349-4342293.

OSMICA je odprta pri Škerku v Praprotnu. Tel. 040-200156.

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež 46. Nudimo domače dobrote. Tel. 040-229439.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini. Tel. št. 040-228421.

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO sta odprla v Križu Martin in Erika. Tel. št.: 040-220605.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. 040-229198.

PAHOR MARIO ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

SERGIO GIOVANNINI ima odprto osmico v Ul. dei Modiano (Strada di Fiume). Nudi pristno kapljico in domač prigrizek. Toplo Vabljeni!

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Tel. št. 040-229224.

ŠUBER ima odprto osmico na Opčinah. Vabljeni! Tel. 349-7158715.

Prispevki

V spomin na Slavkoto Emilija daruje žena Maria z družino 50,00 evrov za KD Prosek Kontovel ter 100,00 evrov za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob Tatjane Černivec darujeta tekmovalni skupini SK Devin 140,00 evrov za združenje AISLA Onlus.

V spomin na Borisa Raceta - Žarka daruje Justo Hrovatin 100,00 evrov za Tabornike RMV.

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

SLOVENIJA - Na komisiji DZ o proračunu Narodni skupnosti ob zadovoljstvu s predlogom rebalansa opozorila tudi na težave manjšin

LJUBLJANA - S predlogom rebalansa proračuna za letos se je seznanila tudi komisija Državnega zbora (DZ) za narodni skupnosti. Kot je dejal predsednik komisije Laszlo Göncz, so s predvidenimi spremembami proračuna v precejšnji meri zadovoljni, saj je vlada spoštovala načelo, da bi sleherni poseg v delovanje avtohtonih narodnih skupnosti povzročil tem skupnostim škodo. Zadovoljstvo sta izrazila tudi predstavnika Obalne italijanske in Pomurske madžarske samouprave skupnosti Alberto Scheriani in Ferenc Horvath.

Toda čeprav rebalans ne posega neposredno v delovanje organizacij manjšin, težave obstajajo, poudarja Göncz. Ob tem je omenil okrnjeno kulturno dejavnost zaradi zniževanja sredstev v preteklosti v okviru nekdanjega kulturnega ministrstva, kar bi bilo treba po njegovem mnenju čim prej popraviti. Prav tako je po njegovem mnenju med drugim težava tudi v tem, ker delež proračunskih sredstev za narodnostne programe na nacionalnem radiu in televiziji ni konstantno določen, temveč je rezultat vsakokratnih političnih usklajevanj.

Scheriani pa je ob tem opozoril tudi na prepoved sklepanja podjemnih pogodb, ki po njegovih besedah postavlja pod vprašaj velik del njihove kulturne dejavnosti. Göncz je v zvezi s tem pojasnil, da je dobil zagotovila vlade, da na noben način ne želi posegati v delovanje narodnih skupnosti, ki ohranja narodnostno identiteto in jezik, zato bodo poiskali primerne rešitve. Prav tako so mu, kot pravi, zagotovili, da bodo rešili tudi zaplete zaradi prepovedi sklepanja avtorskih pogodb na Radioteleviziji Slovenija.

Na komisiji so včeraj obravnavali tudi problematiko zagotavljanja gospodarske osnove avtohtonim narodnim skupnostim. Člani komisije vladi predlagajo, naj se v okviru strokovne skupine do konca junija identificirajo strateški cilji in potrebni ukrepi, ki bodo omogočali uresničevanje gospodarske osnove manjšinam.

Dan upora proti okupatorju brez državne proslave

LJUBLJANA - Pred jutrišnjim dnevom upora proti okupatorju je del javnosti razburila odločitev vlade, da zaradi varčevanja ob prazniku ne bo državne proslave. Tako so se za organizacijo množične proslave v Ljubljani odločili v Zvezi združenj borcev NOB Slovenije, pomaga pa jim Mestna občina Ljubljana. Proslave bodo tudi v več drugih krajih, ponekod pa so bile že včeraj.

Dan upora proti okupatorju je spomin na ustanovitev Osvobodilne fronte slovenskega naroda leta 1941. Tako se je praznik do leta 1992 tudi imenoval dan osvobodilne fronte. Osvobodilna fronta, s prvotnim imenom Protiimperialistična fronta, je bila sicer ustanovljena na dan prej, 26. aprila 1941. Takrat so se v hiši književnika Josipa Vidmarja v Rožni dolini v Ljubljani sestali predstavniki Komunistične partije Slovenije (KPS) Boris Kidrič, Boris Zihler in Aleš Bebler, krščanski socialist Tone Fajfar, sokol Josip Rus ter kulturniki Ferdo Kozak, Franc Šturm in Josip Vidmar. Odločitev za upor proti okupaciji mnogi označujejo kot veliko odločitev, ki je pomembno vplivala na narod. Dan upora proti okupatorju je po slovenski zakonodaji državni praznik in dela prost dan, tako so v preteklih letih ob tem prazniku pripravili tudi državno proslavo. Letos marca pa je vlada sklenila, da bo zaradi varčevanja v letošnjem letu proslav manj.

Del javnosti vladni odločitvi nasprotuje. Predsednik Zveze združenj borcev (ZZB) za vrednote NOB Slovenije Janez Stanovnik je ocenil, da je odločitev vlade, da ne bo prispevala sredstev za obeležitev dneva upora proti okupatorju, ideološka. Že dan po vladni odločitvi je napovedal, da bodo v Zvezi združenj borcev NOB Slovenije sami zbrali sredstva in organizirali vseslovensko proslavo ob dnevu upora proti okupatorju.

Proslava v središču Ljubljane se bo na praznični dan začela ob 11. uri.

KOPER - V uspešni preiskavi sodelovali organi številnih držav

Iz Turčije in Kosova ilegalno v Evropsko unijo

Valovi pribežnikov s centralne balkanske poti na Madžarsko in spet nazaj

Z leve šef kosovskih kriminalistov Bekim Halilaj, vodja hrvaškega nacionalnega preiskovalnega urada Mario Čepin, vodja koprskih kriminalistov Dean Jurič ter vodja oddelka za kriminalne združbe pri slovenski policiji Tomaž Peršolja

AF

KOPER - Mednarodna mreža tihotapcev z ljudmi je iz Turčije in balkanskih držav vodila ilegalne pribežnike proti zahodni Evropi, varnostni organi raznih držav pa so združili sile in hudo delsko skupino razkrinkali. Na koprski policijski postaji so včeraj predstavili rezultate obširne preiskave, v kateri so sodelovali slovenski, hrvaški, kosovski, avstrijski in italijanski organi ter misija Eulex Kosovo. V Kopru sta bila ob šefu domačih kriminalistov Deanu Juriču in vodji oddelka za kriminalne združbe pri slovenski policiji Tomažu Peršolju tudi direktor kosovskih kriminalistov Bekim Halilaj in vodja hrvaškega nacionalnega preiskovalnega urada Mario Čepin. Odločilno pa je bilo tudi sodelovanje z avstrijsko policijo ter z mejno policijo in državnim tožilstvom v Trstu. Eden ključnih sestankov med organi vseh omenjenih držav je bil po Halilajevih besedah novembra lani v Trstu.

Oktober 2011 je slovenska policija začela zbirati obvestila v zvezi s povečanim številom ilegalnih prehodov meje. Vstopne točke so bile pri Starodu, Jelšanah, Babnem polju, Vinici in Podlehniku, izstopne pa pri Lipici, Krvavem potoku in Novi Gorici ter v Karavankah. V celotni preiskavi so prijeli 60 od 64 pribežnikov, od tega 47 v Sloveniji, sedem v Italiji, tri v Nemčiji in tri na Hrvaškem. Štirim pribežnikom je uspelo nadaljevati pot proti zahodu. Večino prijetih (36) predstavljajo turški državljani, sledijo državljani Kosova (13) in drugih držav bivše Jugoslavije, med njimi pa so tudi ženske in otroci. Nekateri so po Juričevih besedah zaprosili za politični azil, večina pa ne. Slednje so v skladu z dvostranskimi dogovori izročili Hrvaški, ki je sprožila postopek za njihovo vrnitev matičnim državam.

Preiskovalci so se z zasljanji dokopali tudi do cenika storitev tihotapcev, denarne vsote pa se od države do države precej razlikujejo. Tako so turški organizatorji nezakonitih prevozov od vsakega pribežnika zahtevali do 6000 evrov, organizator iz Kosova

pa 1400 evrov za pot iz Kosova v Italijo. Najbolj »poceni« je bil baje osumljenec iz Črne gore, ki je za pot v Italijo zahteval 200 evrov in povračilo stroškov. Organizator in vodič v Sloveniji sta za pot iz Hrvaške v Slovenijo od posameznika zahtevala od 700 do 1100 evrov, za skupine pa je cena padla do najmanj 300 evrov za osebo, kolikor je računal tudi hrvaški vodič.

17. aprila letos so zaključno akcijo izvedli na območju Ljubljane, skupaj so kazensko ovadili 37 osumlencev iz držav nekdanje Jugoslavije. Enajst osumljenih je iz Slovenije, med njimi 38-letni državljani Bosne in Hercegovine - domnevni vodja slovenskega dela združbe, ki je organiziral ilegalne prehode čez hrvaško-slovensko, slovensko-avstrijsko in slovensko-italijansko mejo. Pribežniki so čez mejo praviloma hodili peš. Sam 38-letni osumljenec je bil prav tako nezakonito v Sloveniji, saj so ga zaradi raznih kaznivih dejanj nekajkrat izgnali in tudi prisilno odvedli iz schengenskega območja. V Sloveniji so priprli enega vodiča ter osumljenca, ki so ga iskali zaradi posilstva ter zapornika, ki je pobegnil iz zapora Dob. Hrvaška policija je skupno prijela 12 oseb, kosovski organi pa skupaj z misijo Eulex dve osebi. Domnevnega vodjo združbe, 42-letnega Turka, so prijeli 14. decembra v Prizrenu.

Tomaž Peršolja je pojasnil, da so lani v Sloveniji zabeležili bistveno manj primerov tihotapljenja z ljudmi kot v letu 2010. Evropska agencija Frontex je policiji razložila, da so se tihotapci in pribežniki s tradicionalne centralne balkanske poti pomaknili severno na Madžarsko. Na madžarsko-avstrijski meji so prav s pomočjo Frontexa zelo poosttrili nadzor in zasčili več ilegalnih pribežnikov. Zaradi tega je konec leta 2011 spet postala aktualna osrednja balkanska pot, ki vodi skozi Hrvaško in Slovenijo, povečano število prehodov pa je povzročilo začetek uspešne preiskave.

Aljoša Fonda

Vabilo na občni zbor Zadruga PD

Upravni odbor Zadruga Primorski dnevnik d.z., sklicuje redni občni zbor v drugem sklicanju **V ČETRTEK, 26. APRILA 2012, ob 18.00 v PROSVETNEM DOMU na OPČINAH, UI. RICREATORIO 1, OPČINE, TRST.**

Pravico do udeležbe imajo vsi člani, ki so bili sprejeti v zadrugo en dan pred občnim zborom.

Volilno pravico imajo vsi člani, ki so bili sprejeti v Zadrugo pred 27. januarjem 2012. Ob

prijavi na občnem zboru bo moral vsak član predložiti veljaven osebni dokument.

Član, ki se občnega zbora ne more osebno udeležiti, lahko pooblasti drugega člana, da ga zastopa. Zato mora izstriči ob strani objavljeno pooblastilo, ga izpolniti z imenom in priimkom, za članice tudi z dekliskim priimkom, s številko izkaznice in podpisati. Pooblastilo lahko tudi prepiše in podpiše. Na osnovi pravilnika ima

vsak član - fizična oseba pravico, da zastopa največ pet drugih članov - fizičnih oseb.

Društva in pravne osebe zastopa predsednik. Če zastopstvo prevzame odbornik, mora predložiti izjavo, s katero ga je predsednik pooblastil. V pooblastilu morajo biti navedeni ime in priimek, datum in kraj rojstva ter funkcija pooblaščenega.

Upravni odbor Zadruga PD

Dnevni red:

1. otvoritev, imenovanje predsedstva, zapisnikarja, imenovanje verifikacijske in volilne komisije;
2. poročilo Upravnega odbora o poslovanju in o zaključnem računu na dan 31. decembra 2011;
3. predstavitev bilance;
4. poročilo Nadzornega odbora;
5. razprava in odobritev bilance;
6. potrditev kooptacije člana Upravnega odbora;
7. volitve Nadzornega odbora in določitev honorarja;
8. Poročilo o stanju in perspektivah založniške hiše Primorskega dnevnika.

POOBLASTILO

Podpisani/a

(članska izkaznica št.)

pooblašчам člana/ico
da me zastopa na rednem občnem zboru Zadruga Primorski dnevnik **v drugem sklicanju v četrtek, 26. aprila 2012, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah, UI. Ricreatorio 1, Trst** in že vnaprej odobrim njegove/njene odločitve.

Datum

Podpis

Zadruga Primorski dnevnik s.c.p.a - d.z.

SSG - Določen datum abonmajske predstave v Cankarjevem domu v Ljubljani

Kogojevo opero Črne maske bodo uprizorili 18. julija

Abonenti Super klasičnega in Mega abonmaja naj udeležbo (ali odsotnost) javijo do 25. maja

Abonmajska sezona Slovenskega stalnega gledališča bo imela za abonente Super-klasičnega in Mega abonmaja poletni podaljšek z ogle-dom opere Črne maske Marija Kogoj. Koprodukcija med SNG Opera in balet Ljubljana in Opero in baletom SNG Maribor je eden od vrhunccev programa za Evropsko prestolnico kulture Maribor 2012 in bo po uspešnih uprizoritvah na osrednjih odrih koproducentov mest ponovno zaživela v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani v okviru letošnje izvedbe Festivala Ljubljana.

Opera »Črne maske« je mojstrovina slovenskega modernističnega glasbenega zaklada, ki je premiero doživela maja 1929. Sledili sta uprizoritvi leta 1957 in 1990 ter studijsko snemanje leta 1970. Dolga leta nedotaknjena, osemsto strani ob-

segajoča partitura Črnih mask je ob požrtvovalnem in poznavalskem delu mednarodno uveljavljenega dirigenta Uroša Lajovica prišla na oder v osveženi različici. Tudi postavitev je potrdila razsežnost velikega kulturnega dogodka z režijo Janeza Burgerja, kostumi Alana Hranitelja in scenografijo kolektiva Numen. V veliki pevski zasedbi sta nositelja glavnih vlog Jože Vidic (vojvoda di Spadaro) in Martina Zadro (Francesca), operni zbor, orkester in baletni ansambel pa spadajo v umetniško jedro SNG Opera in balet Ljubljana.

Abonenti SSG Super klasičnega in Mega programskega sklopa si bodo lahko ogledali opero v sredo, 18. julija, v Cankarjevem domu v Ljubljani. Za vstop velja abonmajska izkaznica, zagotovljen je tudi brezplačni prevoz iz Trsta in nazaj. Pri Slovenskem stalnem gledališču pa pro-

Glavno moško vlogo v operi Črne maske ima Jože Vidic

sijo vse abonentei, da svojo udeležbo na predstavi ali morebitno odpoved javijo blagajni Slovenskega stalnega gledališča najkasneje do 25. maja. Uprizoritev opere Črne maske je na-

stala v sodelovanju z Glasbeno Matiko. Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka med 10. in 15. uro (tel. št. 800214302 ali 040 362542).

KNJIGA - Marco Stolfo: La mê lenghe e sune il rock (e no dome chel)

Zanimiva primerjava sodobne furlanske glasbe z dogajanjem pri drugih manjšinah

Glasbena produkcija v »marilenghe« predstavlja zanimivo obliko kulturnega obstoja, upora in življenjskosti furlanske stvarnosti, katero je v delu z naslovom La mê lenghe e sune il rock (e no dome chel). Friül, Europe (Moj jezik igra rock - in ne le tistega. Furlanija, Evropa; prev.av.), ki je izšlo v sodelovanju z Deželno založbo Informazione friulana - Radio Onde Furlane, poglobil novinar, kulturni posrednik in preučevalec problematik jezikovnih manjšin Marco Stolfo. Knjigo, ki je napisana v italijanski in furlanski, so pred nedavnim predstavili v videmski občinski knjižnici Joppi.

Avtor v tej nudi bralcu izčrpen prikaz sodobne furlanske glasbene stvarnosti od konca 60. let preteklega stoletja do dandanašnjih dni in jo povezuje ter primerja z dogajanjem pri drugih jezikovnih manjšinah, ki obstajajo v zahodni Evropi. Publikacija raziskuje odnos, ki ga imajo razni manjšinski jeziki z omejenim medijskim vplivom s sodobno glasbeno sceno.

Iz knjige spoznamo furlanske glas-

Marco Stolfo

bene bende in avtorje ter njihov razvoj v teku desetletij. Leta 1980 je pričela oddajati radijska postaja Onde Furlane; kdo danes ne pozna Lina Straulina, Mitilov FLK, Arbe Garbe in drugih? V posameznih poglavjih odkrijemo raznoliko glasbeno produkcijo - z območja avtorske popevke, revival folka, punka, new wava in drugih -, ki je nastala in še obstaja v Furlaniji, s Kanalsko dolino, Režijo in Benečijo vred. V tem pogledu avtor posveča pozornost tudi sodobnemu glasbenemu ustvarjanju slovenske narodne skupnosti na Videmskem in drugje v deželi.

Stolfo naknadno prikazuje avtorsko glasbeno produkcijo Okcitancev, Kataloncev, Baskov, Ladincev, na Sardiniji, Korziki in Valižanskem, v Bretanji, Friziji kot tudi produkcijo Albancev in Grkov v južni Italiji ter Laponcev v severni Evropi. Zanimiva so objavljena pričevanja, ki izhajajo iz neke vrste virtualne okrogle mize, na kateri s svojimi mnenji sodelujejo furlanski glasbeniki in njihovi kolegi, ki delujejo v okviru evropskih manjšin. Predmet obravnave so vprašanja politične dejavnosti, identitete, upornosti, tradicije in inovacije, institucionalnih posegov, uspehov in zaostaloosti posameznih stvarnosti. Iz objavljenega razberemo, da so se glasbeniki odločili za ustvarjanje v svojem jeziku, ker želijo s tem poudariti svojo pripadnost manjšinski skupnosti in hkrati raziskovati bolj prepričljiva izrazna sredstva.

Avtor ob koncu meni, da »glasba dobro vpliva na jezik in obratno, četudi nekateri institucionalni dejavniki sistematično podcenjujejo pomen, ki ga ima

ŠTUDENTSKA ZALOŽBA

Promocija slovenske literature v tujini

Študentska založba nadaljuje s promocijo slovenske literature v tujini. V teh dneh štiri njene avtorice in avtorji gostujejo v Argentini. Mojca Kumerdej, Vesna Milek, Lado Kralj in Aleš Šteger bodo s svojo literaturo, Boris Cavazza pa s filmom Piran/Pirano v Buenos Airesu obiskali še v Slovensko hišo in center Paco Urodo v okviru Filozofske fakultete Univerze v Buenos Airesu.

V sklopu obiskov na lektoratih slovenskega jezika po svetu pa se je konec marca na britanskem otočju mudil pisatelj in scenarist Nejc Gazvoda, ki je na univerzi v Nottinghamu ter v Londonu na School of Slavonic and East European Studies University College London nastopil s branjem kratkih zgodb ter projekcijo režijskega prvenca Izlet. Ob tej priložnosti so študentje slovenščine prevedli tri njegove zgodbe. V začetku aprila pa je v Parizu gostoval Miha Mazzini. Prvi večer je preživel med študenti slovenskega oddelka, nato pa se je predstavil tudi v rezidenci slovenske veleposlanice Veronike Stabej.

NA VES GLAS

Odio gli indifferenti

Piotta
Alternative rap, rock
La Grande Onda, 2012

Piotta je ponovno med nami!
Italijanski reper se po treh letih vrača na italijansko glasbeno sceno, a tokrat v čisto drugačni luči. Osemindesetletni Tom-

maso Zanello, splošno znan s psevdonimom Piotta, je danes blebda prisposoda nekdanjega »Supercafoneja«. Piotta je namreč leta 1999 zaslovel s prvim albumom Comunque vada sarà un successo, ki vseboval »poletno« uspešnico Supercafone. Komad je mladega Rimljana postavil na sam vrh italijanskih glasbenih lestvic in ga tako predstavil italijanski publiki, a ne samo; uspešnico je na primer znana japonska televizija uporabila kot uvodno glasbo za japonsko nogometno ligo ...

Od lahkotnega komada Supercafone do danes pa je Piotta odločno spremenil svoj stil, predvsem pa svoja besedila. Mladostne tekste so zamenjala bolj »odgovorna« besedila, s katerimi se je Piotta večkrat kritično dotaknil perečih tematik italijanskega vsakdana. Plošča Odio gli indifferenti je za rimskega glasbenika vrhunec tega glasbenega dozorevanja.

Album Odio gli indifferenti, ki je izšel pred dvema tednoma, sestavlja štirinajst komadov, izdala pa ga je neodvisna italijanska glasbena založba La Grande Onda, ki jo je Piotta ustanovil leta 2005. Piotta je tokrat povabil k sodelovanju celo vrsto priznanih italijanskih glasbenikov, ki pa se ukvarjajo z različnimi glasbenimi zvrstmi. Album je tako pridobil raznoliko glasbeno podobo, ki v glavnem teži k bolj rokarskim in hip-hop ritmom. V prvem komadu Odio gli indifferenti, ki daje plošči ime, je Piotta na svoj način uporabil citat Antonia Gramscija. Pri pesmi je sodeloval znan italijanski pevec Pierpaolo Capovilla, lider ene izmed boljših italijanskih skupin Il teatro degli orrori. Naslednja Goccia je reggae komad, s katerim se Piotta zgraža nad možnostjo privatiziranja vode. Omembe vredna je tudi pesem I.N.P.S. (In nome del popolo sovrano), v kateri opisuje avtor današnjo italijansko »demokratsko diktaturo«. Veliko je še drugih zanimivih komadov, pri katerih so sodelovali drugi italijanski glasbeniki, na primer Francesco di Giacomo (Bando del mutuo soccorso) in Adriano Viterbini (Bud Spencer Blues Explosion). Dobrodošel »novi« Piotta!

Rajko Dolhar

peta beseda za ohranitev manjšinskega jezika pri mladih generacijah.«

V primerjavi z dogajanjem izpred nekaj desetletij naj bi se stanje na tem področju nasploš izboljševalo: manjšinski jezik, namesto da bi predstavljal oviro pri širitvi izven svojega izvornega okolja potencialnih uporabnikov, se lahko spremeni - če je glasbena produkcija v tem jeziku, kot se navadno dogaja, dobre kakovosti - v logotip določenega ozemlja in njegovih tipičnih proizvodov in s tem poveča zanimanje za njegovo spoznavanje izven same jezikovne skupnosti, ocenjuje Stolfo in dodaja,

»da uporaba manjšinskega jezika na glasbenem področju koristi tudi promociji in prisotnosti tega jezika v družbi, v kolikor prispeva k zmanjšanju negativnega vpliva obstoječih predsodkov in strahov, ki so močna psihološka komponenta same manjšinskosti. Glasbena produkcija lahko torej podpira politiko normalizacije in s tem jamstvo za uživanje pravic, ki zadevajo rabo, izobraževanje in druge storitve v manjšinskem jeziku, katere so del univerzalnih človekovih pravic in najdejo svoje mesto v sklopu tistega večjezičnega izobraževanja, ki se ga v Evropi ima za strateški del gospodarskega in socialnega razvoja.«

Knjigi, ki vsebuje veliko informacij in zanimivosti, je priložena zgoščenka s komadi glasbenih skupin, ki pojejo v furlanščini, sardinščini, slovenščini (BK Evolution iz Terskih dolin), okcitanščini, nemščini, latinščini in v albanskem jeziku. Dodatne informacije so interesantom na voljo na spletni strani: www.ondedefurlane.eu.

Matej Caharija

EVROPSKI PARLAMENT - Predsednik ECB pred odborom za gospodarske in finančne zadeve

Draghi: Po proračunskem paktu moramo skleniti še pakt za rast

Potrebne strukturne reforme za izboljšanje podjetniškega okolja in spodbujanje novih delovnih mest

BRUSELJ - Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Mario Draghi se je v včerajšnjem nastopu pred člani odbora Evropskega parlamenta za gospodarske in denarne zadeve zavzel za evropski pakt za rast in pozval k nadaljevanju strukturnih reform v članicah območja evra. Istočasno pa je države pozval, naj nadaljujejo na poti uravnoteženja javnih financ.

"Trenutno najbolj razmišljam o potrebi po paktu za rast. Proračunski pakt imamo, sedaj moramo iz tega narediti še pakt za rast," je povedal prvi mož ECB. Iz njegovih nadaljnjih izjav pa je bilo razbrati, da gre predvsem za poziv k nadaljevanju strukturnih reform za okrepitev gospodarske konkurenčnosti območja evra, še posebej njegovih bolj ranljivih članic.

Draghi je bil namreč ves čas eden večjih zagovornikov marca podpisane medvladne pogodbe o fiskalnem paktu, razumeti pa je bilo tudi, da je ta pakt za večjo javnofinančno disciplino eden od predpogojev za bolj dejavno ukrepanje ECB na finančnem trgu.

Tudi tokrat je Draghi pozval k nadaljevanju prizadevanj za uravnoteženje javnih financ. Po njegovih besedah je fiskalna konsolidacija neizbežna, če želijo članice območja evra ponovno pridobiti zaupanje finančnih trgov. Ob tem je države pozval, naj s svojim delovanjem ne rušijo verodostojnosti območja evra in naj ratificirajo fiskalni pakt. "Območje evra mora biti območje verodostojnosti s stabilnimi javnimi financami, cenovno stabilnostjo in gospodarsko rastjo. Našo verodostojnost moramo okrepiti," je bil jase.

Draghi sicer ni neposredno komentiral politične krize na Nizozemskem, kjer je zaradi nesoglasij glede varčevanja padla vlada, in pozivov socialističnega kandidata za novega francoskega predsednika Francoisa Hollandea k reviziji fiskalnega pakta in sedanjega predsednika Nicolasa Sarkozyja k spremembi politike ECB. Je pa zagotovil, da v nobenem pogledu ne dvomi v prizadevanja Španije za izvedbo potrebnih reformnih ukrepov.

Na številne pozive evropskih poslancev k večjemu poudarku na ukrepih za rast pa se je odzval z besedami, da je treba prizadevanja za uravnoteženje javnih financ dopolniti s strukturnimi reformami za okrepitev rasti, izboljšanje podjetniškega okolja in spodbujanje novih delovnih mest. "Na tem področju morajo biti države bolj ambiciozne," je bil jase.

Predsednik ECB je pozval še k okrepljenemu usklajevanju in medsebojnemu nadzoru na področju gospodarskih politik v območju evra in k izboljšanemu sodelovanju članic na področju raziskav in razvoja, izobraževanja in infrastrukture.

Na pozive k bolj dejavni politiki ECB in očitke, da z denarno politiko v Frankfurtu ne spodbujajo v zadostni meri gospodarske dejavnosti, je Draghi opozoril, da mora ECB s svojim delovanjem ohranjati svojo verodostojnost. "To je vse, kar imamo," je bil jase in pri tem pojasnil, da bodo rast spodbudili reformni ukrepi po državah. (STA)

Mario Draghi

ANSA

SIRIJA - Vojska ni umaknila orožja iz mest, spopadi se nadaljujejo

Annan Varnostnemu svetu ZN: Postopki sirskih oblasti so nesprejemljivi

NEW YORK - Posebni odposlanec ZN in Arabske lige za Sirijo, nekdanji generalni sekretar ZN Kofi Annan je v torek po videokonferenci članice Varnostnega sveta Združenih narodov v New Yorku obvestil, da sirska vlada ni uresničila svojih zavez o umiku orožja iz mest in da se spopadi nadaljujejo takoj po umiku opazovalcev ZN.

Predsedujoča VS ZN, ameriška veleposlanica Susan Rice je novinarjem povedala, da je za Annana položaj v Siriji nesprejemljiv, še posebej zaskrbljujoče pa so novice o obnovitvi spopadov takoj, ko se umaknejo opazovalci ZN.

Pred Annanovim poročilom je VS ZN s položajem v Siriji seznanil tudi generalni podsekretar ZN za mirovne operacije Herve Ladsous, ki je dejal, da je trenutno v Siriji le 11 neoboroženih vojaških opazovalcev ZN. Do konca aprila jih bo prišlo še 30, v roku meseca dni pa še 100.

VS ZN je pred dnevi odobril napotitev do 300 neoboroženih vojaških opazovalcev v Sirijo za 90 dni. Ladsous je dejal, da Sirija zavrača opazovalce, ki prihajajo iz držav prijateljic Sirije, kar je za ZN nesprejemljivo.

Nasilje v Siriji, ki se je začelo marca lani s protesti proti režimu Bašarja al Asada, je doslej po podatkih ZN terjalo najmanj 9000 življenj. Damask je sprejel Annanov mirovni načrt v šestih točkah, ki predvideva prenehanje nasilja, humanitarni dostop, izpustitev zapornikov in začetek političnega dialoga, vendar ga ne uresničuje.

Riceova je povedala, da je več veleposlanikov izrazilo dvom v resničnost izjav predstavnikov sirske vlade, vsi pa so poudarili potrebo po takojšnji uresničitvi Annanovega načrta. Njegov tiskovni predstavnik Ahmad Favzi je zjutraj poročal, da sirska vlada zatrjuje, da je umaknila orožje iz mest, vendar satelitski posnetki govorijo drugače.

Sirski observatorij za človekove pravice je sporočil, da so sirske vladne sile po vsej državi včeraj ubile najmanj devet civilistov. Po podatkih aktivistov so bili štirje ljudje ubiti v avtobusu, na katerega so na nadzorni točki blizu mesta Kan Šejkun streljale vladne sile. Tri civiliste so sile režima ustrelile v predmestjih Damaska, enega otroka pa v eni od vasi v provinci Deir Ezor na vzhodu Sirije. En civilist pa je bil ubit v mestu Rastan v provinci Homs, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Poleg tega ima Annan informacije, da sirske varnostne sile takoj po odhodu opazovalcev ZN pristopijo k civilistom, ki so se pogovarjali z opazovalci, jih nadlegujejo in morda tudi ubijajo.

Sirske sile so po dveh obiskih mednarodnih opazovalcev tako včeraj obstreljevale območje Doume blizu Damaska. Številni civilisti so zaradi napadov po navedbah sirskih aktivistov že zapustili območje, poroča dpa.

V predmestju Damaska so sicer sirske sile včeraj izvedle več aretacij. "Sirske sile ob podpori gibanja Šebih (provladnih milic) od jutra preiskujejo hiše, zajele so več deset ljudi in jih odpeljale na neznano lokacijo," je za nemško tiskovno agencijo dpa povedal sirski aktivist Hajtam al Abdalah.

Sirske sile so racijo izvedle dan po eksploziji avtomobila bombe na območju al Merdžeh v Damasku, kjer se nahajata sedež vladne varnostne službe in iranski kulturni center. (STA)

Neoboroženi vojaški opazovalci ZN v Siriji

ANSA

ZDA - Journal of Sexual Medicine

Ginekolog trdi, da je odkril točko G

WASHINGTON - Ameriški ginekolog Adam Ostrzenski je odkril slavno točko G, ki naj bi se nahajala na srednji steni in naj bi ženska pomagala do silovitega orgazma. Vsaj tako trdi v članku v reviji Journal of Sexual Medicine, v katerem opisuje poseg na trupu 83-letnice, s katerim naj bi potrdil obstoj skrivnostne točke.

"Ta študija je potrdila obstoj točke G, kar bi lahko pripeljalo do boljše razumevanja in izboljšanja ženske spolnosti," je zapisal strokovnjak z inštituta za ginekologijo v St. Petersburgu na Floridi.

Urednik revije Irwin Goldstein je ob tem poudaril, da je odkritje "prispevek k vse obsežnejši literaturi na področju ženske spolne anatomije in psihologije".

Točka G, imenovana po nemškem ginekologu Ernstu Gräfenbergu, naj bi bila zelo občutljiva točka v nožnici, ki ženski ob primernem draženju nudi silovit orgazem. Kje točno se nahaja

skrivnostna točka, se strokovnjaki ne morejo zediniti, nekateri celo trdijo, da sploh ne obstaja. Kritiki dvomijo tudi v splohne odkritje in trdijo, da domnevna točka G nudi užitek le nekaterim ženskam in da ji dajejo proizvajalci spolnih pripomočkov prevelik pomen.

"Gre za študijo na enem primeru, v kateri je bila obdukcija opravljena na trupu ženske, katere spolne izkušnje nam niso poznane," je opozorila raziskovalka na področju spolnosti Debby Herbenick. "Ali je uživala v vaginalni penetraciji? Ali je ob draženju točke G uživala ali jo je to pripeljalo do orgazma? Tega ne vemo," dodaja.

Omenjena revija je leta 2008 objavila članek italijanskega raziskovalca, ki je z ultrazvokom pregledal predel nožnice devetih žensk, ki trdijo, da so doživele vaginalni orgazem, in enajstih, ki so dejale, da ga niso. Študija je pripeljala do zaključka, da anatomske značilnosti obstajajo, vendar jih imajo le nekatere ženske. (STA)

NORVEŠKA - Sojenje množičnemu morilcu

Breivik psihiatrično poročilo označil za izmišljotino

OSLO - Norveški terorist Anders Behring Breivik, ki je junija lani v bombnem napadu v Oslu in strelskem pohodu na otoku Utøya ubil 77 ljudi, je včeraj v nadaljevanju sojenja dejal, da je psihiatrično poročilo, v katerem je označen za neprištevnega, "izmišljeno". "Oseba, opisana v tem poročilu, nisem jaz," je dejal Breivik.

"To so zlobne izmišljotine," je Breivik komentiral poročilo, objavljeno novembra lani, v katerem sta psihiatra ocenila, da ima 33-letnik paranoidno shizofrenijo. Kasneje je sicer dodal, da zapisi v poročilu "morda niso zlobni, so pa v vsakem primeru napačni".

Na vprašanje tožilca Sveina Holdena, kako je prišel do teh zaključkov, je Breivik odgovoril: "Dobro se spominim pogovorov, ker so bili pogovori, ki sem jih imel s strokovnjaki (psihiatri), identični tistim, ki sem jih imel s policijo."

Psihiatra Synne Soerheim in Torgeir Husby sta po nalogu sodišča v Oslu pripravila prvo oceno duševnega zdrav-

Nizozemska kraljica zaprosila vlado, naj razpusti parlament

HAAG - Nizozemska kraljica Beatrix je vlado premiera Marka Rutteja v torek zvečer po pogovorih s predsednikom obeh domov nizozemskega parlamenta zaprosila, naj pomaga razpustiti parlament. S tem je dala zeleno luč za razpis predčasnih parlamentarnih volitev 12. septembra.

Kot so pozno zvečer sporočili iz urada nizozemske vlade za informiranje, je predsednik spodnjega doma parlamenta kraljici izrazil željo, da bi predčasne volitve potekale 12. septembra, Beatrix pa je Rutteja nato zaprosila za pomoč pri razpustitvi parlamenta.

Rutte je možnost predčasnih volitev odprl v ponedeljek, ko je kraljici ponudil odstop svoje desnosredinske vlade, potem ko so po sedmih tednih v soboto propadla koalicijska pogajanja o varčevalnih ukrepih. Kraljica je odstop sprejela, vlado pa pozvala, naj naloge opravlja do imenovanja nove.

Sarkozy izključuje dogovor s skrajno desnico

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je včeraj obljubil, da pred drugim krogom predsedniških volitev v Franciji 6. maja ne bo "sklepal dogovorov" s skrajno desnico. Njegov tekmelec v drugem krogu, socialist Francois Hollande pa je napovedal, da bo v primeru izvolitve tujcem, ki živijo v Franciji, prihodnje leto dal pravico voliti na lokalnih volitvah.

V nedeljskem prvem krogu predsedniških volitev je Hollande zbral 28,6 odstotka glasov, Sarkozy pa 27,1 odstotka. Kandidatka desnice Marine Le Pen je bila z 18 odstotki tretja. Zato je pričakovati, da bo prav okoli šest milijonov njenih volivcev odločilno vplivalo na končen izid drugega kroga.

Romney zlahka do zmag v petih zveznih državah ZDA

NEW YORK - Nekdanji guverner zvezne države Massachusetts Mitt Romney je v torek v zveznih državah New York, Pensilvanija, Delaware, Connecticut in Rhode Island zlahka zmagal na republikanskih strankarskih volitvah za izbiro predsedniškega kandidata. Na torkovih volitvah so volivci kandidatom razdelili 209 delegatov, od katerih bo levji delež dobil Romney. Romney je Američane nagovoril iz države New Hampshire in to še preden so bili vsi glasovi preštet. Volivcem se je zahvalil za odgovornost, ki so mu jo naložili. "Nocoj se začenja boljša Amerika," je dejal. Dvovom v njegovo zmago na strankarskih volitvah ni več in Romney se je v svojem nagovoru posvetil le še predsedniku Baracku Obami, ki bo njegov demokratski protikandidat na splošnih volitvah 6. novembra. (STA)

GORICA - Zaradi poskusa uboja aretirali 34-letnega delavca

Po večerji v troje ga je zabodel v vrat in obraz

Everaldo Buta z nožem napadel 42-letnega Krminčana - Bila sta gosta 43-letnice v Svetogorski četrti

Vhodna vrata palače v Ulici Del Santo, kjer se je včeraj ponoči zgodil napad

BUMBACA

Odvečna beseda, morda tudi kakšen kozarec preveč, in ni se več obvladoval. V noči s torka na včerajšnji dan so goriški karabinjerji v Svetogorski četrti aretirali 34-letnega romunskega državljanja Everalda Buto, ki se je med prepirom znesel nad Krminčanom in ga resno ranil z nožem. Napadalca, ki je bil aretiran zaradi suma poskusa uboja, so odvedli v goriški zapor, kjer čaka na sodnikovo odločitev.

Napad, ki bi lahko imel tragične posledice, se je zgodil v zasebnem stanovanju v Ulici Del Santo, v katerem živi 43-letna M.P. Po informacijah, ki so jih posredovali karabinjerji, je ženska povabila Buto in 42-letnega Krminčana L.R. na večerjo, ki se je zavlekla pozno v noč. Med potekom večera se je iz še nepojasnjenih razlogov med moškima, ki sta v preteklosti že imela opravka s silami javnega reda, vnel prepir, ki se je stopnjeval do takšne mere, da je Romun segel po kuhinjskem nožu, ki je bil na dosegu roke, in napadel Krminčana. Zabodel

ga je večkrat, najhuje v obraz in v vrat. Ranil ga je le nekaj milimetrov od vratne žile: ko bi prišlo do preboda žile, bi bil možki obsojen. Kljub bolečinam in krvi, ki je iztekala iz ran, je napadeni zbral v sebi dovolj moči, da je s pestjo mahnil napadalca, udarec pa je bil tako silovit, da je Everaldo Buta omagal in obležal na tleh.

Ženska je medtem poklicala na pomoč. Okrog 1.30 je na kraj z rešilnim vozilom prišlo zdravniško osebje službe 118, ki je našlo napadalca v nezavesti, napadenega pa v mlaki krvi. Takoj so jima nudili prvo pomoč in poklicali goriško poveljstvo karabinjerjev. Oba moška so odpeljali v goriško bolnišnico in ju nekaj ur kasneje odpustili, saj njuno zdravstveno stanje ni bilo zaskrbljujoče. Krminčan, ki so mu v bolnišnici sešili in razkužili rane, se bo zdravil nekaj več kot mesec dni, v dvajsetih dneh pa bo okreval Buta, ki so ga med zdravniškim pregledom nadzorovali karabinjerji. Aretiranca so iz bol-

ŠTEVERJAN - Izpeljali čistilno akcijo

Največ smeti pobrali v Grojni in na Prevali

Priprave na čiščenje

BUMBACA

Med včerajšnjo čistilno akcijo v števerjanski občini so največ odpadkov pobrali v Grojni in na Prevali. Večinoma je šlo za plastenke, steklenice in drugo nesnago, ki so jo po vsej verjetnosti pustili za sabo turisti in drugi obiskovalci Brd, kar nekaj pa je bilo tudi plastičnih vreč, polnih najrazličnejših gospodinskih in drugih odpadkov, ki so jih objestneži odvrgli sredi naravnega okolja, namesto da bi njihov odvoz izpred domov zaupali smetarski službi.

Akcijo so priredili na pobudo lovskih družin iz Števerjana in z Jazbin, saj ravno lovci najbolj poznajo točke, kjer je največ odpadkov. Na čiščenje se je odpravilo okrog petdeset udeležencev, ki so se zbrali pred županstvom in se nato odpravili na teren. Med njimi so bili tudi žu-

panja Franka Padovan, občinski odborniki in svetniki, poleg njih pa še člani ekipe civilne zaščite, predstavniki vaških društev in šolarji. »Zadnjo čistilno akcijo smo priredili pred nekaj leti, odpadke pa smo tudi tokrat pobirali večinoma na istih mestih. Največ se jih nabere v Grojni in na Prevali, to se pravi na območjih, ki nista gosto naseljeni in kjer lahko objestneži odvržejo odpadke v naravno okolje, ne da bi jih kdo opazil,« pojasnjuje občinski odbornik Marjan Drufovka. Pobrali so kakih trideset vreč odpadkov, odpeljali pa so tudi kakih 20 stotov starega železja, ki je verjetno izhajalo s kakega gradbišča. Železnino bo že jutri odpeljalo specializirano podjetje, ki se ukvarja z njegovim recikliranjem, ostale odpadke pa bodo odpeljali v zbirni center v Moraru.

nišnice neposredno pospremili na poveljstvo na Verdijevem korzu, nato pa v goriški zapor v Ulici Barzellini, kjer čaka na sodnikovo odločitev. Buti, ki je zaposlen kot delavec in ima bivališče v Gorici, so v preteklosti že sodili.

Preiskava, ki jo koordinira tožilka Valentina Bossi, še vedno poteka in bo

morala pojasniti razlog za krvavi obračun med moškima. Šlo naj bi za ljudi, ki živijo v težkih socialnih okoliščinah. Znano je, da sta bila moška pri večerji povabljenca, zato preiskovalci ugibajo, da je nasilni izgred dozorel v ljubezenskem trikotniku, morda zaradi ljubosumja. (Ale, ur)

GORICA - Pritožba SSK na sodišče

Danes odločajo o odložitvi volitev

Na deželnem upravnem sodišču v Trstu danes odločajo o odložitvi občinskih volitev v Gorici, če bo ugodil zahtevi pritožnikov, bodo občinske volitve odložene in bo na čelo občine imenovan komisar. Če pa sodišče ne bo sprejelo zahteve po zadržanju izvajanja sklepa, bo nad novo občinsko upravo vseeno visel Damoklejev meč, saj se bo upravno sodišče, predvidoma čez osem do deset mesecev, izreklo še o vsebini pritožbe. Če bi tedaj razsodilo, da je pritožba utemeljena, bi bil občinski svet razpuščen, nato pa bi bil imenovan komisar in razpisane nove občinske volitve.

Sodišče bo odločalo o zadržanju izvajanja deželnega sklepa o razpisu upravnih volitev v Gorici; če bo ugodil zahtevi pritožnikov, bodo občinske volitve odložene in bo na čelo občine imenovan komisar. Če pa sodišče ne bo sprejelo zahteve po zadržanju izvajanja sklepa, bo nad novo občinsko upravo vseeno visel Damoklejev meč, saj se bo upravno sodišče, predvidoma čez osem do deset mesecev, izreklo še o vsebini pritožbe. Če bi tedaj razsodilo, da je pritožba utemeljena, bi bil občinski svet razpuščen, nato pa bi bil imenovan komisar in razpisane nove občinske volitve.

NOVA GORICA

Epidemija azbestoze mora šele doseči vrh

»V sindikatu azbestnih bolnikov nisimo zadovoljni z uresničevanjem azbestnega zakona. Kljub temu, da je zakon dober, praksa ni prava. Veliko je zavrnjenih poklicnih bolezni. Dogaja se tudi, da čeprav, jih je pri posamezniku odkritih več, mu je priznana le ena ...« našteva Ernest Žnidarčič, predsednik Sindikata azbestnih bolnikov Slovenije v občini Brda. Na podlagi popisa prisotnosti vgrajenega ter za odvoz pripravljenega azbesta v letu 2006 je bilo ugotovljeno, da se v občini Brda nahaja 1.250 ton azbestnega materiala, do konca leta 2011 ga je bilo odpelanih le 425 ton oziroma 30 odstotkov celotne količine. »V sindikatu SABS Občina Brda zato poudarjamo, da se bodo zaradi takšnih prisotnosti azbesta v okolju tovrstne bolezni še pojavljale,« svari Žnidarčič.

Tudi Marko Vudrag, strokovni direktor novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo, opozarja, da epidemija azbestoze v Sloveniji, ki se je začela z leta 1981 potrjenima prvima primeroma v Anhovem, še vedno traja. »Napovedi strokovnjakov o pričakovanem višku epidemije azbestne bolezni v Sloveniji šele v obdobju po letu 2020 so kar realne,« ocenjuje Vudrag. Azbest so namreč zaradi njegovih tehničnih lastnosti komercialno uporabljali v več kot 200 proizvodih. Škodljive vplive za zdravje povzroča predvsem izpostavljenost pri delu, ogroženi pa so tudi družinski člani, ki so izpostavljeni posredno, na primer zaradi azbesta, prinesenega domov v laseh ali obleki, podobno kot prebivalstvo, ki živi v neposredni bližini azbestne tovarne. Po podatkih Registra raka je v Sloveniji največ primerov mezotelioma bilo lociranih v novogoriški regiji, na širšem območju tovarne Salonit Anhovo, sledita Maribor in Ljubljana.

Azbest pa je tudi ekološki problem. »Še zlasti so problematične prepelele azbestno-cementne kritine, zaradi česar se sprošča azbest v naše delovno in bivalno ozračje. Ko je burja na Goriškem in Vipavskem odkrivala take kritine, je po zraku letalo ogromno azbestnih vlaken!« dodaja Vudrag, ki opozarja tudi na druge dejavnike, zlasti kemične snovi, ki ravno tako ogrožajo zdravje na delovnem mestu. »Je pa izmed vseh poklicnih bolezni v Sloveniji uzakonjena le azbestna zakonodaja,« dodaja Žnidarčič.

Odstotek bolniških staležev v Goriški zdravstveni regiji je sicer med najnižjimi v Sloveniji. K odsotnosti z dela so najbolj prispevale bolezni – 69 odstotkov, poškodbe – 24 odstotkov, drugi razlogi pa manj kot desetino izglubljenih dni. »Lani je bilo v Sloveniji na Inšpektorat za delo prijavljenih skupaj 12.154 nezdod, ki so imele za posledico poškodbo delavca, od tega je bilo 20 smrtnih izidov,« pojasnjuje varnostni inženir Andrej Furlan. Med umrlimi je bilo največ kovinarjev, kemtov in delavcev v gradbeništvu. »Tveganje za nastanek poškodb se je lani premaknilo v višje starostne skupine delavcev. Ti zaradi želje po dokazovanju in lojalnosti pogosto povzročijo dejanja, ki zaradi objektivnega pešanja njihovega fizičnega in psihičnega stanja predstavljajo povod za nastanek nezdode pri delu. Prisotna pa sta še dva dejavnika: v času pridobivanja delovnih izkušenj pri tej generaciji ni bilo velikega poudarka na področju varnosti in zdravja, vse to pa še dodatno kompromitira občutek strahu pred odpuščanjem,« dodaja varnostni inženir.

Katja Munih

AJDOVŠČINA - Primorje

Edini lastnik se ni udeležil skupščine, glasovanja o dokapitalizaciji ni bilo

Včerajšnje skupščine družbe Primorje, ki je bila sklicana v Ljubljani, ni bilo, saj se je Primorje Holding, edini in 100-odstotni lastnik ajdovskega gradbenega podjetja, ni udeležil. Na skupščini naj bi sicer potekalo glasovanje o predlogu upravnega odbora Primorja o dokapitalizaciji družbe.

Skupščina je bila sklicana skladno z zakonom in statutom družbe kot nujen ukrep posloводства glede na finančno stanje družbe Primorje in glede na izčrpane vse ukrepe na strani posloводства za zagotavljanje minimalne kratkoročne likvidnosti družbe, so sporočili iz Primorja in pojasnili, da zakon

ne zahteva, da je vsebina sklica usklajena med upravo in delničarji. »Delničar ima namreč pravico in možnost, če se s predlogi sklepov uprave ne strinja, k skupščini pristopiti in predlagati ter izglasovati nasprotno sklepe, ki bi bili v skladu z njegovimi interesi in bi nakazovali, da želi sodelovati pri reševanju težkega finančnega stanja družbe in ohraniti družbo kot delujoče podjetje do izteka rokov iz sklepa o dokapitalizaciji Primorje Holding. Vendar se delničar za to možnost ni odločil,« dodajajo. Ker edini delničar na skupščini ni zagotovil svoje udeležbe, skupščine ni bilo, je pa notar o tem izdelal zapisnik. (km)

DOBERDOB - Nabirka poteka do sobote

Zbirajo podpise za dvig mlajev

Dokazati želijo navezanost domačinov na običaj

Zapora hitre ceste

Zaradi nameščanja jeklenega loka bodo drevi ob 20. uri zaprli hitro cesto med izhodom pri postajališču SDAG in štandreškim krožiščem v smeri Gorice. Zapora bo veljala do nedelje, 29. aprila, ko bodo hitro cesto ponovno odprli ob 18. uri. Nocoj ob 20. uri bodo zaprli tudi odsek med štandreškim krožiščem in Faro, ki ga bodo odprli jutri ob 7. uri, zatem pa spet zaprli ob 20. uri; zapora bo veljala do nedelje, 29. aprila, ob 18. uri.

V Ronkah z delavci

Komunistična prenova - Zveza levec prireja danes med 17.30 in 19. uro shod na Trgu Republike v Ronkah v bran 18. člena delavskega statuta.

1011. obletnica

V hotelu Sabotin v Solkanu bodo danes ob 19. uri počastili 1011. obletnico prve pisne omembe kraja. Sprejemu z langobardsko skupino La fara bo sledil pozdrav predsednika krajevne skupnosti, nato pa še predavanje o Langobardih. Večer se bo nadaljeval s predavanjem o Langobardih v Solkanu in s pokušino jedi po langobardskih receptih. (km)

Dvojni koncert orkestra

Orkester goriške glasbene fundacije bo danes in jutri ob 20.30 nastopil na svojem prenovljenem sedežu v palači De Grazia v Ulici Oberdan v Gorici. Prehodil bo glasbeno pot od baroka do današnjih dni.

Mlaj v Doberdobu

V doberdobski občini je stekla akcija zbiranja podpisov za postavitev mlajev v Doberdobu, Jamljah, Dolu in na Poljanah, s katero hočejo dokazati navezanost domačinov na starodavni običaj, ki je bil v prejšnjih tednih tarča kritik. Desnosredinski občinski svetnik Marino Ferfolja je kot znano pred nekaj tedni poslal doberdobski občini, go-

riški pokrajini in silam javnega reda pismo, v katerem je opozoril, da doberdobski mlaj postavljajo brez potrebnih dovoljenj in brez upoštevanja varnostnih podpisov. Ferfolja je poleg tega v pismo zapisal, da nekateri izmed udeležencev postavljanja mlaja pretiravajo z uživanjem alkoholnih pijač, kar je sprožilo odgovor doberdobskega župana. Paolo Vizintin je namreč poudaril, da mlaja ne nikakor postavljajo »pijanci«, ravno zaradi uporabe te besede pa ga je nato Ferfolja tožil zaradi obrekovanja.

Številne domačine so Ferfoljeve kritične besede na račun mlaja in njegovega postavljanja zelo prizadele, zato pa so se odločili, da dokažejo svojo navezanost na starodavni običaj z zbiranjem podpisov. Prošnjo za postavitev mlajev v Doberdobu, Jamljah, Dolu in na Poljanah bo mogoče podpisati danes, jutri in v soboto, 28. aprila, med 18. in 21. uro na doberdobskem sedežu društva Jezero. Prošnjo bodo nato vložili v pristojnem uradu doberdobske občine, od katere nato pričakujejo, da jim bo izdala dovoljenje za postavitev mlajev.

Doberdobski mlaj je bil po zaslugi Ferfolje v središču pozornosti tudi lani. Takrat se je Ferfolja obregnil ob rdečo zastavo, ki plapolala na vrhu doberdobskega mlaja in po njegovem mnenju predstavlja le levičarsko opredeljene delavce; zaradi tega je Ferfolja zahteval, naj se na vrh mlaja razobesi evropska zastava. Župan mu je lani odgovoril, da doberdobska občina razobeša evropsko zastavo na javnih poslopih vedno, ko je to predvideno po zakonu; Vizintin je poleg tega Ferfoljo pozval, naj se dogovori z domačini, če želi na mlaj razobesiti evropsko zastavo namesto rdeče. Spricho navezanosti, ki jo Doberdobci izpričujejo do svojega mlaja tudi z akcijo zbiranja podpisov, je sicer zelo malo verjetno, da bo zahteva po nadomestitvi rdeče zastave z evropsko uspešna.

Volitve 2012

GORICA

Cingolani z društvi

Županski kandidat goriške leve sredine Giuseppe Cingolani se je srečal s predstavniki raznih društev in organizacij. Zagotovil jim je, da bo v primeru izvolitve ohranil in dodatno razvil obstoječe kulturne prireditve, sploh pa bo društvom vedno na razpolago za reševanje njihovih težav.

Nacini o predmestju

Kandidat za goriški občinski svet Damjan Nacini na listi SEL opozarja na porazni položaj cest in pločnikov v goriškem predmestju, kar je odraz pomanjkljive pozornosti sedanje uprave za primestne rajone: »Središče mesta je obnovljeno, v predmestju pa so ceste posejane z luknjami, pločniki raztrgani, jarki zarasli, zelenice neurejene. In našli bomo še marsikaj, kar ne gre v čast mestni upravi in kar spravlja v slabo voljo domačine. Pozornosti morajo biti deležne tudi predmestne četrti, ne samo mestno središče.«

Osiromašeno zdravstvo

Zveza levec ostro obsoja ukinitvev goriškega zdravstvenega podjetja, za kar se je odločil deželni predsednik Renzo Tondo. Predstavniki Zveze levec opozarjajo, da predstavlja osiromašenje goriškega zdravstva velik poraz župana Ettoreja Romolija, ki si zaradi tega ne zasluži zaupanja volivcev.

Bocchino v Gorici

Desnosredinskega županskega kandidata Ettoreja Romolija bo danes prišel podpret podpredsednik stranke FLI, poslanec Italo Bocchino. Javno srečanje med njima bo ob 17. uri v hotelu Best Western Palace.

Volitve 2012

GORICA

KANDIDATI SE PREDSTAVLJAJO

FORUM ZA GORICO

David Ambrosi na strani mladine

Star sem 39 let, s svojo družino živim v Gorici. Kandidatura na listi Forum je moja druga volilna izkušnja, saj sem bil v 90. letih izvoljen v rajonski svet za Podgoro. Maturiral sem na trgovskem zavodu Cankar v Gorici, nakar sem prevzel vodenje obrtniškega podjetja. Pred nekaj leti sem se zaposlil v goriškem Kulturnem domu, kjer sem odgovoren za telovadnico in športno opremo. Že od mladih nog se ukvarjam s košarko pri društvu Dom, kjer sem tudi trener mladinskih ekip in odbornik. Pri Domu pobliže sledim vsem otroškim in mladinskim dejavnostim. Udejstvovanje mladine v športu in kulturnih sredinah mi je posebno pri srcu, saj sem prepričan, da je pomembno za osebno rast otrok in za ohranjanje družbenih vrednot, ki so v sodobnem svetu vse manj prisotne. To velja tudi za Gorico, ki ji žal družbena osamljenost, revščina in mamila niso tuji problemi, a se jim posveča premalo pozornosti. Novim generacijam je treba nuditi primerne prostore za preživljanje prostega časa in zdravo zabavo, ob tem pa jih je treba osveščati, npr. v zvezi s posledicami uživanja drog. Ključnega pomena za naše mesto je tudi vprašanje zdravstva. K izboljšanju zdravstvenih storitev bo lahko odločilno prispevalo sodelovanje z ustanovami na slovenski strani bivše meje: na tem področju je treba nadoknaditi zamujene priložnosti.

DEMOKRATSKA STRANKA

Walter Bandelj za lepšo in aktivno Gorico

Živim v Podgori, kjer moja družina prebiva že več generacij. Po poklicu sem bančni uslužbenec. Staršem še vedno pomagam pri domači cvetličarski dejavnosti in na ta način vzdržujem družinsko tradicijo. Sem vodstveni član stranke Slovenska skupnost. Na politično pot sem se podal že v rosnih letih z željo, da bi aktivno prispeval k reševanju problemov v svoji četrti. Že dva mandata sem predsednik okrožnega sveta Podgora. V tem času sem se posvečal reševanju zahtevnih vprašanj: prisotnost azbesta na območju predilnice, zajezev usadov na pobočjih Kalvarije, nasprotovanje izgradnji novega jezua, postavitev anten na Kalvariji, problem merjascev. Z organizacijo kulturnih in športnih prireditev v sodelovanju z župniškim cerkvijo, z drugimi četrtmi in društvu sem prispeval k obogatitvi življenja v Podgori. Drugič sem bil izvoljen za pokrajinskega predsednika Sveta slovenskih organizacij. Sem tudi član vodstva nogometnega društva Podgora. Verjamem, da lahko s kulturnim prepletanjem, s spoštovanjem posebnosti drugega in s konstruktivnim dialogom postanemo bolj dovzetni za realne potrebe občanov. V primeru izvolitve v goriški občinski svet bom nadaljeval z uresničevanjem zgoraj omenjenih točk: za lepšo, aktivno in dejavno Gorico!

FORUM ZA GORICO

Giulia Branca: Stranke padle na izpitu

Rojena sem v Gorici, stara sem 25 let in študiram na Videmski univerzi. Glede volitev za obnovo goriškega občinskega sveta izpostavljam dve problematiki, ki sta povezani s sedanjimi družbenimi razmerami v Italiji. Prvo je vprašanje mladih, oziroma tiste generacije, ki pred seboj nima rožnatih perspektiv. Dosedanja politična praksa v Italiji nas je privedla v slepo ulico. Najvišji davek bodo plačale mlajše generacije, ki bodo na lastnih ramenih nosile največje breme. In čeprav se morda zdi, da to ne sodi neposredno v volilno kampanjo, vseeno mislim, da je treba nasloviti poziv tudi na druge organizacije slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, da problemom mladih namenijo večjo pozornost kot doslej. Zakaj kandidiram na nestrankarski listi Forum? Odgovor je povezan z drugim vprašanjem, ki bi ga rada izpostavila. Forum je lista civilne družbe in mislim, da v tem trenutku, ko so stranke prevečkrat padle na izpitu, znajo ravno tovrstne liste odigrati novo, sodobnejšo vlogo pri preobrazbi Gorice. Poleg tega je Forum vsa ta leta pod taktirko Andrea Bellaviteja in Marka Marinčiča znal prisluhniti »večjezični Gorici« in vprašanjem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, kar je še dodatna garancija za sožitje in sodelovanje goriških narodnostnih komponent. Po tej poti moramo nadaljevati tudi v prihodnje.

SVOBODA EKOLOGIJA LEVICA

Bruno Budal: Ne samo za svoj »vrtiček«

Živim v Štandrežu, bil sem najprej trgovec, nato avtoprevoznik z lastnim podjetjem, danes sem 69-leten upokojenec in se želim posebej angažirati v bran tistih starejših ljudi, ki zaradi posledic splošne gospodarske krize doživljajo hudo stisko. Že vrsto let spremljam politično in družbeno dogajanje v mestu, glede na potrebo po iskanju rešitev socialnih težav pa sem prepričan, da vodi program SEL v pravo smer. Vsem je očitno to, kar se dogaja tudi v Gorici, kjer so gospodarske dejavnosti pod udarom in neprestano usihajo, naložb ni, zvišanje državnih in občinskih davkov pa lahko le poslabša stanje. Občina Gorica mora izkoristiti razvojne možnosti, ki jih ima. Staviti mora na sposobnosti, ki so v krajevnem okolju prisotne. Ustvarjati mora nove priložnosti za dvig gospodarstva. Podjetnikom, ki so pripravljeni vlagati v gospodarsko dejavnost in razpolagajo tudi s sodobnimi tehnologijami, mora pomagati z ugodnimi pogoji in s hitrimi birokratskimi postopki, obenem mora skrbeti za čisto in zdravo okolje. Ker živimo na edinstvenem območju zaradi meje, moramo spodbujati enakopravno (tudi če konkurenčno) čezmejno sodelovanje. Zaščititi moramo socialne pravice, razvijati znanje, kulturo, turizem in večjezičnost ter pripravljati boljše prihodnost za mlade, ki si bodo utirali svojo življenjsko in poklicno pot v vse bolj globaliziranem svetu. Za vse to pa moramo iskati sinergije in ne trmasto braniti le svojega »vrtička«.

FORUM ZA GORICO

Ugo Dornik: Več čezmejnega sodelovanja!

Sem 48-letni Goričan, podjetnik in poslujem za zahodni, predvsem pa vzhodni Evropi. Balkan je moj drugi dom. V mladosti sem bil košarkaš, kasneje vsestranski športno kulturni delavec, odbornik Jadrana in Doma, pri zadnjem tudi predsednik. Sem član VZPI-ANPI. Nisem sin političnih strank in se z njimi ne istovetim, v današnjih sploh ne. Kot športni delavec sem skušal podirati realne in psihološke meje v našem prostoru, ki so bile še nekaj desetletij nazaj nepremostljive. S sopotniki smo postavili prve mostove športnega čezmejnega sodelovanja, prebili smo zidove, ki so nas ločevali od ostalih večinskih športnih društev. Vzpostavljali smo sodelovanje, ki danes velja za samoumevno. Te izkušnje bi želel prenesti na ostale nivoje življenja v skupnem goriškem prostoru. To se pravi, ne le fasadno sodelovanje dveh mestnih uprav, ampak aktivno sodelovanje vseh akterjev v našem prostoru. Prepričan sem, da je to realna priložnost, s katero lahko dvignemo Gorico iz resnično nizke povprečnosti, v katero je zašla. Zavedam se, da bo skoraj nemogoče popraviti napačne izbire iz preteklosti, težko bo spremeniti podobo Travnika, ga spet oživeti, težko bo spet pridobiti izgubljene oddelke mestne bolnišnice in težko bo na komaj obnovljenih mestnih cestah pridobiti kolesarske steze. Nikdar več si ne bomo ogledali prvotilgaške košarkarske tekme v športni katedrali v Podgori, nikdar več ne bomo koristili olajšav proste cene, ki smo jih edini v Evropi izgubili. Potrebujemo čisto normalne izbire! Ne potrebujemo vzpenjače na grad, potrebujemo sodelovanje, skupne projekte, ki naj Gorico oživijo in izboljšajo.

AJDOVŠČINA - Obisk evropske komisarke

Inovativni Pipistrel znan po vsem svetu

Komisarka Maire Geoghegan-Quinn in direktor Ivo Boscarol s sodelavci med ogledom Pipistrelovih letal

FOTO K.M.

»Pipistrel je popoln primer mladega, inovativnega podjetja, ki je začelo z malega in zrastle v veliko in spoštovano podjetje, poznano po vsem svetu,« je ob večrajšnem obisku v Ajdovščini povedala evropska komisarka za raziskave in inovacije Maire Geoghegan-Quinn. Med uradnim obiskom v Sloveniji se je namreč mudila tudi pri vodilnem svetovnem proizvajalcu ultralahkih letal, Pipistrelu. »Evropskega komisarja doslej še nismo gostili, to je najvišji obisk, kar smo ga imeli doslej,« je bil zadovoljen direktor Ivo Boscarol.

»Izdelki, kakršne proizvaja Pipistrel, so visoko inovativni, lahko se uporabljajo v vseh mogočih okoliščinah, uspeli pa so jih izdelati v eni najmanjših evropskih držav

ter distribuirati po vsem svetu. Rada bi videla, da bi EU podpirala več mladih, hitro rastočih inovativnih podjetij, kot je ta, ki prenašajo raziskave in znanost v prakso in tako razvijejo produkt, ki se prodaja in ki ustvarja visokokvalificirana delovna mesta. V veliko zadovoljstvo mi je, da sem danes tu,« je še dejala komisarka, ki je nato izrazila tudi upanje, da bo na svojih potovanjih v različnih državah videvala vedno več Pipistrelovih letal. Boscarol je izrazil zadovoljstvo, da v Bruslju prepoznajo pomen takšnih malih podjetij, »na katera Evropa lahko stavi«. Zato upa, da se bo s pomočjo EU nekoč uresničila tudi njihova največja želja, in sicer, da bi iz Slovenije lahko prodajali letala neposredno v ZDA. (km)

GORICA - Prešernova balada v postavitvi Glasbene matice nazadnje še na goriškem odru

Povodni mož uresničuje tiha hotenja

»Zaupamo v sposobnosti vsakega posameznika, ki pridobi na moči in kakovosti, ko nastopi v skupini« - Dolg aplavz za mlade orkestraše, pevce in soliste

V Gorici je nastala ter po gostovanjih na Opčinah in v Špetru nazadnje pristala še na odru goriškega Kulturnega doma. Ker je glasbena balada »Povodni mož« produkcija goriške Glasbene matice in, razen ene same izjeme, so bili v tork na odru izključno mladi instrumentalisti in pevci iz Goriške, je bil sprejem publike še posebno topel, aplavz, ki jih je nagradil, pa še posebno bučen. Zaslužili so si ga prav vsi nastopajoči in njihove mentorice, med njimi še zlasti profesorica violine na Glasbeni matici Ambra Cossutta, ki je bila najprej pobudnica, nato avtorica uglasbitve in dirigentka. Še najbolj razveseljuje pa je, da se na Glasbeni matici rojeva otroški in mladinski orkester, ki mu je bil glasbeni prepis Prešernove balade odlična popotnica.

Uvodoma je nabito polno dvorano - kot je bilo dogodku primerno - nagovorila predsednica Glasbene matice Nataša Paulin. »Glasbeno scenski projekt je nastal, ker odrasli zaupamo v sposobnosti vsakega posameznika, ki pridobi na moči in kakovosti, ko nastopi v skupini. Po-

vodni mož uresničuje tiha hotenja vseh nas, da bi na Glasbeni matici zaživel šolski orkester,« je povedala in pohvalila gojence »zaradi potrditve, da so enkratni, in zaradi resnosti, s katero prevzemajo zadolžitve«. Zahvalila se je tudi staršem, »ker so zdržali ob tako zahtevni nalogi«. Za govornico je dvorano Kulturnega doma v sveti tišini napolnil prikupni zvok preko tridesetčlanskega orkestra. Ob njem so nastopili solisti - Sophia Koching in Alessia Peressini v vlogi deklet na ljubljanskem trgu ter Povodni mož (Luca Brumat) in Urška (Marta Donnini) - in še odlični pevci otroškega zbora kulturnega društva Sovodnje pod vodstvom Jane Drassich. Balada pa se v izvedbi otrok in mladine nikakor ni mogla zaključiti s Prešernovim verzom »al Urške videl nobeden ni več«, zato so ji dodali srečen konec, ki so ga odigrali in odpeli ob odobravanju občinstva. Ko se je dolgi aplavz polegel, je gojence za večmesečni trud in zgledni dosežek pohvalil z odra še ravnatelj Glasbene matice Bogdan Kralj.

Orkester in solistki Sophia Koching in Alessia Peressini na goriškem odru

FOTO K.D.

RUPA - Vprašanje s praznika frtalje

»Je prav čisto vseeno, če sem Cotič ali Zotti?«

Na prazniku frtalje

BUMBACA

»Sprašujem se, kakšen odnos ima večina Slovencev, ki živi v Italiji, do uveljavljanja vprašanj, ki se morda na prvi pogled dotikajo samo skupnosti in ne posameznika. Kakšen je moj odnos do dvojezičnega napisu? Mi je vseeno, če ime domačega kraja ali napis lastnega podjetja nista napisana v slovenščini? Kakšen je moj odnos do uporabe slovenskega jezika v javni upravi, v domačem društvu, v šoli, v javnosti? Mi je vseeno, če je moj materni jezik enakovreden drugemu jeziku ali pa mu je podrejen? Kaj pa moj priimek? Je prav čisto vseeno če sem Cotič ali Zotti? Kako so se pisali moji predniki? Otroku bom dal slovensko ime ali pa angleško? Vpisal ga bom v slovensko šolo ali pa v italijansko?« Kar nekaj zanimivih vprašanj je včeraj udeležencem praznika frtalje v Rupi postavil družbeno-politični delavec Ivo Čotič. Po njegovih besedah »vodilni može manjšino nimajo velikega vpliva na številne odločitve, ki jih sprejmejo posamezniki, saj

»se vsak izmed nas svobodno odloča in preko svojih izbir soustvarja prihodnost naše skupnosti«. Cotič je pri tem poudaril, da Slovenci s koriščenjem manjšinskih pravic nikomur ne jemljemo ničesar, le same sebe spoštujemo. »Vsak izmed nas naj si prizadeva za vidno dvojezičnost (npr. osebna dvojezična izkaznica, dvojezična volilna izkaznica, razna dvojezična občinska potrdila). Prizadeva naj si za uporabo slovenščine v domačem okolju, v odnosu do javne uprave, v društvi ali v šoli s slovenskim učnim jezikom! Stoletja so tu živeli naši dedje in prispevali k izoblikovanju goriškega prostora, ki je tako enkratni tudi zaradi njegovega kulturnega in jezikovnega bogastva,« je poudaril Cotič.

Kulturni program včerajšnjega praznika so oblikovali otroški pevski zbori Rupa-Peč, Vrh sv. Mihaela, Zgonik in Štmaver; za nastop mladih pevcev in pevk so izpeljali še tekmovanje za najboljšo frtaljo.

DIAMANTNO POROKO
NA VRHU
praznujeta

Mimica in Virgilij

Kako hitro leta so minila,
ko pred 60. leti
v zakon sta stopila.
Preživela težke in lepe sta čase,
ki sedaj poznajo
se na vsakemu zase.
Kot za srečen zakon se spodobi,
okoli vaju nekaj mlajšega hodi:
sin Luciano,
žena in sinova -
tako družinica je nova.
Zdaj kozarce dvignimo
in vama nazdravimo,
da še mnogo mnogo zdravih
in srečnih dni
Bog naj vaju skupi drži.

Vsi vajini

Dvorana 4: 17.15 - 19.50 - 22.10
»Battleship«.
Dvorana 5: 17.15 »Il castello nel cielo«; 20.15 »Street Dance 2«.

Koncerti

ROCK VEČER »GORIZIA BEAT« bo v petek, 27. aprila, ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici; predprodaja vstopnic še danes, 26. aprila, med 17. in 19. uro v uradu Verdijevega gledališča na Korzu Italia v Gorici, v petek, 27. aprila, od 19.45 pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi.

SNOVANJA 2012: v palači Attems Petzenstein v Gorici v petek, 27. aprila, ob 20.30 nastopa pianist Alexander Gadjev z diplomskim koncertom.

Šolske vesti

AD FORMANDUM PONUJA NOVE TEČAJE iz kataloga permanentnega izobraževanja dežele FJK, ki so namenjeni vsem, ki se želijo dodatno izobraziti. Od danes, 26. aprila, bodo odprta vpisovanja na večerne tečaje s področja upravljanja podjetja, računalništva in agroživilskega področja; vpisnina znaša 1 evro na uro tečaja, izobraževanje je brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju; informacije na tajništvo Ad formandum v Gorici in na spletni strani www.adformandum.org.

Izleti

SPDG organizira v nedeljo, 29. aprila, izlet Porezen (1630 m) - Franja. Zbirališče ob 7. uri pri Rdeči hiši, odhod z osebnimi avtomobili proti Cerknemu. Od vasi Poče (700 m) do vrha je pribl. 2 uri 30 min. hoje. Planinski dom na

ZAMENJALI SMO TELEFONSKE ŠTEVILKE GORIŠKE REDAKCIJE

NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA

0039 0481 356320

NOVA ŠTEVILKA FAKSA

0039 0481 356329

Poreznu je odprt. Sestop do partizanske bolnice Franja pribl. 2 uri 30 min. Sledil bo ogled spomenika. Pot ni zahtevna, priporoča se primerno kondicija; informacije po tel. 339-7047196 (Boris) ali boris@kinoatelj.it.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja 4-dnevni izlet od 24. do 27. maja samo z enim avtobusom na Dunaj in v Bratislavo za ogled največjih zanimivosti. Zadnji dan vpisovanja je danes, 26. aprila, od 10. do 11. ure na sedežu na Korzu Verdi. Na račun 200 evrov.

IZLET PO KLETEH v organizaciji kulturnega društva Sovodnje bo potekal v soboto, 5. maja; vpisovanje in informacije po tel. 328-4713662 (Denis) ali na romina_c@live.it.

Čestitke

Danes na Vrh praznujeta 60-letnico poroke MIMICA in VIRGILIO ČERNIC. Da bi skupaj v veselju, zdravju in ljubezni preživela še mnogo lepih let v krogu svojih dragih jima iz srca želijo vsi, ki ju imajo radi.

Obvestila

KD BRIŠKI GRIČ IZ ŠTEVERJANA v sodelovanju z ZŠŠDI in ZSKD prireja orientacijsko vožnjo z avtomobili »Brdaut 2012« v nedeljo, 6. maja, ob 12.30 na Bukovju pri turistični tabli v Števerjanu, start ob 13. uri, cilj ob 18. uri. Prijave na spletni strani društva na facebooku ter na naslov brdaut@gmail.com do 1. maja, tudi še na Prvomajskem slavu v Števerjanu; informacije po tel. 334-2294517.

ČLANI SEKCIJ VZPI-ANPI iz goriške pokrajine organizirajo avtobus za udeležbo na manifestaciji, ki jo prireja vsedržavna Zveza borcev za vrednote NOB v počastitev dneva upora proti okupatorju Slovenije v petek, 27. aprila, ob 11. uri na Kongresnem Trgu v Ljubljani; vpisujejo v gostilni Primožič (tel. 0481-82117), Saverij Rožič (tel. 0481-390688), Marijo Vižintin v Vrha (tel. 0481-882208), Lučano Pelizzo (tel. 0481-390788), Bernard Florenin (tel. 0481-882240), Emil Tomsic (tel. 0481-20642) in Marijo Lavrenčič (tel. 0481-784902).

Prireditve

NA GORIŠKEM TRAVNIKU bo zažive-la v petek, 27. aprila, ob 21.30 na pročelju sugestivne hiše Paternolli videoinstalacija z naslovom »animA(K)CIJA« na temo odpadkov. Dogodek so pripravili študenti, ki obiskujejo tečaj o realizaciji multimedialnih instalacij v organizaciji ENFAP-a iz Gorice.

KNJIGO »99 MEŠTIRJEV - 100 MIŽERIJ« Darinke Sirk bodo predstavili v petek, 27. aprila, ob 20.30 v dvorani KD Briški Grič na Bukovju v Števerjanu. Večer bodo popestrili pevci moškega zbora iz Štmavera.

PLESNA PREDSTAVA »PLES POD ZVEZDAMI« bo v petek, 27. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopili bodo gojenke in gojenci Di-jaškega doma ter plesalci, ki obiskujejo Plesno šolo Luna Lunca ter vrstniki iz drugih plesnih šol.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v soboto, 28. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici prireditve »Naj mladi...«.

PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE KD BRIŠKI GRIČ v Števerjanu: v torek, 1. maja, ob 17. uri govor, nastop folklorne skupine Vuk Karadžić iz Trsta, ples z Navihankami; v soboto, 5. maja, ob 21. uri ples s skupino Happy Day; v nedeljo, 6. maja, ob 13. do 17. ure orientacijska vožnja z avtomobili »Brdaut«, ob 19. uri koncert »Parni Valjak Tribute«.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V RUPI: 13.00, Bojana Pavletič vd. Ožbot (s pokopališča v Stari Gori ob 12.30) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 11.00, Rina Vergendo vd. Brumat v samostanu Rosa mistica in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Maria Corinna Calligaris vd. Lolato v kapeli pokopališča, sledila bo upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MOŠU
MORETTI, Ul. Olivers 70, tel. 0481-80270.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »To Rome with Love«.

Dvorana 2: 17.15 »The Avengers« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.20 »Il castello nel cielo«; 19.40 - 22.00 »Battleship«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.15 »To Rome with Love«.

Dvorana 2: 18.15 - 21.00 »The Avengers« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.00 »The Avengers« (digital 3D); 20.00 - 22.00 »Ho cercato il tuo nome«.

GLOSA

Tito i drugovi
in pregrešna misel

JOŽE PIRJEVEC

Prejšnji konec tedna je bil zame brez dvoma naporen. V četrtek opoldne me je prišel iskat šofer, s katerim sva odšla v Zagreb, kjer smo ob 18h predstavili hrvaški prevod moje knjige »Tito i drugovi«. Naslednji dan ob 10h sem nadaljeval pot v Sarajevo in na Knjižnem sejmu tudi tam predstavil svojo knjigo. Ob 20h smo bili spet na poti, kajti v soboto popoldne sem se moral vkrcati na vlak za Arezzo. V Trst smo prišli ob 4h zjutraj po vožnji, ki ni bila brez napetosti zaradi slabe ceste od Sarajeva do Slavonskega Broda, pa tudi, ker se šofer ni počutil najbolje.

Kljub temu, da je bilo potovanje na Hrvaško in v Bosno bliskovito, mi je v spominu zapustilo nekaj vtisov, ki jih želim za beležiti. Začnimo z arhitekturo dvorane v hrvaški prestolnici, kjer je založba »Mozaik« organizirala srečanje z občinstvom. Gre za mogočno stavbo iz belega rezanega kamna, ki je po svojem stilu očito iz tridesetih let prejšnjega stoletja. Povedali so mi, da jo je zgradil Meštrović v spomin na kralja Aleksandra I., a da jo je kasneje, med drugo svetovno vojno, Ante Pavelić spremenil v mošejo in jo izročil svojim muslimanskim zaveznikom. Ko so po padcu ustaškega režima zagrebški muslimani dobili novo molilnico, so zgradbo namenili društvu likovnih umetnikov, ki prireja v njej razstave in predavanja. Čeprav akustika v dvorani, pokriti s ploščato kupolo, ni najboljša, je predstavitev, na kateri so sodelovali zgodovinar Tvrtko Jakovina, akademik Petar Strčić in zadnji jugoslovanski zunanji minister Budimir Lončar, dobro uspela. Ko se je v osemdesetih letih boril za rešitev Jugoslavije, mi Lončar ni bil všeč. Tokrat pa je naredil name velik vtis, pa ne toliko, ker je pohvalno ocenil mojo knjigo, temveč zaradi njegovega zavzetega vrednotenja narodnoosvobodilnega boja, ki ga je označil za ključni trenutek v zgodovini jugoslovanskih narodov. Pripovedoval je, da je bil zadovoljen,

ker je bil med vojno dvakrat ranjen, in ne samo zaradi tega, ker je ostal živ, temveč tudi, ker se je zavedal, da z osebno žrtvijo krepi svojo zavezanost epskemu procesu, v katerega je vpet.

Naslednji dan v Sarajevu bi moral knjigo »Tito i drugovi« predstaviti bivši bosanski politik Raif Dizdarević. Toda, ker je zbolel, sem moral nadoknaditi njegovo odsotnost s kratkim predavanjem, v katerem sem skušal opozoriti na svetle plati Titovega življenja, ne da bi se temnim izognil. Omenil sem njegovo sodelovanje v španski državljanski vojni, v kateri si je verjetno prvič omadeževal roke s krvjo, povojne poboje in seveda tudi Goli otok. Ko je prišel čas za diskusijo, me je presenetilo vprašanje, ali ne menim, da je bil v boju proti Informbiroju Goli otok potreben. Odgovoril sem s Kardeljem, da je bil, kajti, če bi ga ne bilo, bi cela Jugoslavija postala Goli otok. Opozoril sem na dejstvo, da je Stalin nekaj časa resno mislil, da se Tita znebi z vojaškim udarom, da je bilo posebno v vojski dosti njegovih pristašev in da je bilo te ljudi v dramatičnem obdobju po 28. juniju 1948 nujno izolirati. S političnega zornega kota, sem rekel, opravičujem Goli otok, čeprav se istočasno tudi sprašujem, zakaj je bilo treba uvesti na njem režim fizičnega in psihičnega terorja. Z moralnega zornega kota tega ni mogoče opravičiti.

Kakor v Zagrebu, tako tudi v Sarajevu, se je med mano in mojimi, večinoma starejšimi poslušalci, ustvarila prijateljska atmosfera ob soočanju s skupno zgodovinsko preteklostjo, ki je tako usodno krojila naše življenje. Še nikoli se mi ni zdelo, da sem v obeh mestih tako doma, v bistvu med svojimi. Kljub temu, da sem si pred dvajsetimi leti osamosvojitve Slovenije zelo želel, me je tokrat obšla pregrešna misel, ali ni škoda, da smo se razšli. Posebno, ker se je to zgodilo na tako boleč način.

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon nam prinaša
prve poletne utrinke

DARKO BRADASSI

Severnoatlantska vremenska faza, ki je povzročila občutno aprilsko spremenljivost s pogostimi padavinami, se je zaključila. Pred nami je pričakovani anticiklon, ki nam bo prinesel večdnevno obdobje s stanovitim in sončnim vremenom, predvsem pa za ta čas nenavadno visoke temperature. V prihodnjih dneh bomo dočakali prve letošnje prave poletne utrinke. Živo srebro se bo marsikje čez dan dvignilo nad 25 stopinj Celzija, ponekod tudi občutno, vreme bo v soboto in nedeljo primerno za dejavnosti na prostem pa tudi za prvo sončenje ob morju. Kot kaže, se bo topla in suha vremenska slika nadaljevala tudi za prvi maj.

S severnoatlantskim vremenom je bila v preteklih dneh spremenljivost občutna, pojavljale so se tudi občasne padavine, ki so bile zaradi južnih vetrov pogostejše v notranjosti dežele in v severnejših predelih. Manj dežja pa je padlo ob morju.

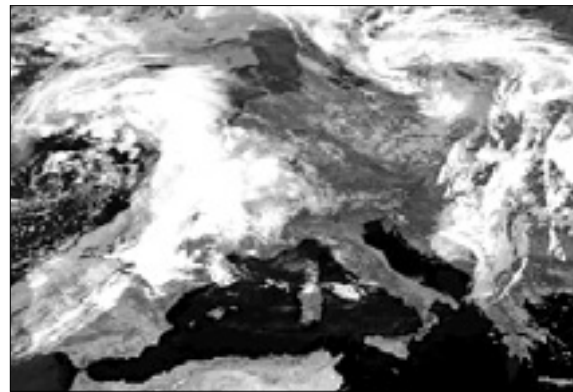
Kakorkoli, količine dežja so bile povsem nehomogene. Šlo je za nagajivo aprilsko vreme. V Trstu je deželna meteorološka opazovalnica Furlanije Julijske krajine v celotnem mesecu namerila le 57 milimetrov dežja oz. 57 litrov na kvadratni meter, kar je razmeroma malo, v Zgoniku pa skoraj dvakratno količino 112 milimetrov. In že taka razlika med mestom in Krasom je povsem neobičajna. Na Goriškem pa je, denimo, v Gradišču ob Soči padlo kar 172 milimetrov dežja in gre že za zgovorno količino. Razlike gre iskati, kot smo zapisali, v prevladujočih južnih vetrovih, pa tudi v tipologiji padavin. Šlo je namreč mnogokrat tudi za plohe in nevihte, ki so, kot verjetno veste, krajevne narave in so, ko se pojavljajo, lahko količine padavin zelo različne tudi v razmeroma bližnjih krajih.

Sedaj se odpira novo poglavje. Severnoatlantski zrak se je odmaknil stran, vzvratno proti zahodnemu Sre-

dozemlju. Nad nami in nad večjim delom Evrope pa se zračni tlak občutno krepi. Prihaja anticiklon iz subtropskih predelov, ki bo z južnimi vetrovi prinašal iz dneva v dan toplejši zrak. Toplotna advekcija bo najbolj izrazita v južnih predelih Italije, kjer se bo živo srebro marsikje lahko povzpelo nad 30 stopinj Celzija. Tudi pri nas bo iz dneva v dan topleje, vendar bo vročina nekoliko manj izrazita. Predvsem v notranjosti bodo dnevne temperature poskočile občutno nad 25 stopinj Celzija, nekoliko manj toplo pa bo ob morju, ki je še razmeroma mrzlo in bo zaradi prevladujočih južnih vetrov hladilo obalo. Z anticiklonom bo vreme povečini sončno, suh subtropski višinski zrak bo v glavnem preprečeval tudi nastanek popoldanske kopaste oblačnosti. Kakšne morebitne posamezne popoldanske plohe pa bi lahko nastale v popoldanskih urah v gorskem svetu.

Od danes do vključno nedelje bo prevladovalo sončno in toplo vreme, iz dneva v dan bomo beležili kakšno stopinjo več. Pihali bodo šibki južni vetrovi, na obali morski veter. Ponekod bo v najtoplejših dnevni urah že nekoliko soparno. Kot kaže, se bo podobno vreme nadaljevalo tudi do vključno prvega maja.

Na sliki: nad osrednjim Sredozemljem se krepi subtropski anticiklon

JEZIKOSLOVJE - Inštitut F. Ramovša

Izšel prvi zvezek Slovenskega
lingvističnega atlasa

Od zasnove projekta do izida prvega zvezka minilo več kot 70 let

Na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (SAZU) je bila večeraj slovesnost ob izidu prvega zvezka Slovenskega lingvističnega atlasa. Kot je ob tej priložnosti dejal predsednik SAZU Jože Trontelj, je izid omenjene publikacije praznik za slovenski narod in prvovrstno kulturno dejanje. Z lingvističnim atlasom so po Tronteljevih besedah Slovenci stopili med narode, ki imajo urejen tudi ta del svojega jezikovnega premoženja. Slovenci imamo največje število narečij v Evropi, a ta, kljub temu, da so velika dragocenost, naglo izumirajo. Ko izumre narečje, namreč umre del starodavne narodove kulture in identitete, je opozoril. Jeziki so po Tronteljevih besedah najstarejša sled prvobitne kulture in narodne identitete.

Atlas je izdal Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Predstojnik inštituta Marko Snoj je poudaril, da je lingvistični atlas eno od šestih temeljnih del vsakega kulturnega jezika, njegov pomen pa je primerljiv s slovnico ali pravopisom. Lingvistični atlas podaja in razlaga poimenovalni del jezika v pojmovno in zemljepisno urejenem zaporedju, njegovo dodatno vrednost pa predstavljajo komentarji. Slovenski lingvistični atlas je po njegovih besedah prvovrsten dokument slovenske jezikovne raznolikosti in narečne pestrosti, ki jo bo prav to delo pomagalo obvarovati pred pozabo. Od zasnove projekta pa do izida prvega zvezka je minilo 70 let, pri projektu pa so sodelovale štiri generacije sodelavcev. Zadnjo predstavljajo avtorji, navedeni v knjigi - Januška Gostečnik, Mojca Horvat, Tjaša Jakop, Karmen Kenda-Jež, Petra Kostelec, Vlado Nartnik, Urška Petek, Vera Smole, Matej Šekli in Danila Zulanjan Kumar.

Urednica Jožica Škofic

Izid prvega zvezka pomeni, da je zbrana tudi večina gradiva za nadaljnje zvezke, zato lahko v prihodnjih letih pričakujemo še najmanj sedem zvezkov. Vodja dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša Jožica Škofic, ki je tudi urednica zbirke, je povzela zgodovino nastajanja Slovenskega lingvističnega atlasa in njegovo vsebino. Kot je povedala, ga je zasnoval Fran Ramovš leta 1934, priprave nanj pa so se na inštitutu za slovenski jezik začele po drugi svetovni vojni.

Slovenski lingvistični atlas 1, podnaslovljen Človek (telo, boleznin družina) vsebuje v prvem zvezku atlas, v drugem komentarje. Uvodoma se bralec seznani z zgodovino tega nacionalnega projekta ter z metodologijo komentiranja, interpretiranja in kartiranja zbranih jezikovnih podatkov, osrednji del monografije pa predstavljajo komentarji in pripadajoče jezikovne karte z indeksi zbrane narečnega besedila.

EPK - Obračun prvega trimesečja v Ljubljani

Evropska prestolnica kulture Mariboru
že prinesla nekaj dolgoročnih učinkov

Na Ljubljanskem gradu so včeraj predstavili projekt Maribor - Evropska prestolnica kultura (EPK). Direktorica zavoda Maribor 2012 - EPK Suzana Žilič Fišer je dejala, da je projekt po prvem kvartalu že na poti doseganja dolgoročnih učinkov, ki jih prepoznava v povezovanju tako Maribora s partnerskimi mesti kot med 400 kulturnimi institucijami. Število obiskovalcev v Mariboru se je v prvih dveh mesecih letošnjega leta po njenih besedah povečalo za 42 odstotkov glede na enako obdobje lani. "Lanskoletni utopični idealizem smo zamenjali s treznim optimizmom in realizmom, ko ugotavljamo, da je dogodkov in obiskovalcev veliko," je dejala direktorica.

"Veste, kako težko se je v Sloveniji povezovati. A tokrat smo to dosegli," je poudarila in dodala, da je kriza pokazala, da je treba poiskati nove rešitve. Te Žilič Fišerjeva v okviru EPK prepoznava v povezovanju tako kulturnih institucij kot novosti - povezovanja šestih mest. To je po-

membna platforma za nove rešitve v prihodnjem letu in to ne zgolj na področju kulture in umetnosti, temveč tudi pri povezovanju mest na področju izobraževanja, gospodarstva in turizma, ocenjuje Žilič Fišerjeva. "Sodelovanje med šestimi mesti vidim zelo realno in konkretno tudi v prihajajočih letih. Verjamem, da se glede na lanskoletne in letošnje izkušnje, ko je bilo to partnerstvo vzpostavljeno, te zaveze nadaljujejo in se z novimi projekti tudi uresničujejo," je še dodala.

Programski direktor zavoda Maribor 2012 - EPK Mitja Čander pa je povedal, da po prvih treh mesecih lahko s ponosom predstavijo ne le načrte, temveč tudi že dosežene rezultate. Kot je poudaril, je EPK za celotno vzhodno Slovenijo razvojna priložnost. "Da je kultura razvojna priložnost, se je pogosto pojmovalo kot nekakšno retorično figuro. Ravno čas krize išče nove odgovore na pereča vprašanja in kultura je ena od največjih priložnosti našega časa,"

je dejal. Umetnost je v osrčju prizadevanj EPK, hkrati z njo pa želijo promovirati ustvarjalnost in možnost povezovanja kot dve pomembni vrednoti današnjega trenutka. "Zato smo zasnovali številne programe, ki jih v tradicionalnem razumevanju kulture nikakor ne bi dojemali kot del kulturnega polja," je povedal Čander. Med te sklope prišteva Urbane brazde - ki s ukvarjajo s pilotskimi projekti na področju ekologije in sociale - in Kulturne ambasade kot edinstven primer povezovanja slovenskih in mednarodnih kulturnih institucij.

Po besedah mariborskega podžupana Tomaža Kanclerja v štajerski prestolnici še nikoli ni bilo toliko turistov kot letos, projekt pa ocenjuje tudi kot dobro priložnost za graditev nove samopodobe Mariborčanov in drugačne predstave o mestu. Maribor ima v tem letu 18,4 odstotno brezposelnost in je na točki, ko se mora obrniti v pozitivno smer. (STA)

V Mariboru se po prvih treh mesecih že kažejo pozitivni učinki Evropske prestolnice kulture

NOGOMET - V Madridu premagal Real po enajstmetrovkah

V finalu Bayern

MADRID - Nogometaši münchenskega Bayerna so drugi finalisti lige prvakov. Bavarci so na povratni polfinalni tekmi v Madridu po enajstmetrovkah premagali Real s 3:1. V rednem delu in podaljških je bilo 2:1 za Real. Real je sinoči na stadionu Bernabeu že vodil z 2:0. Obakrat je zadel Cristiano Ronaldo, ki je bil uspešen v šesti minuti, ko je unovčil enajstmetrovko, in v 14. minuti, Za Bayern je gol dosegel Arjen Robben, ki je v 27. minuti natančno izvedel najstrožjo kazen, s tem pa izenačil izid s prve tekme. Odtlej je bila tekma izenačena in odprta, toda Bavarci so bili bolj učinkoviti in tudi varnejši. V drugem polčasu je najboljšo priložnost imel Bayern z Go-

mezom, ki pa se je pred vrati Realan nekoliko preveč obotavljal in zamudil enkratno priložnost za gol. Mourinhov Real ni igral tako kot zna, morda so bili igralci po zmagi v derbiji španske lige proti Barceloni nekoliko utrujeni, Bavarci so se vsekakor zdeli bolj dinamični.

Podaljška sta minila v znamenju pričakovanja enajstmetrovk, saj sta moštvi igrali previdnejše. Odločilni streli z bele točke so bili mestoma dramatični. Vratar Bayernra Neuer je ubral prva dva strela Reala (tudi Ronaldovega), ki pa je stanje izenačil, toda Sergio Ramoz je v petem poskusu streljal nad prečko, izkušeni Schweinsteiger pa je hladnokrvno premagal Casillasa in svoje moštvo

proti pričakovanju, toda zaslužno pripeljal v finale.

Bayern se bo v finalu, ki bo 19. maja v Münchnu, pomeril s Chelseajem, ki je v polfinalu s skupnim izidom 3:2 izločil Barcelono. Bayern je ligo prvakov doslej osvojil že štirikrat. Velika porazenca letošnje lige prvakov sta torej španska velikana. »To je leto Reala,« je pred tekmo bodril svoje Mourinho, očitno pa se je krepko uštel.

1. SNL - Olimpija Ljubljana - Triglav 0:0, Po remiju se je športni direktor Milenko Aćimović odločil za zamenjavo na klopi. Ekipo bo do konca sezone vodil dosedanji prvi pomočnik Ermin Šiljak.

NOGOMET - Boj za naslov v A-ligi

Juve v 80., Milan v 86. minuti

Tako je Sneijder z lobom drugič premagal Samirja Handanovića

ANSA

RIM - Med Milanom in Juventusom ostaja razlika na lestvici A-lige nespremenjena, oboji pa so se morali za zmago v včerajšnjem 34. krogu pošteno potruditi. Juventus je proti Ceseni edini gol dosegel v 80. minuti, da je ukrotil Genoo pa je Milan potreboval še šest minut več. Gol je dosegel Boateng, ki je s Cassanom poživil igro Milana v drugem polčasu. Če mu zaostanka pred Turinčani ni uspelo zmanjšati, pa je Allegri lahko štiri kroge pred koncem lige že proslavljal uvrstitev v Ligo prvakov.

Cesena se je Stari dami zelo dobro upirala, še zlasti velja to za njenega vratarja Antonellija, ki je tudi ubranil enajstmetrovko Pirla. Na koncu pa so gostitelji le dosegli svojo sedmo zaporedno zmago, Cesena pa se poslavlja od

lige. Vsaj začasno in dokler ne bo disciplinska komisija obravnavala zadnje novosti v zvezi z domnevnimi prirejanji izidov tekem...

Udinese je bil dolgo časa v boju za ponovno uvrstitev v Ligo prvakov, po domačem porazu proti Interju pa ga mora skrbeti, da se mu ne bi izmuznila celo evropska liga. Napoli ga je na 4. mestu že prehitel, približal pa se mu je tudi Inter. Najboljši igralec tekme na stadionu Friuli je bil Interjev Nizozemec Sneijder, sicer sta obe ekipi igrali nepovezano. Udinese je takoj povedel z Danilom, toda Sneijder je tudi po krivdi vratarja Handanovića kmalu izenačil, nato pa bi dvakrat uspešen še v protinapadu. Videmčani so v drugem polčasu napadali, toda pozna se jim, da niso tako učinkoviti kot v prvem delu sezone. Inter ni igral dobro, vendar nikoli ni bil resneje ogrožen. Najboljši priložnost je zamudil Floro Flores. Pri Udineseju zaslužijo pozitivno oceno samo Danilo, Domizzi, Pinzi, Asamoah in Di Natale, najslabši pa je bil Armero. Za Udinese bo odločilna naslednja tekma doma proti Laziu, ki je presenetljivo izgubil na igrišču že izpadle Novare. Tolažbo za Guidolina in njegove igralce predstavlja tudi poraz Rome na Olimpiku proti Fiorentini. Romi grozi, da prvič po 15 letih ne bo dosegla uvrstitve v evropski pokal, zvezda trenerja Luisa Enriqueja pa vse bolj ugaša in je njegov odhod po koncu sezone zdaj celo zelo verjeten. Voda na mlin Napoliju, ki zdaj spet igra uspešno in je morda najresnejši kandidat za osvojitve tretjega mesta. Mazzarjevi igralci so dobesedno povozili Lecce, ki je bil sicer zadnje čase v odlični formi. Takoj je zadel Hamsik, na 2:0 je podvojil Cavani. Za Urugvajca je bil to 100. gol v italijanski A-ligi.

IZIDI

Novara - Lazio 2:1 (1:1)

Strelci: Diakite (11-m) v 35., Candreva (L) v 36. in Mascara (N) v 79. min.

Lecce - Napoli 0:2 (0:1)

Strelci: Hamskih v 5. in Cavani v 51. min.

Palermo - Parma 1:2 (1:0)

Strelci: Hernandez (Pa) v 6., Okaka v 55. in Biabiany v 70. min.

Roma - Fiorentina 1:2

Strelci: 0:1 Jovetić (F) v 2., Totti v 71. in Lazzari v 92. min.

Siena - Bologna 1:1 (0:0)

Strelci: Destro (S) v 52. in Diamanti v 69. min.

Udinese - Inter 1:3 (1:3)

Strelci: Danilo (U) v 6., Sneijder v 10. in 28., Alvarez v 38. min.

Milan - Genoa 1:0 (0:0)

Strelci: Boateng v 86. min.

Cesena - Juventus 0:1 (0:0)

Strelci: Boriello v 80. min.

LESTVICA

Juventus	34	20	14	0	58:18	74
Milan	34	21	8	5	64:29	71
Lazio	34	16	7	11	50:43	55
Napoli	34	14	12	8	60:41	54
Inter	34	15	7	12	50:46	52
Udinese	34	14	10	10	45:35	52
Roma	34	15	5	14	53:48	50
Catania	34	11	13	10	44:46	46
Parma	34	11	11	12	46:51	44
Siena	34	11	10	13	42:36	43
Atalanta (-6)	34	12	13	9	38:36	43
Chievo	34	11	10	13	30:41	43
Bologna	34	10	12	12	35:40	42
Palermo	34	11	7	15	50:51	40
Cagliari	34	10	11	13	36:42	41
Fiorentina	34	10	11	13	34:39	41
Genoa	34	9	9	16	44:63	36
Lecce	34	8	11	15	38:51	35
Novara	34	6	10	18	29:57	28
Cesena	34	4	10	20	21:51	22

PRIOHODNI KROG 28.4. ob 18.00 Cagliari - Chievo in Palermo - Catania, ob 20.45 Roma - Napoli. 29.4. ob 12.30 Bologna - Genoa, ob 15.00 Atalanta - Fiorentina, Inter - Cesena, Lecce - Parma, Novara - Juventus, Siena - Milan, ob 20.45 Udinese - Lazio

NOGOMET - Piacenza je v Trstu slavila s 3:1

Po hudem domačem porazu končnica za obstanek skoraj neizbežna

Triestina - Piacenza 1:3 (1:2)

STRELCI: v 24. Giovio, v 26. Bombagi, v 41. Rossetti; v 6.dp Bombagi.

Triestina (4-2-3-1): Gagnani 6,5; Galasso neoc. (26. D'Ambrosio 5), Thomassen 5, Gissi 5, Tombesi 5; Allegretti 5, Princivalli 5; Rossetti 5,5 (26.dp Zamparo), Pinares 6, Cristiano Rossi 5 (1.dp Motta 5); Godeas 5. Trener: Galderisi.

Piacenza (4-4-2): Ivanov; Marchi, Bertoncini, Bini (1.dp Campagna), Visconti; Lussardi, Piccinni, Pani, Lisi (24.dp Foglia); Giovio (32.dp Rodriguez), Bombagi. Trener: Monaco.

Sodnik: Verdenelli iz Foligna.

Katastrofa! Tako bi lahko zelo strnjeno ocenili včerajšnji nastop Triestina, ki si je zapravila glasno priložnost za predčasni obstanek v ligi. Zdaj se Tržačanom pišejo zelo težki časi, saj bodo morali Godeas in soigralci v zadnjih dveh krogih osvojiti vsaj štiri točke in še to ne zagotavlja obstanka v ligi brez igranja dodatnih tekem. A ekipa, ki smo jo videli na delu proti Piacenzi, bo v soboto težko premagala drugouvrščeno Spezio, ki je po včerajšnjih izidih znova resen kandidat za neposredno napredovanje v B-ligo. V zadnjem krogu bo Triestina igrala v Pratu proti ekipi, ki je trenutno predzadnja, a le štiri točke za Tržačani.

Piacenza je včeraj izkoristil zelo slab nastop Tržačanov. V obrambi smo bili priča res neverjetnemu številu hudih napak, ki pa so bile tudi posledica očitne premoči, ki so jo gostje ustvarili na sredini igrišča. Ravno tu je prišla do izraza razlika v formi med ekipama. Medtem ko so tehnično nekoliko slabši Emilijanci tekle, so Princivalli, Allegretti in ostali na dostojnih ritmihih zdržali le nekaj več kot polčas. Ob tem je Galderisi naredil hudo napako, da ni takoj zamenjal poškodovanega Galassa. Ravno v tistih petih minutah, ko je bila Triestina z igralcem manj, je Piacenza dvakrat zadela, najprej z Giovioni (zadel je s kratke razdalje), nato z Bombagijem (uspešno je zaključil protinapad). Triestina je le v končni polčasu zmanjšala zaostanek: gol pripisujemo Rossettiju, a odločilen je bil dotik branilca Bertoncinija, ki je ukanil lastnega vratarja. V prvih treh minutah nadaljevanja je Triesti-

na zamudila dve izredni priložnosti. Obakrat je strela Princivallija odlično ubranil Ivanov. Prvi protinapad Piacenze pa je bil za zelo počasno obrambo Triestine znova usoden. Bombagi se je po lepi podaji v globino znašel pred Gagnanijem in ga prerezal s preciznim strelom proti bolj oddaljeni vratnici. Triestina je nato brezglavo napadala: poskušala je z dolгими podajami v globino brez prave taktike, saj je zvezna vrsta izginila (na trenutke je bila postavitve Triestine nekaj 5-0-5), tako da so bili gostje bližje četrtemu zadetku kot Triestina drugemu. Z usodo se je sprijaznil tudi Pinares, edini ki - ob vratarju Gagnaniju - zasluži pozitivno oceno za včerajšnji nastop.

PA ŠE TO - Tržaški ultrasi so med tekmo izpostavili transparent, na katerem so izkazali solidarnost navijačem Genoe, ki so se izkazali s sramotnim obnašanjem na tekmi proti Sieni. Nihče ni bil posebno presenečen nad takim dejanjem tržaških »somišljenikov«.

IZIDI 31. KROGA: Barletta - Spezia 0:1, Bassano - Frosinone 2:1, FeralpiSalo' - Andria 0:0, Latina - Trapani 3:0, Pergocrema - Cremonese 1:3, Portogruaro - Lanciano 2:3, Siracusa - Prato 3:0, Sudtirol - Carrarese 1:1, Triestina - Piacenza 1:3

VRSTNI RED: Trapani 58, Spezia 56, Lanciano 54, Siracusa 52, Cremonese 47, Barletta in Sudtirol 44, Carrarese in Frosinone 42, Portogruaro 41, Pergocrema 39, Triestina, Andria in FeralpiSalo' 35, Latina 34, Piacenza 32, Prato 31, Bassano 30.

PRHOHODNI KROG: v soboto (ob 15. uri) Triestina - Spezia.

KOŠARKA - Izidi 14. povratnega kroga: Cremona Avellino 83:55, Treviso - Varese 55:71, Casale Monferrato - Bologna 77:80 po podaljških, Teramo - Montegranaro 99:93, Sassari - Biella 104:97, Caserta - Venezia 83:80, Roma - Milano 78:91, Pesaro - Siena bo danes.

Vrstni red: Siena 42; Cantu in Milano 38; Pesaro in Sassari 36; Venezia in Bologna 34; Varese 30; Roma, Avellino in Cremona 26; Biella, Treviso in Caserta 24; Montegranaro in Teramo 22; Casale Monferrato 12.

IZID 14. KROGA: Barletta - Spezia 0:1, Bassano - Frosinone 2:1, FeralpiSalo' - Andria 0:0, Latina - Trapani 3:0, Pergocrema - Cremonese 1:3, Portogruaro - Lanciano 2:3, Siracusa - Prato 3:0, Sudtirol - Carrarese 1:1, Triestina - Piacenza 1:3

ELITNA LIGA - Kras zmagal v Miljah

Včasih je potrebno imeti tudi malo sreče

Tekmo je odločil čuden gol - Kras 35 minut z igralcem manj - Vodili že z 2:0

Muggia - Kras Repen 2:3 (2:2)

Strelci: Pizzini v 10. in 13., Benvenuto (11-m) v 25., Fantina v 38., Gianneo (avtogol) v 77. min.

Muggia: Premate, Benvenuto, Pacherini Mt., Male, Depangher, Merzek, Gianneo, Pacherini Mc., Zugna, Fantina, D'Agnolo. Trener Musolino.

Kras Repen: Lorenzoni, Micheli, Carli, Božič, Barbetti, Colvetta, La Pasquala, Alejnikov, Knežević, Favero, Pizzini. Trener Alejnikov.

Rdeča kartona: Carli v 25. in Mt. Pacherini v 53. min.

»Sreča je v življenju pomemben faktor. Pri športu še posebno,« je po tekmi priznal Krasov trener Sergej Alejnikov. Krasu se je boginja Fortuna včeraj v Miljah pošteno nasmehnila, domači Muggii pa obrnila hrbet. Ključna epizoda se je pripetila v 77. minuti, ko se je visoka ostra podaja s kota Alberta Favera odbila v glavo domačega igralca Giannea ter nato v vrata. Pred odločilnim dogodkom je celo igrala bolje Muggia, ki je krvavo potrebovala točke za obstanek v ligi. Ampak pogledimo od začetka.

Kras je že po 15 minutah vodil z 2:0. Obakrat je v polno zadel »bomber« Pizzini (18. gol v letošnji sezoni). Prvič je zadel po dolgi visoki podaji v nasprotnikov kazenski prostor. Najprej je spretno preliščil branilca in z natančnim diagonalnim strelom premagal še vratarja. Tri minute kasneje isti igralec zadel po lepo izvedenem protinapadu (podaja Kneževića) s številčno premočjo gostov (3:2). Po голу so se domači razburjali, češ da so domačega zveznega igralca na sredini zaustavili s prekrškom. V 25. minuti so varovanci nekdanjega Krasovega trenerja Alessandra Musolina zmanjšali zaostanek. Po lepi kombinaciji je Fantina, ki je v lanskim sezoni prav tako igral v Repnu, prodril v kazenski prostor, kjer ga je s prekrškom zaustavil Luca Carli. Sodnik je Krasovemu branilcu pokazal rdeči karton in pokazal na belo točko, s katere je bil uspešen Benvenuto. V naslednjih desetih minutah so se gostje trikrat nevarno približali domačem vratom. V 25. minuti je domači branilec z glavo preusmeril žogo proti svojim vratom. Slednja se je odbila od prečke. V 32. in 33. minu-

KROMA

Knežević podal, Pizzini zadel

ti sta najprej Knežević in nato Pizzini zgrešila stoodstotni priložnosti. »Kdor gol zgreši, ga dobi,« se je šušljalo ob igrišču. In tako je bilo. Za pravi evrogol je poskrbel Fantina, ki je žogo s kakih 25 metrov streljal naravnost v sedmico. Sramežljivo so mu zaploskali tudi ogorčeni navijači Krasa.

V drugem polčasu je bil Kras v težavah. »Poznalo se je, da smo v nedeljo igrali v težkih razmerah (blato, dež in mraz),« je po tekmi namignil Alejnikov. Muggia je prevzela pobudo v svoje roke in vsaj dvakrat je moral odločilno posredovati tokrat zanesljivi Lorenzoni. V 77. minuti pa dogodek, ki je razveselil repenske navijače. Kras ostaja tako sam na vrhu lestvice.

IZJAVI PO TEKMI:

Sergej Alejnikov, trener Krasa:

»Resnici na ljubo sem se tega srečanja pošteno bal, saj je težko igrati proti ekipam, ki se borijo za obstanek. Konec dober, vse dobro. Žal mi je le, da v nedeljo proti Manzaneseju zaradi štirih rumenih kartonov ne bo igral Božič.«

Alessandro Musolino, trener Muggie: »Škoda, zaslužili bi si vsaj točko. Sodnik je z nekaterimi odločitvami negativno vplival na potek tekme.« (jng)

PROMOCIJSKA LIGA - Juventina

Tržaška gostovanja jim niso pisana na kožo

Zaule - Juventina 1:0 (0:0)

Juventina: Furios, Stradi (od 70. Giannotta), Di Giorgio (od 45. Iansig), Morsut, Pantuso, Sellan (od 45. Beltrame), La Fata, Stabile, Palermo, Trangoni, Cuzzolin.

Juventini tržaška gostovanja niso pisana na kožo. Rdeče-beli so se iz Žavelj vrnili praznik rok in zelo jezní s sodnikom: »Zaradi zelo spornih sodnikovih odločitev sploh nismo imeli priložnost za gol. Sojenje je bilo katastrofalno. Tekmo smo končali tudi z možem manj, saj je moral Pantuso zaradi rdečega kartona predčasno v slačilnico,« se je zgražal športni vodja Gino Vinti. Gostitelji so zmagoviti gol dosegli v 15. minuti z najstrožje kazni, ki je bila po

mnenju predstavnikov Juventine zelo sporna. »V prihodnjih krogih moramo nujno zbrati še nekaj točk, saj so se nam drugi tekmeči nevarno približali in četrto mesto je že ogroženo,« je še zaključil Vinti.

Ostali izidi: Costalunga - Union91, Lumignacco - Caporiacco 1:2, Pro Fagagna - Trieste Calcio 2:0, Pro Romans - Martignacco 2:2, Reanese - Ponziana 0:0, Tricesimo - Flaibano 2:2.

Vrstni red: Lumignacco 58, Tricesimo in Pro Fagagna 54, Juventina 46, Caporiacco 43, Trieste Calcio, Vesna in Reanese 40, Valnatisone 37, Ponziana 35, Flaibano 34, Pro Romans 30, Costalunga in Zaule 28, Union91 15, Martignacco 2.

PROMOCIJSKA L.

Vesna reagirala v drugem delu

Vesna - Valnatisone 2:2 (0:2)

Strelca: Amabile v 22. min., Cumer v 27. min.; Borelli v 61. in 76. min.

Vesna: De Denaro, Puric, Pin, Gajčarin, M. Marjanović, Degrassi, A. Kerpan (od 39. min. Borelli), A. Marjanović (od 86. min. Rebula), Cano, G. Kerpan, Tomizza, trener Massai.

Rumeni kartoni: A. Marjanović, Tomizza, M. Marjanović.

Še kar številni gledalci, glede na "vablivo" sončno vreme, so v Križu prisostvovali zanimivemu srečanju, v katerem je Vesna igrala neodločno proti Valnatisoneju, ki se še ni povsem otresel vseh skrbi pred izpadom. Kriško moštvo pa teh skrbi nima, pa tudi večjih ambicij za igranje v končnici ne. Samo tako si lahko razlagamo zelo slabotno igro gostiteljev v prvem polčasu. Igrali so demotivirano, grešili so tudi preproste podaje in so bili v napadu povsem neučinkoviti. Gostje pa so pokazali nekaj več požrtovovalnosti in so prvič v 22. minuti z Amabilom premagali mladega domačega vratarja De Denara, ki je bil preveč oddaljen od vrat, da bi lahko visoko žogo odbil. Gostje so pet minut pozneje povedli na 2:0 s Cumerom, ki je spet z visokim lobom presenetil Vesnina vratarja. Po poceni prejetih zadetkih so domači igralci delovali še bolj neorganizirano, brez vsake reakcije.

Slika na igrišču pa se je v drugem polčasu povsem spremenila, še posebno ko je razigrani Borelli v 16. minuti zmanjšal izid na 1:2. Nizki in hitri Vesnin napadalec je žogo zaustavil v kazenskem prostoru in med tremi igralci v obratu poslal žogo v "sedmico". Zares lep gol! Zadelek je dal Vesni novega elana. Vsa ekipa je igrala kot prerोजना in začela oblegati vrata gostov, ki so se na vse kriplje branili. V 31. minuti pa niso mogli preprečiti drugega gola, ki ga je spet dosegel razigrani Borelli, tokrat z močnim udarcem na levem robu strani kazenskega prostora. Vesna je še naprej napadala, ustvarila je nakej priložnosti za gol, izid pa je ostal nespremenjen 2:2.

»Če bi igrali tako kot v drugem polčasu, mislim, da bi gotovo zmagali,« je po tekmi dejal Vesnin predsednik Robert Vidoni, in dodal: »Sicer pa smo zadovoljni tudi tako. Igrali smo z zelo mlado postavo in z mladimi mislimo vztrajati tudi naprej.«

Naj omenimo, da igra v vrstah Valnatisoneja tudi beneški Slovenec Francesco Cendou, ki je bil v svoji ekipi med boljšimi. Cendou pa ni edini Slovenec v tem moštvu. Za Valnatisone igra tudi Novogoričan Matvez Campolunghi, priimku navljub. (lako)

1., 2. IN 3. AMATERSKA LIGA - V zaostalem 26. krogu

Sovodenjci bi si zaslužili vsaj točko

Belo-modri so tesno izgubili proti vodilnemu Isonzu - V 2. AL Primorje in Zarja praznih rok - Mladost se je potrudila in iztrgala točko

Sovodnje - Isonzo 0:1 (0:0)

Sovodnje: D. Devetak, Tomšič, S. Kogoj (J. Devetak), Quercioli, Visintin, Flocco, Vanzo (Cotella), Komic, Galiussi (Paravan), Rešič, Bernardis.

Škoda! Tako bi lahko komentirali poraz Sovodnjcev proti vodilnemu Isonzu. Gostje so na začetku tekme upravičili sloves in dobre četrt ure držali v šahu Sovodenjce, čeprav si niso priigrali vidnejših priložnosti. Premoč gostov je v 20. minuti prekinil Bernardis z lepim strelom, takoj zatem pa je bil dvakrat nevaren Isonzo: vdružil je tudi zadel vratnico. Čeprav so imeli nasprotniki še naprej več od igre, so Sovodenjci počasi zmanjševali njihov pritisk. Tri minute pred odmorom je Bernardis z glavo streljal mimo gola.

V drugem polčasu je prvo priložnost imel Isonzo, v 16. pa je vratar gostov ubranil lep strel Rešiča. Do ključnega dogodka je prišlo v 22. minuti. Po napaki branilca je nasprotnikov igralec stekel v kazenski prostor, kjer ga je zrušil vratar Dimitri Devetak. Sodnik je pokazal na belo točko, Devetaka izključil, Isonzo pa je povedel z 1:0. Kljub igralcu manj (v vrata je stopil Jurij Devetak, igrišče pa je zapustil Kogoj) so Sovodnje lepo reagirale in začele ostro napadati. V 32. minuti je Bernardis streljal nad prečko. V 35. minuti pa zagonetka. Bernardis je po podaji Rešiča z glavo streljal proti vratom, igralec Isonza pa je žogo na golčrti odbil v kot, toda z roko! Sodnik je prekršek, žal, spregledal, zalegli pa niso niti protesti. Nasprotno: trener Sovodnje je bil izključen, Tomšič pa je prejel rumeni karton. Sovodnje so še pritisnile, a se izid ni spremenil.

Ostali izidi: Esperia - Domio 1:1, Isontina - Cormonese 1:2, Pieris - Azzurra 0:0, Pro Gori-

zia - Ronchi 0:0, Sistiana - Medea 2:1, Staranzano - San Giovanni 0:1, Villesse - Primorec 0:2.

Vrstni red: Isonzo 61, Cormonese 60, Primorec 58, Sovodnje 49, San Giovanni 44, Pieris 41, Ronchi 40, Pro Gorizia 39, Domio 34, Isontina in Azzurra 28, Esperia in Sistiana 26, Medea in Staranzano 20, Villesse 12

2. AMATERSKA LIGA

Mariano - Primorje 1:0 (1:0)

Primorje: Bellemo, Mescia, Bobbini, Milenković, Kovacic, Zidarich, Čok, Ravalico (od 20. Zuppin), Colasunarino (od 75. Tuccio), Udina (od 60. Siccardi), Pohlen.

Primorje je doživelo v Marianu nezaslužen poraz. Edini gol je padel že v 20. minuti po enajstetrovki, potem ko je vratar Bellemo precej nesrečno podrl nasprotnika v kazenskem prostoru. Sodnik je vratarju pokazal tudi rdeč karton in Primorje je dobro uro igralo z igralcem manj, saj je moral trener zamenjati Ravalica z rezervnim vratarjem Zuppinom. Nekaj minut po голу je Mariano zadel vratnico, to pa je bilo tudi vse kar je pokazal. Odtlej je bilo Primorje boljši tekmeč, vendar zaradi igralca manj in zaradi pomanjkanja pravih napadalcev ni prišel do gola, čeprav je imel Pohlen v 35. minuti odlično priložnost, a je njegov strel končal svojo pot nad prečko. V drugem polčasu je bila igra manj zanimiva. Primorje je zlahka ustavljalo akcije gostiteljev, ni pa bilo več nevarno.

Roianese - Zarja 3:0 (1:0)

Zarja: Biasin, Bernetič, Franco (od 78. Ghez-zo), Caserta, Missi, Asselti, Marchetti (od 75. Val-

ditara), Cisternino, Bernobi (od 85. Kariš), De Santi, Kočič. Trener: Di Summa.

Rdeč karton: Biasin v 75. min.

»Nikoli se ne hudujem nad sodniki, tokrat pa je delitelj pravice negativno vplival na potek tekme,« je bil po tekmi besen trener Zarje Giacomo Di Summa. Okrog 15. minute so se nogometaši bazovskega kluba prvič razburjali, ko je sodnik dosodil gostom gol, »čeprav - kot trdi trener Zarje - žoga ni šla čez gol črto«. V nadaljevanju je nato sodnik Zarji razveljavil gol, ki ga je dosegel De Santi. »Pravzaprav najprej ga je dosodil, nato pa se je premislil in ga razveljavil,« je še dodal Di Summa. V drugem polčasu so nato gostje ostali z možem manj, saj je sodnik pokazal rdeči karton vratarju Biasinu. Nato je Roianese, ki se bori za obstanek v ligi, še dvakrat zatresel mrežo gostov.

Ostali izidi: Breg - Opicina 2:2 (odigrana 15.4.), Centro Sedia - Muglia večerna tekma, Turriaco - Mossa 0:1, Montebello - Villanova 4:0, Piedimonte - Romana 0:2, San Canzian - Begliano 0:2-

Vrstni red: Mariano 69, Begliano 57, Muglia 56, Romana 53, Primorje 41, Breg 40, Zarja 38, Mossa 37, Turriaco 36, San Canzian 35, Montebello in Piedimonte 32, Opicina 28, Roianese 27, Villanova 10, Centro Sedia 9.

3. AMATERSKA LIGA

Mladost - Torre 1:1 (0:1)

Strelec za Mladost: Škarabot v 51. min.

Mladost: Feresin, Paoluzzi, Zorzin, Peric, Russo, Kobal, D'Onorio, Foglar, Škarabot, Vitturelli (od 75. min. Portelli), Ferletič.

Mladost je zaslužno osvojila točko. Prvi polčas je pripadel gostom. Gol so dosegli že v 10. minuti, zadel pa so tudi vratnico in bili na splošno boljši, tako da je igralcem doberdopskega moštva večkrat prišlo do reakcije. Škarabot je že v 6. minuti izenačil z lepim strelom z roba kazenskega prostora. To je igralce Mladosti opogumilo, da so še dobrih dvajset minut »zasedli« nasprotnikovo polovico igrišča. Zadnje četrt ure so jim pošle moč, vratar Ferletič pa jih je v zadnji minuti z dobrim posegom rešil pred ponovno kapitulacijo.

MLADINSKE LIGE - Naraščajniki: Staranzano - Kras 2:4; **najmlajši:** Kras - Fani Olimpia 3:0 brez boja, Juventina - Sovodnje 2:2.

TURNIRJA NARODOV IN ROCCO

Danes v Sovodnjah (ob 17.00)

Slovenija - Izrael, v Štandrežu (ob 19.30) pa Triestina - Napoli

Danes bodo v Sovodnjah gostili tekmo Trofeje narodov med Slovenijo in Izraelom (začetek ob 17.00), v Štandrežu pa srečanje Turnirja Rocco med Triestino in Napolijem (ob 19.30). Pred današnjo tekmo bodo v Sovodnjah organizirali »športno nogometno popoldne« (od 14. ure dalje), na katerem bodo revijale tekme med šolami, ki so med sezono sodelovale s sovođenjskim društvom.

V Sovodnjah bodo medtem jutri (ob 20.00) gostili še tekmo turnirja Rocco med Udinesejem in čilskim Colo Colom.

JADRANJE - Regata za svetovni pokal v Hyeresu

Čupina posadka v boju za veliki finale

Zdaj celo 12., od sklepne regate medal race pa ju loči šest točk - Skupno prehitela tudi Zandonaja

Obračun prvega tekmovalnega dne v zlati skupini je bil za Čupina jadralka Simona Sivitza Košuta in Jaša Farnetija nadvse uspešen. Na regati za svetovni pokal v Hyeresu sta izboljšala končno uvrstitev za pet mest in sta pred zadnjim dnem regat dvanajsta. Glede na to, da zaostajata za 9. mestom samo šest točk, bi jima lahko prvič v karieri uspela celo uvrstitev v regato za kolajne (medal race), v kateri se bo jutri prvih deset posadk pomerilo za končno razvrstitev.

Včeraj sta v rahlem vetru (do 8 vozlov) osvojila v prvi regati 34. mesto, v drugi pa sta bila osma. »V prvi regati nisem startal dobro, kar je v takih pogojih usodno. Že na začetku sva bila v ozadju, pred ciljem pa sva uspela nadoknaditi le nekaj mest. V drugi regati pa sva startala odlično, do 100 metrov od prve boje sva bila prva, bojo pa obrnila kot druga. Ob sunku vetra z leve sta naju namreč prehitela Američana. Drugi del regate sva jadralka zato na 2. mestu, v jadraniu z vetrom v krmo pa sva izgubila nekaj mest in končala na 8. mestu,« je razplet obeh včerajšnjih plovov pojasnil kramar Simon Sivitz Košuta, ki je razloge za nazadovanje v jadraniu v krmo med drugo regato pripisal delno tudi spinakerju, ki ni najboljši, kar sta s Farnetijem opazila že na svetovnem članskem prvenstvu v Perthu decembra lani. Kljub temu pa je 8. mesto nad vse pozitiven rezultat, če upoštevamo, da sta bila v tem plovu tudi boljša od olimpijskih prvakov v Pekingu Avstralcev Belcherja in Pageja, ki še vedno vodita na skupni lestvici v Hyeresu.

Jaš in Simon pa sta včeraj prehitela tudi olimpijska potnika v Londonu Gabriela Zandonaja in Pietra Zucchettija, ki sta med drugim zbrala že eno diskvalifikacijo, včeraj pa sta bila 26. in 23. in sta pred zadnjim dnem regat v zlati skupini 17.

Današnja zadnja plova v zlati skupini bosta odločala o končni uvrstitvi jadralkcev. Glede na to, da vremenoslovci napovedujejo jakost vetra do 25 vozlov, je vprašljivo, ali bo Čupini posadki uspelo nadoknaditi šest točk, ki jih loči od deseterice. »Seveda se bosta borila, čeprav to niso njuni optimalni pogoji. Nimata pa kaj izgubiti, zato bosta jadralka povsem neobremenjeno in poskusila iztržiti čim več,« pravi trener Matjaž Antonaz, ki ju spremlja v francoskem jadralskem »Wimbledonu«.

Med ženskimi posadkami sta olimpijki Conti/Micol 8., Slovenki Mrak in Černe pa 14., v razredu finn je Vasilij Žbogar napredoval na 3. mesto, Gašper Vinčec pa je peti. Tržačanka Francesca Clapcich je v razredu laser radial 17., Alessio Spadoni pa 50. (V.S.)

Jaš Farneti, trener Matjaž Antonaz in Simon Sivitz Košuta

SAILREV

ODBOJKA - V D-ligi zmaga Zaleta D

Dragocene točke

Pav Udine - Zalet D 0:3 (20:25, 22:25, 13:25)

Zalet: Rudez 9, Zavadlal 4, Verša 12, Gantar 14, Casanelli 5, Starec 10, Micussi 1, Spangaro (L). Trener: Berlot.

Zalet D je na gostovanju osvojil dragocene točke v boju za obstanek. Po zmagi Buje je za tretji, od »varnega« drugega mesta pa ga loči le točka. Za miren obstanek bo moral v zadnjih šestih krogih nujno zbrati čim več zmag.

Tokrat so bile igralkice trenerja Berlota proti zadnjeuvršenim zelo prepričljive na servisu, uspešne v bloku, v napadu pa se je tokrat izkazala Ivana Gantar (na sliki), ki je v treh nizih zbrala tudi največ točk (14), podajalka Fanika Starec pa je gostiteljice večkrat presenetila s servisi in kratkimi žogami. Najbolj izenačen je bil drugi niz, ko je Zalet že povedel s 16:21, a so Videmčanke izenačile (21:21). Zadnji niz pa je bil enosmeren: Zalet je vodil že 24:7, pred koncem pa dopustil gostiteljicam še delni izid 6:0.

Ostali izidi: Rigutti - Buja 2:3, Farra - Lignano večerna tekma. **Vrstni red:** Lignano 17, Buja 15, Zalet C 14, Rugutti 13, Codroipo 5, Farra 4, Pav Udine 1.

1. ŽENSKA DIVIZIJA - Soča Govolley Kmečka Banka bo jutri v goriškem Kulturnem domu odigrala proti Caprivi ob 20.45 prvo polfinalno tekmo končnice za napredovanje v D-ligo. Povratna tekma bo v sredo, 2. maja ob 20.30.

ORIENTACIJSKI TEK

Naši goriški dijaki so se izkazali

Goriški dijaki nižjih in višjih srednjih šol so se v začetku tedna pomerili v orientacijskem teku. Letos so pokrajinsko fazo brezhibno organizirali na Božjem polju, proga pa je potekala v gozdčku, ki povezuje Prosek in Križ. Med nižješolci se je tekmovalna udeležila Večstopenjska šola Doberdob, ki je nastopila z žensko in moško ekipo. Med kadetinjami je bila najboljša Micol Frandolič na 5. mestu, nastopili pa sta še Tina Polletto in Ivana Jarc. Med kadeti pa je bil Erik Fabris 9., Enrico Piasentier 10., Simon Cotič pa 13.

Med višješolskimi zavodi se je tekmovalna udeležil tudi licej Gregorčič. Med naraščajnicami je bila najboljša Cristina Pahor, ki je zasedla 4. mesto, Sara Cosolo je bila 7., nastopili pa sta še Karen Lafons (15.) in Ivana Kotic. Med naraščajniki pa je najvišjo uvrstitev osvojil Jernej Terpin (7.), nastopila pa sta še Valerio Piasentier (10.), Francesco Papis (13.).

V ekipni razvrstitvi je bila Večstopenjska šola Doberdob tako med kadeti kot med kadetinjami 4., Gregočič pa je med naraščajnicami osvojil 3., med naraščajniki pa 4. mesto. Profesor športne vzgoje Andrej Vremec je pojasnil, da bi bile lahko ekipne uvrstitve višje, ko bi ekipe nastopile v popolni postavi, torej v štiri, kot dovoljujejo pravila.

OBČNI ZBOR

MAK bi žele pomladiti vrste

V Domu Andreja Budala v Štandrežu je bil 14. redni občni zbor domačega amaterskega balinarskega kluba Mak. Na seji so se zbrali društveni člani, ki so najprej prisluhnili poročilu predsednika Emila Nanuta, blagajniškemu poročilu Vladimirja Kerpana ter poročilu nadzornega odbora. Iz govorov je prišla na dan potreba po pomladitvi društvenih članov, saj so dosedanja člani že priletni, a vendar še polni energije in volje do igranja ter druženja. Sledil je pozdrav goriškega tajnika ZŠSDI Igorja Tomasettiga, ki je poudaril podporo združenja društvu in se zavzel za reševanje spornih odločitev balinarske komisije v zvezi z lanskim zamejskim balinarskim turnirjem, ki ga prireja le-ta. Člani so nato odločali o izvolitvi novega odbora in potrdili dosedanje vodstvo. Sledil je pogovor o organizaciji že tradicionalnega ženskega in moškega mednarodnega balinarskega turnirja, z odločitvijo, da se bo ženski turnir, zaradi okrnjenih moči, odvijal le med šestimi ekipami dne 19. maja. Moški turnir pa bo teden kasneje po formuli dvanajstih ekip. (Jari)

PLANINSKI SVET

Prijateljsko srečanje brez meja

Iz potrebe po druženju in medsebojnem spoznavanju je prišlo pred sedmimi leti do zamisli in izvedbe prvega srečanja med planinci, ki živimo v treh različnih državah ob Jadranu: med člani planinskega oddelka K.D. Bazovica z Reke, člani P.D. Snežnik iz Ilirske Bistrice in tržaškimi planinci, člani Slovenskega planinskega društva iz Trsta ter planinskih sekcij Športnega društva Sloga in Smučarskega kluba Devin. Srečanja in prijateljevanja s sorodnimi društvi predstavljajo namreč vsestransko obogatitev, priložnost za poglobljanje poznanstev, za utrjevanje prijateljskih vezi in sklepanje novih.

Tovrstna srečanja, ki so izmenično vrstijo vsako leto v drugi državi, smo pred leti poimenovali »Prijateljsko brez meja«. Letošnje snidenje bo v nedeljo, 13. maja 2012, njegov organizator je Planinsko društvo Snežnik Ilirska Bistrica. Slednje je letos srečanje razširilo in prvič povabilo tudi planince iz MDO primorsko-notrjnskih društev in člane planinskega kluba iz Reke (g. Vierij Pilepić).

Cilj udeležencev letošnjega prijateljskega srečanja bo Snežnik (1796 m). Izletniki bodo lahko izbirali med srednje zahtevno turo (približno 3 ure hoje) in obiskom lepo urejene in zelo zanimive gozdne učne poti. Slednja je dolga približno 4 km in je speljana kro-

žno. Pohodu bo sledil družabni popoldan ob domači glasbi.

Slovenko planinsko društvo Trst se bo na srečanje podalo z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi. Zbrali se bomo ob 7.30 v Bazovici pri kalu. Člane vabimo, da se srečanja v čim večjem številu udeležijo. Zaradi organizacije je nujna predhodna prijava in sicer do torka, 8. maja. Prijave za Slovenko planinsko društvo Trst sprejema Livio, ki odgovarja na tel. št. 040/220155.

Izlet na Dinaro in predavanje

Ob deseti obletnici svojega delovanja si je Planinska skupina KPD Bazovica iz Reke zamislila prav posebno pobudo: 25. junija, na Dan državnosti Republike Slovenije in Republike Hrvaške, namerava prirediti istočasni vzpon hrvaških prijateljev na Triglav in slovenskih prijateljskih društev na najvišji vrh Hrvaške, na 1831 m visoko Dinaro. Skupini bosta štartali istočasno točneje, v soboto, 23. junija, predvidoma bosta istočasno osvojili vsaka svoj vrh in se v ponedeljek, 25. junija vrnili domov.

Slovenko planinsko društvo Trst z veseljem pozdravlja zanimivo pobudo in se je namerava udeležiti, še posebno zato, ker je Dinara ne le najvišji vrh Hrva-

ške, ampak tudi simbol gorovja Dinari. Čeprav je geološko zelo zanimiv masiv, je razmeroma malo poznan in malo obiskan, saj so dostopi do vrha relativno dolgi in zato zahtevni. Ob izkušenem vodstvu pa tem bolj mikavni.

Na izlet se bomo podali v zgodnjih jutranjih urah; najprej z osebnimi avtomobili do Reke nato pa bomo z drugimi pohodniki z avtobusom nadaljevali pot od reške Delte proti planinskemu domu Brezovac. Pogumnejši se bodo mimogrede povzpeli še na vrh Badenj (4 ure hoje). Naslednjega dne je predviden vzpon na veličastno Dinaro, sestop preko Mirkovičev ob potoku Krčić do slapa, kjer bo čakal avtobus za prevoz v Knin. Zadnji dan je v programu še vzpon na Veliki Bat (1854 m) ter povratek domov.

Zaradi organizacijskih problemov in omejenega števila mest, je nujna takojšnja prijava. Za izlet vpisuje Livio, ki odgovarja na tel. št. 040/220155.

Da bi čudoviti svet Dinaridov približali tudi vsem tistim ljubiteljem gora, ki se tokrat ne morejo udeležiti izleta, prireja Slovensko planinsko društvo Trst v četrtek, 17. maja predavanje z naslovom Velika Dinara – najvišji vrh Hrvaške. Predavala bosta Nataša in Gordan Gladović.

Na Škabrijel, v okviru Sabotinskih družnih poti

Goriški planinci vabijo v nedeljo, 6. maja, na Škabrijel, v okviru vsakoletne pobude Sabotinske družne poti, ki se je začela ob odpravi meje. Pri pobudi sodelujejo društva iz ožjega goriškega prostora: PD Nov Gorica, PD Kanal, PD Brda, sekcija CAI iz Gorice in Slovensko planinsko društvo Gorica, ki je letos prevzel skrb za organizacijo pohoda, ki se bo pričel in zaključil na Kekcu. Skupne hoje bo okrog štiri ure.

Zbor bo na parkirnem prostoru pri omenjenem gostišču ob 8.45, start pa ob 9. uri. Opravili bodo krožno pot preko južnega pobočja do sedla Vrataca in od tu po stezi, ki je speljana skozi jarke do vrha.

Na vrhu se bodo pohodnikom pridružili gorski kolesarji, ki bodo opravili nekoliko drugačno pot. Sestop do sedla Prevala in nato do izhodišča, kjer bo na zunanji terasi (z lepim razgledom) krajše druženje. Mladoletne osebe se izleta udeležijo v spremstvu staršev ali polnoletne osebe. Priporoča se primerna obutev (izrazito kraški teren) ter kosilo iz nahrbtnika. Skupne pobude goriških planincev se bodo letos prganizirano udeležili tudi gorski kolesarji. Na vrh se bodo sicer povzpeli po drugi poti, s pohodniki pa se bodo srečali ob razglednem stolpu. Zbor kolesarjev bo ob 8. uri na par-

kirišču pri Rdeči hiši. Podrobnejše informacije: Robi tel. 3288292397.

Teden dni v Bazilikato z SPDG

Goriški planinci pripravljajo od 29. junija do 6. julija enotedenski izlet v Bazilikato, kjer bodo obiskali nacionalni park Pollino. Prevoz bo z avtobusom, z vmesnim postankom in prenočitvijo. Informacije: Vlado tel. 0481/882079 ob uri kosila.

Tradicionalni pohod na Kokoš

Vaške organizacije iz Bazovice bodo na predvečer 1. maja, v ponedeljek, organizirale tradicionalni nočni pohod na Kokoš (670 m). Ob 20.30 se bodo v Bazovici najprej poklonili padlim v NOB, ob 21.00 bodo pri »kalu« prižgali tabornji ogenj. Start pohoda, okrog uro nezahtevne hoje, bo ob 22. uri. Na vrhu, kjer bodo organizatorji poskrbeli za topli napitek in prigrizek, bo dvig prvomajske zastave. Ob tej priložnosti bo na slovenski strani odprta tudi planinska koč.

HYUNDAI - Karavanska različica i40

Korejski avto oblikovan za zahteven evropski trg

Veliko prostora - Na voljo 1.600 in 2.000 kubični bencinski motor ter 1.700-kubični turbodizel

Časi, ko so Korejci pošiljali na avtomobilski trg zastarele kopije japonskih avtomobilov, so daleč za nami. Sodobna korejska proizvodnja še zlasti dveh glavnih znamk (Hyundai in KIA), ki sta združeni v eno samo hišo, slednja pa se je že usidrala na četrto mesto na svetovni lestvici največjih proizvajalcev, ponuja sodobne modele na visoki tehnološki in oblikovni ravni. To velja seveda tudi za najnovejši korejski kombi, i40.

i40 karavan v popolnosti odraža novo Hyundaijevo oblikovno filozofijo, ki so jo strnili v konceptu »fluidna skulptura«. Oblikovali so ga v nemškem Rüsselsheimu povsem po evropskem okusu, v primerjavi z njim je stara sonica, dosedanja korejski avto srednjega razreda, oblikovno in tehnološko oddaljen celo svetlobno leto. Dinamična zunanja oblika i40, oplešana z v oči padajočimi 18-palčnimi platišči, močno zatemnjenimi zadnjimi stekli ter ogromnim panoramskim ostrešjem ustvarja tak videz, da še konkurenčni passat poleg njega skorajda ne zgleda več toliko zaželen.

Skratka, 477 cm dolg i40 je več kot opozorilo nemški konkurenci, v slogu »pazi, prihajamo«. Ob vstopu v avtomobil te sprejme pozdravna melodija, ki jo lahko, če nam ni všeč, v meniju potovalnega računalnika preprosto izklopimo. Ko sedeš, se električno nastavlja voznikov sedež elegantno pomakne proti volanu, kar sicer ni novost pri žlahtnejših avtomobilih, v tem razredu pa ni prav vsakdanji pojav. Če je pri predhodnih Hyundaijevih modelih plastika notranjih elementov bila še kar rečna in nizko kakovostna, ta sedaj deluje kljub imitacijam aluminija bistveno bolj okusno in kvalitetno.

Hyundai i40 ponujajo z dvema bencinskima in enim dizelskim motorjem. Vsi so seveda v skladu z evropskim normativom Euro5. Bencinarja (1.600 in 2.000 kubikov) zmoreta 135 oz. 177 KM. Pri močnejšem motorju lahko izbirate med ročnim in samodejnim menjalnikom, oba sta šeststopenjska. Šeststopenjski avtomatski menjalnik poskrbi za udobno vožnjo in pri običajni vožnji zelo dobro sodeluje z motorjem. Pri hitrejši vožnji pa je menjalnik tudi v načinu »Sport« le nekoliko prepočasn in občasno neodločen. Prisilno polnjeni dizel ima 1.700 kubikov in 115 oz. 136 KM. Šibkejši ima samo ročni, pri močnejšem pa lahko izbirate med ročnim ali samodejnim menjalnikom.

Čeprav motorji niso kdo ve kako zmogljivi, pa so le kos svojemu opravilu in o kakšni podhranjenosti sploh ni mogoče govoriti. Tovarniški, podatki govorijo o dokaj nizki porabi.

A cena? Odvisno od motorizacije in opreme gre od 23.690 do 32.600 evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

OPEL

Astra je avto z najmanj okvarami

Opel Astra je avtomobil z najmanj okvarami po ugotovitvah »Poročila o rabljenih avtomobilih DEKRA 2012«. Z indeksom 96,9 odstotka je astra dosegla najboljšo oceno med vsemi preizkušeni avtomobili v kategoriji »najboljša posamična ocena«. S tem je Opel dosegel najboljšo oceno in zmago že tretjič. Pred astro sta dve leti zapored bili zmagovalci corsa (2010) in insignia (2011).

Letos je opel astra za malenkost prehitela insignio, ki je tako v kategoriji »Najboljša posamična ocena« zasedla drugo mesto. A tudi insignia je z indeksom kvarljivosti 96,0, najbolje ocenjen avtomobil v srednjem razredu. Tekmece je prehitela z občutnim naskokom.

DEKRA sestavlja letno poročilo o rabljenih avtomobilih, z natančnim ocenjevanjem v osmih razredih vozil in treh razvrstitvah glede na število prevoženih kilometrov. Poročilo izhaja iz 15 milijonov pregledov, opravljenih na 230 različnih modelih. DEKRA pri tem upošteva le tipične okvare in nepravilnosti, ki izhajajo iz rabe avtomobila.

CITROEN - Premiera na skorajšnjem pekinškem avtomobilskem salonu

Numero 9 za zdaj le zelo lep koncept

Združuje kupejevsko in karavansko linijo - Zasnovan kot Full-hybrid Plug-in - Dolg je 4,93 m in širok 1,94 m ter ima 3m dolgo medosno razdaljo

Bliža se pekinški avtomobilski salon in Citroen, ki na kitajskem trgu ni prisoten samo s svojimi modeli, temveč tudi s proizvodnim obratom, bo predstavil za sedaj zadnjega v vrsti modelov DS. Za sedaj gre za koncept, ki so ga imenovali »numero 9«, odlikuje pa se z edinstvenim in prepoznavnim stilom, ki razburka domišljijo in čustva, prefinjenostjo in izjemno končno obdelavo, s povsem novimi občutki v vožnji ter s praviimi funkcijami za vsakodnevno uporabo, uva pa tudi novo podobo prednjega dela, ki je zasnovan za vgradnjo tehnologije popolnega hibrida Full-hybrid Plug-in z možnostjo polnjenja prek električnega omrežja.

Numero 9 je nekak križanec med kupejem in karavanom, s svojimi napetimi linijami, dolgim pokrovom motorja, s svojo izjemno nizko lego (višina 1,27 m), s stabilno lego na 21-palčnih kolesih, »devetka« napoveduje izjemne občutke pri vožnji. Dolg je 4,93 m in širok 1,94 m ter razpolaga s tremi metri dolgo medosno razdaljo. To je zagotovo prednost, ki omogoča več prostora za noge v predelu

zadnjih sedežev. Numero 9 združuje bencinski ali dizelski motor z notranjim zgorevanjem in elektromotor, vgrajen na zadnji premi vozila, ki razvije moč 70 KM in doseže 200 Nm navora. Elektromotor

napaja litij-ionska baterija, ki jo je mogoče napolniti v samo 3 urah in 30 minutah prek klasične domače vtičnice. Model, ki bo razstavljen na avtomobilskem salonu v Pekingu, bo opremljen z bencinskim mo-

torjem 1.6 THP, z močjo 225 KM in 275 Nm navora.

Kdaj bodo devetko, ki bo najbrž nova Citroenova admiralska ladja, poslali na tržišče, še ni znano.

ŠKODA - Enaka zasnova kot pri modelih up in španskem mii

Citigo je tretji v vrsti malčkov VW

Na voljo v štiri in dvovratni različici - Poganja ga litrski trivaljnik

Potreba po majhnih avtomobilih, ki so namenjeni predvsem vožnji v mestnem prometu postaja čedalje bolj pereča. Svetovni avtomobilski gigant Volkswagen je za tri svoje znamke izdelal skoraj povsem enak me-

stni avtomobil, ki so ga pri VW poimenovali up!, pri Seatu mii, pri Škodi pa citigo. Gre za avtomobilčke s povsem enako zasnov, ki so jim v bistvu samo spremenili logotip.

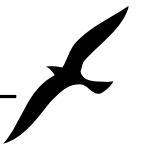
Za Škodin citigo pa je gre poudariti

dejstvo, da gre za prvi model, ki ga niso zasnovali na Češkem, kot se je dogajalo do sedaj, temveč so ga kar posvojili od enakovrednega VW modela, od katerega se razlikuje z drugače oblikovano prednjo

masko in spremembami v zadnjem delu avta, pa tudi z volanom s Škodinim znakom v potniški kabini. Poleg tega pa ima citigo še nekatere spremembe: na primer mrežico na naslonih prednjih sedežev za shranjevanje raznih drobnarij, posebno držalo za mobilni telefon ali predvajalnik glasbe, kljukice za obešanje nakupovalnih vreč tako pred sovoznikovim sedežem kot v prtljažniku. Čeprav je citigo sicer namenjen štirim potnikom, pa je že po Škodini napovedi o strukturi kupcev (namenjen je mladim, upokojevcem, dodatni avto v družini) jasno, da se bodo na zadnji klopi vozili predvsem otroci.

Tudi citigo je na voljo z dvema različicama enolitrskega trivaljnika s 60 in 74 KM, prenos moči pa je prek petsopenjskega menjalnika. Citigo ima serijsko vgrajen ESC in štiri varnostne mehove. Kot njegova dvojčka bo tudi citigo na voljo s štirimi ali z dvema vrati. Pri štirivratni različici je seveda dostop do zadnjih sedežev zelo olajšan. Za sedaj cene Škodinega malčka še niso določili, čeprav ga bodo začeli prodajati konec maja.

LJUBLJANA - Izobraževalna razstava na Gospodarskem razstavišču

Izredno zanimanje za Razkrita telesa

Od 12. aprila si je razstavo ogledalo več kot 10.000 obiskovalcev

LJUBLJANA - Izobraževalna razstava Razkrita telesa, ki je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani na ogled od 12. aprila, je do včeraj pritegnila že več kot 10.000 obiskovalcev. Postavitev, ki ponuja edinstven vpogled v človeško anatomijo in je v številnih prestolnicah že pritegnila več kot 30 milijonov obiskovalcev, bo v Ljubljani na ogled vse do 16. septembra. Razstava, delo ustvarjalcev iz ameriškega podjetja Premier Exhibitions, predstavlja celotna človeška telesa ter več kot 180 posameznih organov in telesnih delov, ki so ohranjeni z inovativnim procesom polimerizacije trupla. Proces vključuje takšno balzamiranje, da se v tkivih vodo zamenja s tekočo plastiko. S pomočjo vakuumu se ta strdi in tako omogoči impregnacijo.

Rezultat procesa je model človeškega telesa z detajli na molekularnem nivoju, ki ponuja senzorno muzejsko izkušnjo, so zapisali slovenski organizatorji razstave.

Raziskovanje posameznih človeških organov se je po zgodovinskih virih začelo že z egipčansko civilizacijo, proučevanje človeške anatomije pa še danes predstavlja temelj študija medicine.

Razkrita telesa so od sedaj predstavili v številnih prestolnicah po vsem svetu, med drugim v New Yorku, Las Vegasu, Riu de Janeiru, na Dunaju, v Copenhagnu, Barceloni in Atenah, od odprtja razstave leta 2005 pa si jo je ogledalo več kot 30 milijonov obiskovalcev.

V petek, 11. maja, ob 20.00 / Henrich Böll – Blažka Müller Pograjc: »Izubljena čast Katharine Blum« / Matjaž Pograjc. / Ponovitev: v torek, 15. in v sredo, 16. in v petek, 18. maja, ob 20.00.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Stalno Gledališče FJK il Rossetti Dvorana Generali

Danes, 26. aprila, ob 20.30 / Michael Kunze: »Elisabeth«. / Glasba: Sylvester Levay / Režija: Harry Kupfer / Ponovitev: v petek, 27., ob 20.30, v soboto, 28. in v nedeljo 29. aprila, ob 16.00 in ob 20.30, v torek, 1. maja, ob 16.00 in ob 20.30. od srede, 2. do petka, 4. ob 20.30, v soboto, 5. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 5. maja, ob 16.00.

Gledališče De Banfield

- La Contrada

V četrtek, 17. maja, ob 20.00 / koncert / Nastopa: Marco Masini.

Gledališče Verdi

Danes, 26. aprila, ob 20.30 / Balet / Giacomo Puccini: »La Boheme«.

GORICA

Kulturni dom (ul. I. Brass, 20)

V sredo, 9. maja ob 20.30 / v okviru festivala komičnega gledališča »Komigo 2012« enkratni kulturni dogodek in sicer koncert »Poezija, ki poje - Pojezija« priznanega slovenskega kantavtorja Vlada Kreslina. Gost večera bo furlanski pevec Maurizio Tatalo iz Vidma.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom Gallusova dvorana

V sredo, 9. maja, ob 19.30 / koncert / »Orkester Slovenske Filharmonije«. / Dirigent: Martin Sieghart / Solistka: Dubravka Tomšič Srebotnjak - klavir. **V soboto, 12. maja ob 20.30** / 28. mednarodni festival Druga godba / Nastopa

skupina: »Madredeus«. / Beatriz Nunes, glas; Pedro Ayres Magalhães, klasična kitara; Carlos Maria Trindade, sintetizator; Jorge Varrecoso, violina; António Figueiredo, violina; Luis Clode, violončelo.

Klub CD

V torek, 8. maja, ob 19.30 / koncert / Nastopa skupina Moriarty iz Francije / Rosemary Moriarty - glas, Tom Moriarty - orglice; Arthur Moriarty - kitara, kontrabas; Zim Moriarty - bas kitara, kontrabas; Charles Moriarty - kitara in Vincent Moriarty - bobni.

SNG Opera in Balet Ljubljana

Danes, 26. aprila, ob 19.30 / opera / Giuseppe Verdi: »Nabucco«.

Franciškanska cerkev

V torek, 8. maja, ob 20.00 / koncert / »Mladi mladim«. / Ula Mlakar - harfa in Polona Miklavčič - orgle.

Slovenska filharmonija

V sredo, 9. maja, ob 19.30 / koncert / Mladen Bučić - kitara.

V sredo, 9. maja, ob 19.30 / balet / »Vidnonevidno: Ambroise Thomas: Septet; Marijan Lipovšek: Miniature; Peter Iljič Čajkovski: Serenada«. / Divigent: »Aleksandar Spasić«. / Ponovitev: v četrtek, 10. ob 19.30, v petek, 11., ob 17.00 in v soboto, 12. maja, ob 19.30.

Kino Šiška

V četrtek, 10. maja, ob 21.00 / koncert / Nastopajo: Quantic, Alice Russell in Combo Barbaro. / Alice Russell - glas; Will Holland / Quantic - kitara, harmonika, spremljajoči glas; Mike Simmonds - violina, spremljajoči glas; Dan Swain - bas kitara, spremljajoči glas; Malcolm Catto - bobni; Alfredo Linares Saucedo - klavir, spremljajoči glas; Freddy Colorado Cervantes - konge, spremljajoči glas.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled

lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

Salone degli incanti (Bivša ribarnica): do 17. junija, bo na ogled razstava »Razprta obzorja - Orizzonti dischiusi - Opening horizons«. Urnik: od ponedeljka do petka, od 11.00 do 13.00 in od 16.00 do 20.00 ter ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00 do 20.00. / Za več informacij: tel.: +39 040-3226862.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za sole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradednine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

Galerija pri Valetovih: do 15. aprila je na ogled razstava pirhov.

Štanjel, Kobiljski stolp (Stolp na vratih): do konca aprila, je na ogled razstava slikarja Borisa Tarmana / za več informacij: tel.: 05 7690 018.

AJDOVŠČINA«

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešča, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Prvo preddverje: do 9. maja je na ogled dokumentarna fotografska razstava »Koreja navdihuje«.

Mala Galerija: do 27. maja je na ogled fotografska razstava Hermana Pivka: »Portreti«.

Galerija CD: do 30. junija bo na ogled razstava: »Razprta obzorja - tržaški slovenski slikarji 1945-60« Milko Bambič (1905-91), Jože Cesar (1907-80), Avgust Černigoj (1898-1985), Bogdan Grom (1918-), Robert Hlavaty (1897-1982), Avrelj Lukežič (1912-80), Lojze Spacal (1907-2000) in Rudolf Sakida (1913-85).

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULJSKA KRAJINA

Slovensko Stalno Gledališče

Mala dvorana

Danes, 26. aprila, ob 19.30 / Claudio Magris: »Saj razumete (Lei dunque capirà)«. / Prevod: Veronika Breclj / Dramatizacija in režija: Igor Pison / Ponovitve: v petek, 27., ob 20.30, v soboto, 28., ob 20.30, v nedeljo, 29., ob 16.00, v četrtek, 3. maja ob 19.30, v petek, 4. maja ob 18.30.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V nedeljo, 6. maja, ob 20.00 / Igor Štiks: »Elijev stol«.

V sredo, 9. maja, ob 20.00 / Eduardo de Filippo: »Filumena Marturano«.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V soboto, 12. maja, ob 20.00 / Neda R. Bric: »Kdor sam do večera potuje skozi svet (Simon Gregorčič)«.

V soboto, 19. maja, ob 20.00 / Simona Semenič: »24ur.«

LJUBLJANA

SNG Drama

Mala drama

Danes, 26. aprila, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

Slovensko mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 26. aprila, ob 19.30 / Georg Büchner: »Dantonova smrt«. / Režija: Jernej Lorenci. / Ponovitve: do sobote, 28. aprila, ob 19.30.

V četrtek, 10. maja, ob 19.00 / Charles Dickens – Blažka Müller Pograjc: »Oliver Twist«. / Režija: Matjaž Pograjc.

V soboto, 12. maja, ob 17.00 / Josip Vandot / Draga Potočnjak, Olga Grad: »Kekec«. / Režija: Branko Potočan.

Spodnja dvorana

V nedeljo, 29. aprila, ob 19.30 / Oliver Frljič: »Preklet naj bo izdajalec svoje domovine!«.

*priredive
kje in kdaj na
www.primorski.eu*

SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Enciklopedija živali - Obvodna antilopa
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

6.30 Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik, ekonomija in Focus **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** 1.25 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nan.: Nero Wolfe **23.15** Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa) **0.50** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.30** Aktualno: Sottovoce **2.00** Dok.: In Italia

6.30 Odd. za otroke: Cartoon Flakes **10.00** Aktualno: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: La signora del West **17.00** Nan.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Ghost Whisperer **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11** **20.25** Žrebanje lota **20.30** Dnevnik

21.05 Film: Spider-Man 3 (fant., ZDA, '07, r. S. Raimi, i. T. Maguire, Kirsten Dunst)**23.35** Dnevnik **23.50** Dok.: La Storia siamo noi **0.45** Dnevnik Parlament **0.55** Nan.: Day Break **1.40** Film: Stage Beauty (dram., V.B./Nem./ZDA, '04, r. R. Eyre)

6.00 Dnevnik **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Aktualno: Apprescindere **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** 20.10 Aktualno: Le Storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo **15.05** Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: Lassie **16.00** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Film: Piedone lo sbirro (kom., It., '73, r. Steno, i. B. Spencer, A.M. Merli)

23.05 Aktualno: Volo in diretta (v. Fabio Volo)**0.00** Dnevnik in deželni dnevnik **1.05** Dok.: Cult Book **1.35** Glasb.: La musica di Raitre

6.05 Aktualno: Peste e corna **6.45** Dnevnik **7.20** Dok.: Come eravamo **7.25** Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri 3 **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.10** Nan.: Flikken coppia in giallo **16.15** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.30** Film: La gatta sul tetto che scotta (dram., ZDA, '58, r. R. Brooks, i. P. Newman, E. Taylor) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: Rizzoli & Isles **23.10** Šport: Speciale Europa League **23.30** Reportaža: Sognando Italia (v. M. Witkin)

0.30 Film: Volver (dram., Šp., '06, r. P. Almodovar, i. Penelope Cruz)**1.45** Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.00** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cento Vetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.05** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.00** Dnevnik - kratke vesti **18.45** Kviz: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Variete: Striscia la notizia **21.10** Nan.: Benvenuti a tavola: Nord vs Sud (i. F. Bentivoglio) **23.30** Aktualno: Matrix (v. A. Vinci) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.50 Risanke **8.40** Nan.: Settimo cielo **10.35** Nan.: Ugly Betty **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Camera Café **16.00** Nan.: Chuck **16.50** Nan.: La vita secondo Jim **17.45** Kviz: Trasformat (v. E. Papi) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **21.10** Reportaža: Mistero **0.30** Show: MagicLand - Ai confini della realtà (v. A. Casanova, D. De Zan) **1.50** Nan.: The Shield **2.40** Dnevnik - Pregled tiska

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.30** Dok.: Piccola grande Italia **7.55** 12.45 Dok.: Borgo Italia **11.15** Koncert: Voci dal Ghetto **12.25** 14.15 Rotocalco AdnKronos **12.40** 13.55, 20.25 Aktualno: Tg Agenparl **13.10** 20.00 Kratkometraža: Maremetraggio **13.30** Dnevnik **14.00** Videomotori **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Vremenska napoved **19.05** Aktualno: Dai nostri archivi 2012 **19.30** Dnevnik **20.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **21.00** Film: Messaggero d'amore (dram., V.B., '71, r. J. Losey, i. J. Christie, A. Bates, M. Leighton, M. Redgrave) **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Il testimone (krim., It., '45, r. P. Germi, i. R. Lupi, M. Berti, E. Almirante)

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** 3.10 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Aktualno: L'aria che tira **12.30** 17.55 Variete: I menù di Be-

nedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Fantomas minaccia il mondo (det., Fr., '66, r. A. Hunebelle) **16.00** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **16.55** Nan.: JAG - Avvocati in divisa **18.50** 1.25 Variete: G'Day alle 7 su La7 **19.25** 1.55 Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.30 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: Piazzapulita **0.00** Nočni dnevnik in športne vesti **0.10** Aktualno: (ah)iPiroso **1.05** Aktualno: Prossima fermata

6.10 Kultura, Odmevi, Dobro jutro! **10.10** Lutk. nan.: Pozabljene knjige naših babic **10.25** Kviz: Male sive celice (pon.) **11.05** Otr. nad.: Kot ata in mama (pon.) **11.30** Kratki igr. film: Angel (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Črno-beli časi (pon.) **12.20** Prava ideja! (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Tarča (pon.) **14.20** Slovenci v Italiji **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.30 Risanke **16.05** Odd. za otroke: Studio Kriškraš (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** Dok. odd.: Slovenski vodni krog (pon.) **17.55** Nan.: Zначimo znova **18.25** Minute za jezik (pon.) **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** 0.35 Slovenska kronika **20.00** Pogledi Slovenije **21.30** Med valovi **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.35** Dok. feljton: Dežela šerp (pon.)

7.00 Risanke **8.00** Otroški infokanal **8.45** 1.15 Zabavni infokanal **11.05** Dobro jutro (pon.) **14.05** Glasb.-dok. odd.: zGodba iz Idrije (pon.) **15.00** Ugani, kdo pride na večerjo? (pon.) **16.20** Glasb. odd.: Muzikajeto (pon.) **16.50** Turbulenca (pon.) **17.20** Mostovi - Hidak (pon.) **17.50** Evropski magazin **18.10** Univerza **18.30** Ars 360 (pon.) **18.45** Glasb. dok.: Ameriška krpanka (pon.) **19.50** Žrebanje deteljice **19.55** Londonski vrtljak (pon.) **20.25** Športni izziv (pon.) **21.00** Nogomet: Evropska liga, Atletico - Valencia, prenos iz Madrida **23.00** Nogomet: Evropska liga, Sporting - Athletic, posnetek iz Bilbaa **23.30** Film: Osama (pon.) **0.50** Nad.: Sodobna družina (pon.)

6.00 19.55 Sporočamo **8.00** Poročila Tvs1 **11.05** Kontaktna oddaja **12.00** Odbor za pravosodje, prenos **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **15.00** Odbor za notranje zadeve, prenos **16.00** Poročila Tvs1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik - z znakovnim jezikom **20.00** 0.00 Aktualno **20.15** Evropski premislek **20.40** Na tretjem... **21.30** Žarišče

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Eff'e's Inferno **15.30** Srečanje z... **16.00** Dok. odd.: City Folk **16.30** Dok. odd.: Cordovado **17.00** Slovenski magazin

17.30 Biker Explorer**18.00** Izostritev **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Športna oddaja **19.55** Nogomet: Slovenija - Jugoslavija, Evropsko prvenstvo 2000 **21.40** Avtomobilizem **22.15** Kino premiere **22.30** Lynx magazin **0.20** Med valovi **23.55** Čezmejna Tv - TDD

6.30 8.55, 10.05, 11.30 Tv prodaja **7.00** 16.40, 17.10 Zmagoslavje ljubezni (nad.) **7.55** 15.35 Eva Luna (nad.) **9.10** Čista hiša (resnič. serija) **10.35** 14.35 Nad.: Moji dve ljubezni (nad.) **12.00** 17.45 Nad.: Larina iz-

bira **13.00** 24UR ob enih **14.00** Najboljši domači video posnetki **17.00** 24UR popoldne

18.50 Ljubezen skozi želodec - recepti**18.55** 24UR vremenska napoved **20.00** Film: Šušlja se... (ZDA) **21.50** 24UR zvečer, Novice **22.20** Nan.: Na kraju zločina - NY **23.15** Nan.: Zdravnikova vest

7.00 Yu-Gi-Oh! (ris. serija) **7.25** Svet (pon.) **8.25** 12.15 Družina za umret (hum. nan.) **8.55** Dok. odd.: Krhke kosti **9.55** Čarovnije Crissa Angela **10.55** Astro Tv **12.45** Tv prodaja **13.15** Frasier (hum. nan.) **13.45** Pa me ustrelil! (hum. nan.) **14.15** Film: Smo že končali? (ZDA) **16.05** Faktor strahu VB (resn. serija) **17.05** Na kraju zločina: Miami (nan.) **18.00** 19.45 Svet **18.55** 0.45 Nan.: Teksaški mož postave **21.50** Film: Umor v malem mestu (ZDA) **23.45** Nan.: Dexter **1.35** Love TV

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro: pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan (Loredana Gec in Marko Sancin); 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan - Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 12.15 Iz oči v oči (pripr. Vida Valenčič), gostja oddaje dr. Jadranka Vrh Jermančič; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi Val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.15 Jezikovni kotiček; 17.30 Odprta knjiga: Kajetan Kovič - Pot v Trento, 10. nad.; Music box; 18.00 Kulturne diagonale - Literarni pogovori; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00-9.00 Jutro na RK; 5.30, 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjki; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje za zdravje; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; Glasbena razglednica; 19.00 Večerni dnevnik; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.30-0.00 Od glave do repa, hip hop in Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 7.13, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 7.00, 12.00 Kratke vesti; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Luoghi e sapori; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski program; 10.35 Glasbena lestvica; 11.00, 12.00 Cultura e società; 11.35 Playlist; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Punto a capo; 13.33-14.45 Sogni di vacanza; 15.00 L'Italia è fatta; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Popoldan ob štirih; 17.35 Deželne novice; 18.35 Glasbena lestvica; 20.00 Proza; 21.00 Luoghi e sapori; 21.30-22.40 Sogni di vacanza; 23.00 In Orbita show; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravlju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.15 Evroženket; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 10.30 Novice; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 14.45 Express; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Klicaj; 17.10 Frekvenca X; 18.00 Slo top 30 - lestvica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocjo ne zamudite...; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za conutry; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proti etru.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Glasbeni utrip (pon.); 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Razgledi in razmisleki; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Izšlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Koncert orkestra Simfonikov RTVS; 22.05 Radijska igra; 23.25 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-18.00 Svoobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni oglas 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja sam po predhodnem dogovoru z založnikom.

V naslednjih dneh bo krepek anticiklon prinesel stabilno vreme, topleje bo na vseh višinah. Sprememba bo občutna predvsem jutri v gorah, v soboto pa tudi na obali in v ravninah.

Nad zahodno Evropo je ciklonsko območje, nad Sredozemljem pa se krepi območje visokega zračnega tlaka. V višinah priteka k nam od jugozahoda postopno toplejši in bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.00 in zahaja ob 20.06
Dolžina dneva 14.06

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 9.17 in zahaja ob 24.48

PLIMOVANJE
Danes: ob 8.08 najnižje -29 cm, ob 17.18 najvišje 13 cm, ob 20.26 najnižje 13 cm, ob 23.04 najvišje 14 cm.
Jutri: ob 10.08 najnižje -24 cm, ob 18.36 najvišje 20 cm.

BIOPROGNOZA
Vreme večini ljudi ne bo povzročalo opaznih težav, le pri najbolj občutljivih se bodo občasno pojavljale manjše vremensko pogojene težave.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 15 2000 m 1
1000 m 9 2500 m -3
1500 m 4 2864 m -5

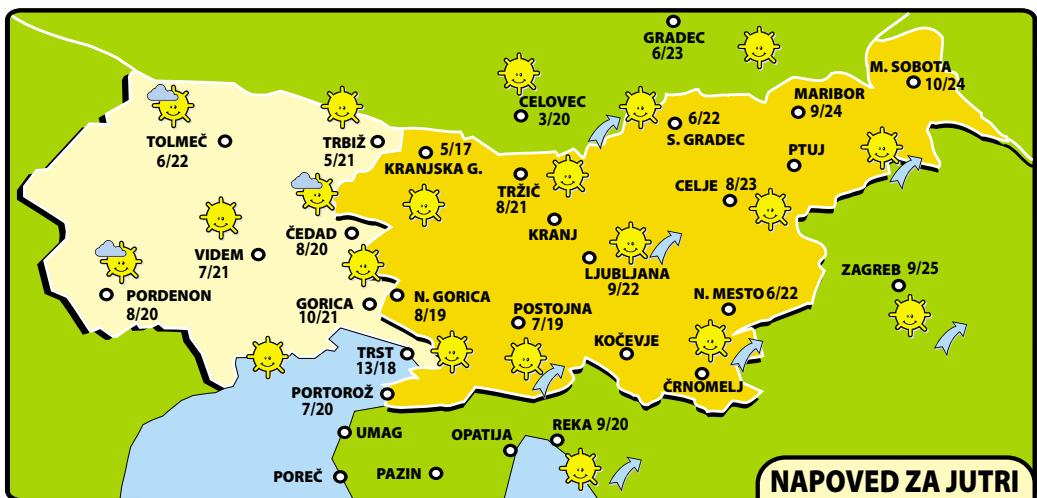
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 6, v gorah 7.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V Ravninah in na obali bo jasno do rahlo oblačno; v gorah bo dopoldne spremenljivo z nizko oblačnostjo, v popoldanskih urah pa se bo oblačnost okrepla, predvsem v Predalpah, kjer so možne padavine. Na obali bo zapihal jugozahodnik, ki bo obdržal nižjo temperaturo zraka.

Precej jasno bo. Pihal bo zmeren do okrepljen jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 10, najvišje dnevne od 17 do 23 stopinj C.

Jasno na obali in v Ravninah; v gorah se bo ponekod pooblačilo v popoldanskih urah. Temperatura zraka se viša, predvsem v gorah.

Jutri, soboto in nedeljo bo pretežno jasno in zelo toplo.

ASTRONOMIJA - Od nje nas ločuje 12,72 milijarde svetlobnih let

Japonski astronomi odkrili od Zemlje najbolj oddaljeno skupino galaksij

TOKIO - Japonski astronomi so včeraj sporočili, da so odkrili skupino galaksij, ki se nahaja 12,72 milijarde svetlobnih let od Zemlje. Po njihovih navedbah naj bi šlo za najbolj oddaljeno skupino galaksij, ki so jo kdajkoli odkrili, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Strokovnjaki japonske univerze za napredne študije in nacionalnega astronomskega observatorija upajo, da jim bo z novim odkritjem, do katerega so prišli s pomočjo teleskopa Subaru na Havajih, uspelo razumeti delovanje vesolja, še posebej pa nastanek galaksij.

Po njihovih navedbah so sicer raziskovalci, ki so uporabili teleskop Hubble ameriške vesoljske agencije Nasa, v preteklosti že zaznali odkritje morebitne skupine galaksij približno 13,1 milijarde svetlobnih let od Zemlje, vendar tega še niso potrdili.

Japonski astronomi nameravajo svojo študijo objaviti tudi v ameriški reviji za astrofiziko. (STA)

ŽIVALI - Gre za prenašalce bolezni, predvsem mrzlic in vročic

Zaradi podnebnih sprememb v južni Evropi in še zlasti v Italiji vse več tigrastih komarjev

LONDON - Zaradi podnebnih sprememb bi se lahko v nekaterih evropskih državah, med drugim tudi na Balkanu, povečalo število tigrastih komarjev, prenašalcev bolezni, predvsem mrzlic in vročic, je pokazala raziskava britanskih in belgijskih znanstvenikov. Vremenske razmere za tigraste komarje, ki spadajo med sto živalskih vrst na svetu, katerih populacija najhitreje narašča, so ugodne predvsem v Italiji.

Kot so pokazali rezultati raziskave, objavljene v časniku Interface britanske kraljeve akademije Royal Society, so vremenske razmere zaradi podnebnih sprememb med leti 1990 in 2009 na območju Francije, Italije, držav Be-

neluksa in Nemčije postale ugodnejše za tigraste komarje. Zime na teh območjih so namreč postale toplejše, spremlja pa jih večja količina padavin, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Tigrasti komarji se medtem poskušajo izogniti območjem, kot sta južna Španija ali Korzika, kjer beležijo daljša in bolj sušna obdobja, je še pokazala raziskava, ki temelji na podatkih iz decembra leta 2011.

Na podlagi omenjenih podatkov znanstveniki sklepajo, da se bo podnebje med letoma 2030 in 2050 tako spremenilo, da bodo tigrasti komarji v velikih delih Evrope lahko našli razmere, ugodne za njihovo preživetje. (STA)

TEHNOLOGIJA - Nemški raziskovalci

Razvili pnevmatike za vsako vreme

HANNOVER - Nemški znanstveniki so odkrili rešitev za voznike avtomobilov, ki jih na primer presejete vreme in morajo pri prvih napovedih snega poletne gume zamenjati z zimskimi. Takšne težave bodo mogoče kmalu stvar preteklosti. Raziskovalci nemške univerze Leipzig so namreč razvili "inteligentne" pnevmatike, ki se avtomatsko prilagajajo na vremenske razmere.

Skupina raziskovalcev, ki jih vodi Detlef Reimer iz univerze v Leipzigu, je na letošnjem tehnološkem sejmu v Hannovru predstavila prilagodljive pnevmatike. "Dandanes je izbor pnevmatik vedno kompromis med njihovo sposobnostjo zaviranja in porabo goriva," je na sejmu povedal Reimer.

"Voznik avtomobila pa mora predvsem pri daljših vožnjah upoštevati raznolike vremenske razmere, vendar med vožnjo ne moreš kar tako zamenjati pnevmatike," je dejal

Reimer. Zato so nove prilagodljive pnevmatike opremljene z elektronskimi senzorji, ki so zmožni prepoznati različne vrste terena, ali je to avtocesta ali makadamska cesta. Prav tako so pnevmatike zmožne prepoznati, če je podnebje suho, ali če dežuje oziroma sneži.

Profil pnevmatik se glede na vremenske razmere dvignejo ali razširijo in to tudi med vožnjo. "To pomeni, da je avtomobil vedno opremljen z najboljšimi možnimi pnevmatikami, hrup in poraba goriva pa se avtomatsko optimizirata. Voznikom sploh ne bo več treba razmišljati o prilagajanju pnevmatik, saj te same od sebe razmišljajo," je dodal Reimer.

Vendar so nove pnevmatike še daleč od končnega produkta, saj raziskave še potekajo, predvsem na materialih, ki bi se lahko uporabljali za premične dele profilov pnevmatik. "Kljub temu smo pnevmatike za vsak slučaj patentirali," je še dejal Reimer. (STA)

